N Nr. 3

1. FEBRUARNUMMER 1942

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

Belgia 2.50 fr. / Böhmen-Mähren 2.50 kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4,50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 12 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 6 Kuna / Nederland 20 cents
Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 16 lei / Serbia 5 dinar / Sverige 53 öre / Sveits 45 rappen / Slovakia 2.50 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 12 kurus / Ungarn 40 fillér
Luxemburg, Sydsteiermark 25 Pfg.

Snehjelmen

PK-Foto:
krigskorrespondent Hanns Hubmann

I hele Europa kjenner man

K H A S A N A

I hele Europa setter man pris på

K H A S A N A

KHASANA
DULMIN
PERI

og alle de andre KHASANA-preparatene har opnådd sitt gode ry utelukkende på grunn av sin kvalitet, som alltid er den samme. Derfor borger navnet alene for kvalitet. Derfor bringer KHASANA alltid godt resultat.

KHASANA K

Forhandler:
MIDELFART & CO. A/S.
OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

Noen betraktninger om „Sportfiske“

Dersom fiskene ikke hadde noen mage, vilde det se dårlig ut for sportsfiskerne. Men da de gjerne sluker mer enn naturen tilmåler dem, skjuler der sig ofte i det fordøielige agn en ufordøielig angel — regnestykket med det levende vesens forslukenhet slår for det meste til.

For fem måneder siden krysset et skib ett eller annet sted på Atlanterhavet, bemannet med noen sportsfiskere. Om de virkelig har fisket, får stå hen, men at de vilde narre en eller annen for så å sluke ham, er sikkert. I retning av Europa la de ut levnetsmidler av mange slags, og det agn som var lagt ut til Asia besto av bensin og skrapjern. For England festet de noen bombefly på fiskesnøret, og til Syd-Amerika vinket de med fete pengepunger. Forat verden skulde vite hva de drev på med, sendte de ut bulletiner, den siste talte om tett tåke og dårlige utsikter for fisket. Imidlertid var kapteinen på dette skibet — Roosevelt het han og skibet var "Potomac" — full av håp til tross for de usikre utsikter.

Fiskene opførte sig imidlertid forskjellig. Mens de mindre kloke lot sig lokke ut av sitt element og sågar stemte i koraler sammen med fiskerne, for eksempel sangen om de kristne soldater, forholdt de andre sig tause som det sømmer sig en hvit fisk. Som sagt, det var for fem måneder siden.

Helligdagen adskiller sig fra hverdagen ved at man da dekker et rikeligere bord. Til nytelsene, nesten som symboler på julefesten, hører velsmakende dyr, gåsen, kalkunen, karpen, alt efter landets skikk. I slutten av november meddelte den britiske ernæringsminister sine husmødre at han vilde betenke dem med rikelige ekstrarasjoner. Lokkematen som han ved tidligere anledninger hadde slukt, begynte han å fordele blant folket. Men i midten av desember besinnet han sig. Tungen hans hadde merket en farlig hake i den fete biten. Han ble meget tilbakeholdende med sine julegaver.

I mellemtiden hadde de fisker som i sin tid var forblitt stumme, stadig ikke lært å snakke, men de hadde allikevel vist sig som gjedder i karpedammen. Den som prater i vei, pleier å opfatte den tause som dum. Japan med all sin lydløshet var ikke dum nok til å betrakte agnet som sunn næring. Krig i Øst-Asia — og det er smalere kost i England, i Syd-Amerika begynner man med priskontroll, nøitrale land over hele verden går på jakt efter nye hjelpekilder. USA's president hadde tegnet et merkverdig treffende bilde for verden da han bega sig på sportsfiske. Denne sporten hans er i bunn og grunn et spill med økonomiske motiver, med trangen efter næring og søkingen efter gods. Og som hos ham kampen følger på den økonomiske lokking, så er der av embargo og blokade vokset frem en bitter krig. Våpnenes kamp har bestandig sine begrenste skueplasser, selv om de kan være nokså store, den økonomiske krig omfatter hele verden og lar sig ikke slå av marken av noen verdensanskuelse og regimer, av noen avstand eller handelsoverenskomst.

Der blir kjempet langt ute i Asia: sveitsere og portugisere må spenne inn livremmen, englenderen må savne bacon og kaffeplanteren i Guatemala avsetning, amerikaneren må lære å å gå til fots, og den sydafrikanske saueopdretter må desimere hjorder.

Den tysk-franske handel ble ikke særlig generet av krigen i 1870—71. Disse tider er forlengst forbi. Den nåværende krig er trengt inn i kjøkkenene og klæskapene, badeværelsene og menigmanns sigarkasser, og dermed har den utfordret en selvhjelp av en særlig art.

Noen graver op sine plener og planter poteter og kål. Andre holder kaniner og gjør garasjen om til hønsehus, og kakler ennå høiere for hvert egg enn selv hønen gjør, atter andre lærer å stelle en gjet og, hva der er ennå vanskeligere, å melke den. Dette er de folk hos hvem hver tildragelse, selv den bedrøveligste, omsettes i en nyttig handling. De vil, hvis man gir dem tid nok til det, efterhvert bringe det til en autarkisk husholdning. Men tett innpå den handikapte gårdbruker bor den handikapte handelsmann, og han er efter alt å dømme i majoritet. Beskjeftiget i fredstid med kontokuranter, lagrer han idag noen fat surkål, flere tusen barberblad, gode hundreogfemti kilo bonevoks og femti farvefilmer for dels å tilbytte sig nyttigere ting, dels fordi man aldri kan vite hvor dårlige tidene ennå vil bli. Mange av dem har i mellemtiden fått erfare hvor dårlige de kan bli, de er blitt kvitt sine lagre, og de bor i rum som ikke er altfor behagelige og som man fremfor alt ikke kan forlate efter eget for godt befinnende.

Også de hører til de fiskene som biter på enhver regnorm, skjønt de burde vite at en regnorm i vann, som den neppe opsøker, altid virker fordektig og maner til forsiktighet.

Disse tider har fremkalt et merkelig skille hos mennesket. Hvor det virker i organisert fellesskap, bygger det mere op enn det noen sinne kunde ventes av det, hvor det blir overlatt til sig selv med sin hunger efter gode saker og sin tørst efter dram, er det fullt av hang til sabotasje. Av potetgress lager det papir, av kull bensin og av bøkeved dresstøier. Med torv, gamle havegjerder og sumpgassen fra irrigasjonsfelter kan det drive biler, og ringene lager det av karbid. Søndagen generer det sig ikke for å samle metall, tomflasker og papir. Men vender denne mønsterborger hjem fra tjenesten til privatlivet, ligger han lett under for fristelsen til med noen sigarer å erverve sig et kilo "svart" smør og å hente og bensin fra skumle kilder for dermed å øke sin kjøttrasjon. På denne måten skader han om kvelden den bygning han arbeider med på å reise om dagen.

Det store avspeiler sig i det små. Likesom skuddene i Stillehavet kan gjøre den tyrkiske jernbanearbeider brødløs, så kan menigmanns lille svindel ryste det offentlige livs veltømrede bygning under krigen. Mennesket har fått evnen til å forstå sammenhengene — sammenhengen mellem krig og forsagelse like som sammenhengen mellem lokkemat og ødeleggelse. Var det annerledes, måtte man gratulere dem som riktignok kjemper dårlig, men kan fiske godt.

COPYRIGHT 1942 BY DEUTSCHER VERLAG, BERLIN

Japanske flyvere før starten mot fienden

Hele verden i krig

DE KRIGFØRENDES SJANSER

Krigen 1914/18 har med urette fått navnet „verdenskrigen". Den var egentlig en europeisk krig med uten-europeisk intervensjon. Det var bare i Europa at der ble utkjempet store slag og det var bare for Europa at Versailles fikk en omveltende betydning. At fredstraktatene av 1919 til slutt revolusjonerte Europa og derved la spiren til en ny og større krig er riktig nok, men det er en sak for sig. I øieblikket hadde Versailles ingen betydning utenfor Europa. Derimot vil den nåværende krig, uansett hvorledes den ender, medføre en grunnleggende forandring i verdens politiske utseende. Dette er ethvert tenkende menneske klar over. I virkeligheten oplever vi nå den første verdenskrig i menneskehetens historie. På alle jordens brennpunkter utfolder infanteri sitt angrep, styrter fly ned fra himmelen, dundrer kanoner, synker skib og ruller panser frem. På Kinas risakrer, i Malaias jungler, i gummiskogene på Filippinene og Insulinde, i Afrika, i Karelias arktiske soner, foran Leningrad og på Krim, på Kanalkysten, over England og på de syv verdenshav er krigen i full gang. Og alle kjempende, så lite de ellers vet om hverandre, er forbundet med hinannen ved strategiens hemmelige lov. Hver enkelt det ene sted på jorden er avhengig av en annen på et annet sted på jorden og tilsammen utgjør de summen av verdens fremtidige skjebne. Sannelig en veldig innsats.

Begrensning—eller utvidelse av krigen

Skuespillet kunde betegnes som storartet, hvis man hadde høve til å betrakte det fra et standpunkt som var tilstrekkelig distansert hva tid og rum angår. Men som det nå er, har menneskeheten først og fremst følelsen av å være med på et veldig blodbad og nasjonene spør med rette hvem det er som er skyld i at krigen har antatt slike dimensjoner. Skyldspørsmålet er ikke bare av moralsk viktighet, det kaster

Singapore—Samoa over Melbourne 12500 km

Japan skulde tvinges i kne

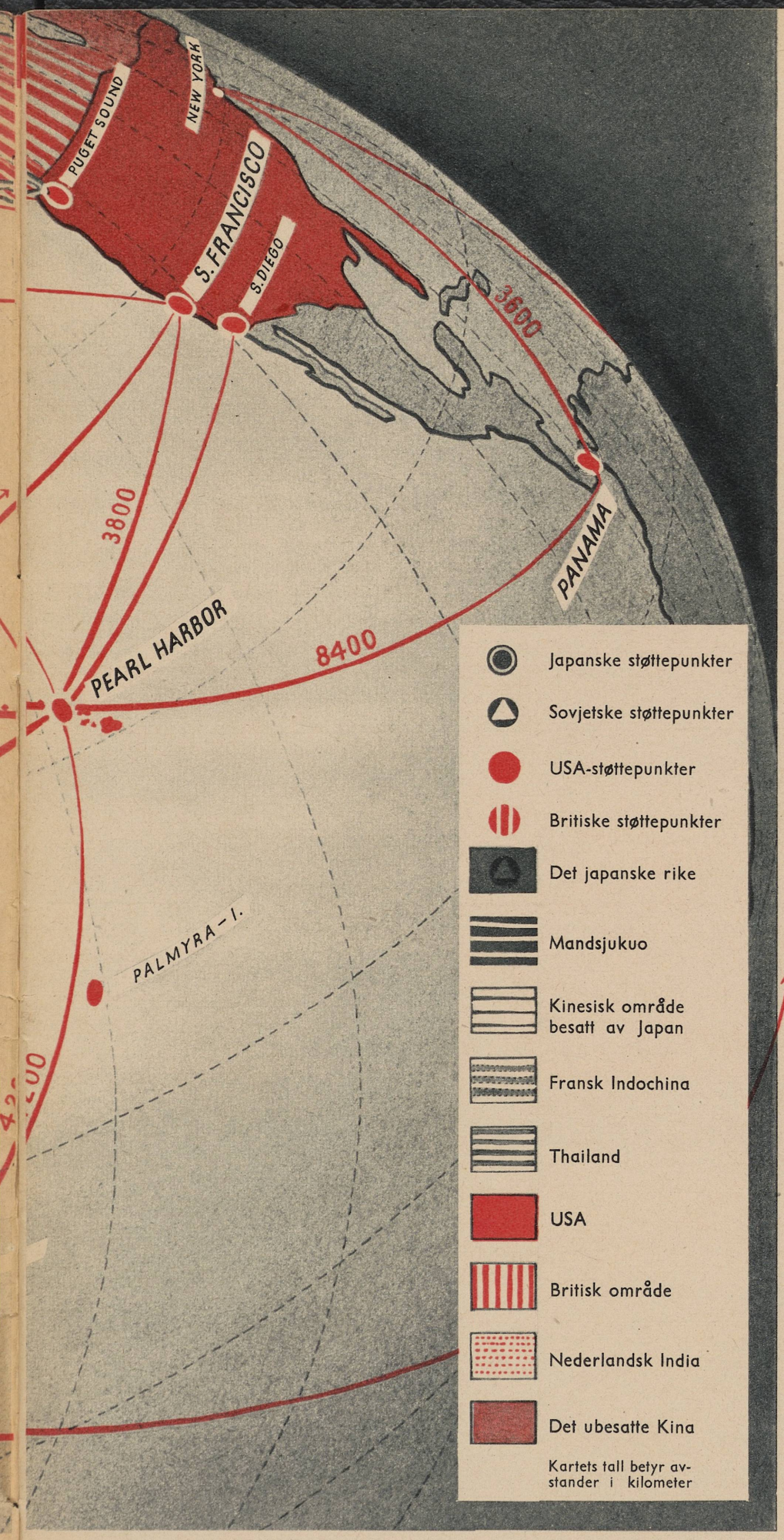
Støttepunkt efter støttepunkt ble drevet frem, det japanske næringsliv innsnørt, råstoffkildene avskåret. Til sist kom Roosevelt til syne i ryggen på de japanske øier på Sovjet-området. Et blikk på den politiske globus viser de farer som det japanske rike var utsatt for. Men det viser også de uhyre store avstander, over hvilke Washington må føre krig, og samtidig skrøpeligheten i den britisk-australsk-amerikanske stilling i Insulinde

også lys over stormakternes interesser. En ting er oplagt, da den stemmer med logikkens enkle lover: den som er interessert i å utvide krigen er sannsynligvis også skyld i at krigen ble utvidet. Og omvendt: den som vilde begrense konflikten, kan åpenbart ikke være ansvarlig for denne første verdenskrig. Når man betrakter verdensbrannens årsaker under dette synspunkt må man konstatere følgende: 1) Tyskland vilde løse de østeuropeiske problemer som lokale problemer; England gjorde disse problemer ved hjelp av garantiavtaler og allianser til en europeisk krigsgrunn. 2) England søkte lenge før krigsutbruddet å få Sovjetunionen med som krigførende makt hvis det kom til åpen konflikt; Tyskland arbeidet på å nøitralisere Sovjetunionen. 3) England brakte fra begynnelsen av alle forbundsfeller inn i krigen; Tyskland og Italia ga endog avkall på en felles krigføring så lenge det syntes mulig å hitføre en utjevning uten Middelhavskrig. 4) Bolsjevismen vilde ha en verdenskrig fordi den regnet med at dens rystelser vilde medføre verdensrevolusjonen. 5) Tyskland vilde holde USA utenfor krigen og dette var hovedhensikten med tremaktspakten; De Forente Stater sjaltet sig faktisk inn i krigen med sin låne- og leielov (Englandshjelpen og Sovjethjelpen) og med sin skytebefaling til marinen samt ved i den østlige hemisfære å provosere Japan ved sine overspente krav.

I ethvert stadium av kampen har Tyskland villet lokalisere krigen, mens dets motstandere av politiske og militære grunner søkte å utvide den.

Uforutsett — men med tvingende nødvendighet

Således opsto der av det polske stridsspørsmål en europeisk konflikt, av den europeiske konflikt en europeisk krig mot bolsjevismen på den ene side og en ikke-erklært „halvkulekrig" mellem Europa og USA på den annen side. Og atter igjen på grunn av det amerikanske ønske om å intervenere så intensivt som mulig i Europa, opsto behovet for å fryse Japan inne, i det minste til 1946, til to-osean-flåten var ferdig. Her har imidlertid Roosevelt gjort en stor regnefeil. I håpet om at Japan var blitt svekket ved de økonomiske sanksjoner og at det nå vilde bøie sig uten ytterligere motstand, forlangte han i forhandlingene like før krigens utbrudd at Japan skulde rømme Kina og Indokina, annullere tremaktspakten, ikke lenger anerkjenne Nanking-regjeringen, med andre ord utlevere sig på nåde og unåde. I stedet for å underskrive sin dødsdom, sønderrev

Japan snaren. Det som var tenkt bare som nervekrig — annerledes kan man ikke forklare døsigheten på Hawai! — ble dødsens alvor. Således avfødte halvkulekrigen, uten at det var tilsiktet, en verdenskrig, hva tidspunktet angår helt uventet, men på grunn av Roosevelts politikk en tvingende nødvendighet. Det var bare Amerikas samtidige intervensjon i Europa og Asia som kunde knytte disse fjerne krigsskueplasser sammen til en og samme krig. Tyskland hverken vilde denne udelelige krig, heller ikke var dets interesser så omfattende eller dets makt så stor at det kunde hitføre den.

Betyr Japan en belastning?

Er ikke De Forente Stater sterkere enn Japan? Har de ikke (eller rettere sagt hadde de ikke) flere slagskib enn Japan? Produserer de ikke 90 millioner tonn stål om året, mens Japan bare fremstiller en tiendedel av denne mengde? Er ikke De Forente Stater det største industriland i verden? Mangler ikke Japan olje, jern og bomull? Er det altså ikke så at det er kommet en meget sterkere faktor til på den engelsk-bolsjevikiske side enn på den tyske?

Den som stiller spørsmålet slik, stiller det forkjært og får et feilaktig perspektiv av situasjonen. Naturligvis er De Forente Stater Japan industrielt overlegen, men om de også er det med hensyn til militær dyktighet er et åpent spørsmål. Det som er av avgjørende betydning er følgende: Statene var allerde med på den annen side, de leverte allerede efter beste evne krigsmateriell til Tysklands fiender, understøttet allerede England militært ved patruljer og skyteordre til marinen, kort sagt de ytet allerede den økonomiske og militære hjelp de var i stand til. Selv om USA allerede åpent hadde vært med i krigen mot Tyskland, så hadde Amerika praktisk ikke kunnet gjøre stort mer — heller kanskje mindre; for USA nøt samtidig fordelen av å være ikke — krigførende og av faktisk å være med i krigen. Japan derimot hadde hovedsakelig betydning som politisk venn av aksen, den bandt vel noen krefter, men brakte ingen økonomisk støtte og forhindret i ethvert fall ikke strømmen av amerikanske våpen til vesten. Ved Amerikas inntreden i krigen har England og Sovjetunionen ikke vunnet noe mer enn hva de allikevel allerede hadde. For dem var altså Amerikas inntreden i krigen bare deklarasjonen av en allerede forhåndenværende tilstand. Fra den 7. desember derimot er hele tyngden av den japanske militære og økonomiske kraft kommet til på aksens side. Uten at den forlengst realiserte amerikansk-engelsk-bolsjevikiske allianse er blitt forøket med noe krigspotensial som den ikke allerede var i besittelse av, har den plutselig fått å gjøre med en ny front, som blir dannet av et stort, dyktig og tappert folk.

Fra nå av vil Amerika betydelig måtte innskrenke sine leveranser til sine gamle forbundsfeller fordi skjorten er nærmere enn jakken. Det ser også ut som om Japan allikevel skal få tak i olje og jern i Sydøstasia og det meget snarere enn dets fiender hadde tenkt. Riktignok mener presidenten under krigstrykket å ha en friere hånd til å sette den amerikanske våpenproduksjon mektig i sving. Men krigen bringer også betydelige vanskeligheter. Man har bruk for soldater, der atter igjen mangler som arbeidere, det blir senket flere skib, og frem for alt vil man komme til å merke at den verdifulle tilførsel fra råstofflandene i Asia uteblir.

Revolusjon til sjøs

Bare i en eneste militær sektor var englenderne og amerikanere hittil aksen overveldende overlegen: der var minst 30 engelsk-amerikanske slagskib mot bare 9 tysk-italienske. Dette forhold av 3—1 betydde herredømme til sjøs, i det minste overvanns-overlegenhet på de fleste hav og ga aksen ingen utsikt til seier i sjøslag, ti for å opnå et gunstig resultat måtte hvert akseslagskib før sin egen undergang ødelegge minst fire av motstanderens slagskib. Da Japan kom med, forandret forholdet sig (i følge engelske meldinger) først til 30—21, men som følge av de første dagers kølleslag til 25—21, altså 2,5—2,1 i stedet for hittil 3—1. Derved er der nesten opnådd en paritet, som aldri var til stede under den forrige krig mellem Tyskland og England. Allikevel klarte Tyskland den gang å seire i Skagerrak-slaget (hvori der deltok 37 engelske mot 21 tyske hovedkampskib). Efter de japanske triumfer ved Hawaii og Malaia har de tre makter virkelig en sjanse i sjøslag.

Situasjonen til sjøs er altså blitt en ganske annen. Mest umiddelbar var naturligvis virkningen i det kinesiske havs omkrets. Her er japanerne fra den første krigsdag av i besittelse av sjøherredømmet. Langs den asiatiske kyst, på Malaia-halvøien, på Filippinene og i Nederlandsk-India kunde de og kan de landsette og forsørge en hvilken som helst troppestyrke. På grunn av de veldige resultater som Japan opnådde i første runde, er englenderne og amerikanerne henvist til et vanskelig forsvar i disse områder. Bare ved et seierrikt sjøslag vilde de være i stand til å forhindre et gradvis tap av sine derværende besittelser. Man måtte våge å føre dette sjøslag langt vekk fra de hjemlige basiser, i de japanske ubåters operasjonsområde og innenfor et sjøområde som er omgitt av en krans av japanske støttepunkter. Kanskje har dette sjøslag allerede funnet sted når disse linjer leses, kanskje ikke. Det vilde være en tildragelse av første rang, liksom alle begivenheter i de østasiatiske og pasifike farvann har øieblikkelige fjernvirkninger.

Kommuniserende oseaner

Havene er nærmere forbundet med hinannen enn landjorden, og krigsskueplasser til sjøs kommuniserer raskt med hverandre. Når fem krigsskib faller bort på et sted, så må der sendes fem krigsskib dit fra et annet sted — ellers gir man avkall på å ha et ord med i laget til sjøs. Ethvert engelsk eller amerikansk slagskib (samt dertil hørende eskorte av hangarskib, kryssere, destroyere og tendere) som settes inn til komplettering overfor Japan, må trekkes ut av Middel- eller Atlanterhavet. Å stoppe igjen et hull på en kant vil si å åpne et hull på en annen kant. Enten vil de hittil værende kampbetingelser i Middelhavet og dermed også i Afrika forandre sig, eller vil det tyske angrep i Atlanterhavet bli farligere, hvor Tyskland — med verdens sterkeste ubåtflåte — allerede har overtaket.

At ruten på Vladivostock under den nye situasjon ikke lenger vil være noen spasertur er overflødig å nevne. Også for Tsjunking-Kina dukker der op store transportsorger. Den eneste forbindelse denne hadde med utenverdenen var Burmaveien. Avbrytelsen av denne vei gjennem angrepet fra Thailand betyr at Tsjunking er helt anvist til sig selv, d. v. s. til et ganske minimalt krigspotensial; for hittil ble dets motstand gjort mulig utelukkende ved fremmede leveranser. Videre er det helt klart at problemet handelstonnasje er trådt inn i et annet stadium. Den amerikanske flåte vil komme til å få et stort behov for hjelpeskib (troppetransportskib, lasarettskib, hjelpekryssere, proviantering sskib og kystvaktbåter), som må trekkes ut av handelsskibsfarten og låne- og leietrafikken. Og dette behov vil vise sig å være større enn oprinnelig beregnet, fordi man så godt det lar sig gjøre vil måtte erstatte de første svære tap av krigsskib med handelsskib.

Hvem arbeider tiden for?

Overfor den store omveltning til sjøs er det intet under at mange englendere og amerikanere begynner å tenke mere på defensiven. Med henblikk på den uhyre risiko som er forbundet med et sjøslag, spør de sig selv om det ikke vilde være mer hensiktsmessig å holde det gående med best mulig motstand inntil skibsverftene har bygget en knusende overlegen slagskibflåte. Herunder forlater de sig på at verftenes krig under alle omstendig-

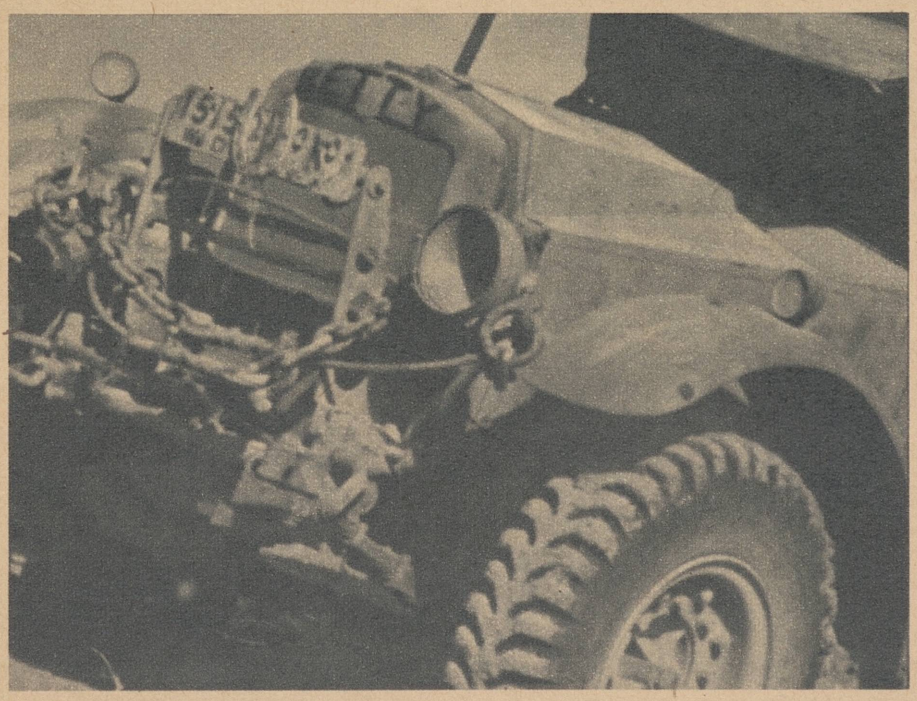
Fortsettes side 18

PANSERDØDEN „FLAK" (LUFTVERNSKANON.) Motoriserte flak er satt inn for beskytning på jorden — de 2,cm,s granater gir de engelske panservogner en varm mottagelse

Brennende ørkener

Tysk og italiensk defensiv mot et engelsk panserangrep

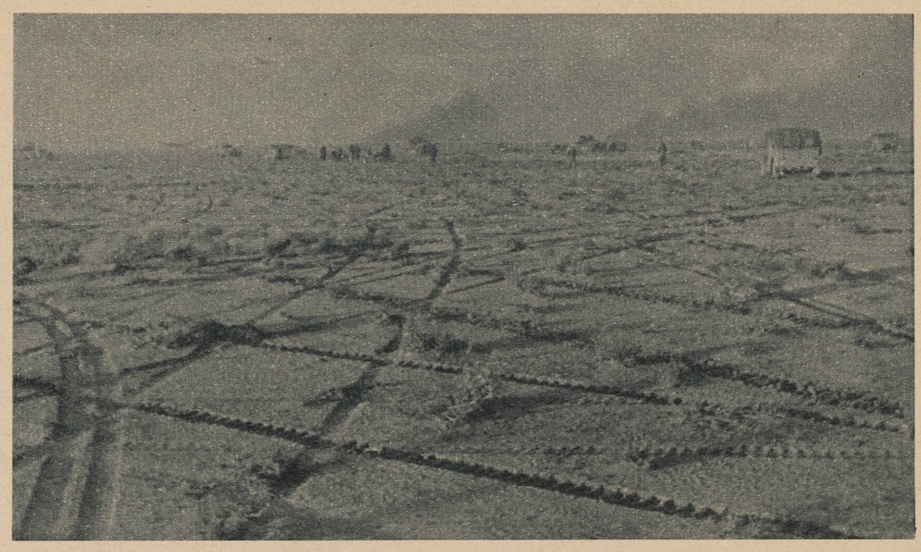
Fotos: PK.krigskorrespondent Zwilling

„BETTY" MED HESTESKOEN. Litt overtro er ikke noen skam, men: denne så kjærlig kalte „Betty", en engelsk lavett, har hesteskoen ganske visst ikke brakt noen lykke

I HORISONTEN BRENNER BRITENES PANSERVOGNER. Offer for flakkanonene, som skyter direkte fra understellet bak sine traktorer

ØRKENSLAGET HIEROGLYFFER. Sporene efter panservogner og beltebiler skrev her historien om en livlig kamp — til vinden blåste dem ut igjen

DEN BITRE SLUTT. Empire-soldater avslutter sitt masse-stormløp bak piggtrådhinder

Solidaritet?

Tyskland og Italia hadde ennå ikke gått inn i krigen mot USA på Japans side da der i det nøitrale og fiendtlige utland allerede hevet sig røster om at Tyskland hadde brutt Europas solidaritet, hadde forrådt vesterlandene til „det fjerne Østen". Det er vel å vente at denne bebreidelse vil bli blåst op til et betydelig propagandamiddel for de vestlige motstandere av Europas totalitære makter. Alene derfor lønner det sig å gå til bunns i hykleriet i denne tese — for dens virkelige innhold er lik null.

I virkeligheten har denne solidaritet aldri eksistert. Så vidt man overhodet før kunde tale om den, må den skrives på tysk konto. Tyskland hadde like så godt som Frankrike og England før verdenskrigen kunnet rekruttere

svarte tropper

i sine afrikanske kolonier for i tilfelle av en krig å sette dem inn på europeiske fronter. Tanken hadde ligget så meget nærmere som Frankrike allerede i krigen 1870/71 stillet op zuaver og turkos mot de tyske tropper. Tyskland kunde videre ha tatt lærdom av at englenderne i boerkrigen også sendte indiske tropper mot det lille heltemodig kjempende hvite boerfolk. Under bokseropstanden i Kina var tyskerne gode nok til å gjøre sig mislikte i Øst-Asia til gunst for Europas solidaritet som aldri hadde vært tatt helt alvorlig av de andre. „Germans to the front!" het det dengang og the germans gikk til fronten. Mens den tyske keiser med den daværende gjennemsnittstyskers hele virkelighetsfjerne og upolitiske romantikk opfordret „Europas folk" til å „ivareta sitt helligste eie", mens Tyskland forsettlig hadde oversett den hånd som Japan allerede da ærlig og redelig hadde strakt ut, sluttet englenderne et forbund med Japan.

Heller ikke har Tyskland noensinne tenkt på å benytte sine afrikanske kolonier som rekruttdepoter. Ingen tysk svart soldat har noensinne deltatt i kamp på europeisk jord mot hvite soldater fra andre nasjoner. Og dersom det hadde gått efter den tyske regjerings ønske og vilje, så var det ikke skjedd selv i Afrika. De tyske kolonialtropper var tenkt som rene polititropper, hvilket allerede fremgår av den høist mangelfulle utrustning som de i 1914 gikk inn i verdenskrigen med. Når det dengang overhodet kom til krig i Afrika, så kan dette bare føres tilbake til det flagrante

brudd på Kongo-avtalen

fra Tysklands motstanderes side. En av de utpregede opgaver for Kongo-avtalen — som vesentlig var et verk av Bismarck — var det jo nettop å holde de sentralafrikanske kolonier utenfor mulige europeiske kriger for å forhindre at svarte ble ført i kamp mot hvite og at den praktisk talt aldri eksisterede solidaritet hos den hvite rase ble demonstrert ad oculos for de svarte. Vi trodde dengang på denne solidaritet. Den 2. august 1914 telegraferte statssekretæren for koloniene fra Berlin til alle disse: „Kolonier utenfor fare, berolige kolonistene!" Men allerede dagen før var engelske krigsskib trengt inn i høihetssonen ved den tysk-østafrikanske kyst. Allerede den 30. juli var den franske koloniarmé blitt mobilisert. Og mens tyskerne luller sig inn i vissheten om at den europeiske solidaritet som var konstituert i Kongo-avtalen også for krigstilfelle vil bli respektert, viser der sig plutselig den 7 .august 1914 foran Daressalam britiske krigsskib som beskyter den tyske radiostasjon. Dagen før har englenderne allerede falt inn i den så godt som ubeskyttede koloni Togo. Nøitralitetsforslaget fra den tyske guvernør i Togo om i Kongoavtalens og den europeiske solidaritets ånd ikke å føre krigen inn i den svarte verden, var blitt avvist. Først den 15 august er tyskerne kommet sig av sin overraskelse og angriper nå også på sin side for første gang. Ennå så sent som den 23. august oversender tyskerne gjennem USA nok et forslag om å nøitralisere koloniene. Forgjeves! Krigen, som avgjørende skulde undergrave den hvite rases anseelse som en enhet i Afrika, river også Afrika med i sin hvirvel. Meget skjedde riktignok annerledes enn Tysklands motstandere hadde forstillet sig det. I tysk Øst-Afrika holdt svarte soldater under Lettow-Vorbeck, under hvit ledelse ubeseiret stand til krigens slutt, og når englendernes anseelse i Afrika derved led et stort tap, så er det virkelig ikke tyskernes skyld! 750,000 dødsofre, nøiaktig en tiendedel av den innfødte befolkning, kostet verdenskrigen alene i tysk Øst-Afrika. Skylden for dette hadde England, som imot alle tyske bestrebelser forrådte de europeiske folks solidaritet.

Nei, man behøver ikke komme til oss tyskere med det hypokritiske slagord om Europas solidaritet, nå da vi på det intimste har bundet vår skjebne til ett av de eldste kulturfolk på denne jord, sammen med hvilket vi har de samme mål. Hvorledes kan angloamerikanerne, som er rede til å utlevere Europa til bolsjevismens redsler, overhodet våge efter dette i virkeligheten uhørte forræderi mot den vesterlandske kultur å påberope sig solidariteten i nettop denne kulturs navn. For det dreier sig da vel ikke om den hvite hudfarves solidaritet (japanerne eller kineserne er så men ikke mørkere i hudfarven enn utallige europeere!), men om den „hvite" kulturs solidaritet. Land som England og Amerika, som slutter forbund med bolsjevismen, har mistet enhver rett til å påberope sig den vesterlandske ånds solidaritet. Den front som idag deler verden i to store hærleirer, har intet å gjøre med hudfarven, den skiller meget snarere forsvarerne av den gamle europeiske og østasiatiske kulturkrets fra den blodige ukultur og forræderiet mot kulturen.

Hvor ble der av den europeiske solidaritet da tyske embedsmenn og farmere i begynnelsen av verdenskrigen på den mest nedverdigende måte ble ført i fangenskap av svart politi sammen med sine familier? Hvor ble der av den vesterlandske solidaritet da kinatyskerne (efterat Kina under engelsk trykk i 1917 endelig var trådt inn i fronten mot Tyskland) ble stuvet ombord på skib og transportert bort som kveg. Dengang jublet englenderne da skrankene falt for de tyske konsesjonsområder på kinesisk grunn. I virkeligheten var dette bare den første akt i en utvikling hvis siste akt vi oplever idag: Japan avskaffer i en håndvendig de siste posisjoner av det vesterlandske herredømme på kinesisk grunn. Når Tyskland i tremaktspakten har anerkjent Japan som den ledende makt i Øst-Asia, og trakk konsekvensene av denne pakt, da forrådte det ikke den vesterlandske rases solidaritet, men det fullbyrdet bare dermed en prosess som nettop her er blitt utløst av englendernes usolidariske optreden i verdenskrigen. De har selv saget av den gren de satt på. Ikke bare i Øst-Asia, men f. eks. også i India.

Englenderne lovet i begynnelsen av den første verdenskrig inderne frihet og likestillethet dersom de vilde erklære sig rede til å sette sine mennesker og sin økonomiske kraft inn til understøttelse av England. Løftet ble ikke holdt efter krigen. Derimot hadde inderne lært at den vesterlandske

solidaritet bare var en fiksjon

intet annet enn en skjønn drøm som svant for det første pust av rå virkelighet. Englenderne ofret ikke en eneste tanke på den vesterlandske solidaritet da de slapp løs sikhs og gurkas med kniven mellem tennene mot de tyske soldater som ikke gjorde noe annet enn å forsvare sitt fedreland i midten av Europa. Englenderne forrådte den vesterlandske solidaritet så vel som de naturlige rettigheter til urgamle kulturfolk som inderne, for overhodet ikke å tale om brutte løfter. Idag får de kvitteringen for denne forræderipolitikk til alle sider. Inderne vil aldri mer som i verdenskrigen gå på den engelske limpinnen av fromhet overfor imperiet. Det finnes sikkert mange indere idag som håper på japanerne som nasjonale befriere.

Nettop det nasjonalsosialistiske Tyskland har satt som et prinsipp aktelsen for andre folks og rasers selvstendighet og selvbestemmelsesrett. Det tror ikke på imperialisme, men på en organisk fremvokset ordning. Betydningen av denne annen verdenskrig ligger jo nettop i å utelukke fra såvel det vesterlandske som det østasiatiske rum fremmede innflytelser som misbrukte folkene i dette rum for planer og formål som ikke var overenstemmende med deres egne.

Således trengte England den berømte „balance of power" (den varige gjensidige svekkelse av a l l e europeiske makter) for uforstyrret å kunne nyte sitt hegemoni i India, Øst-Asia og andre steder. Og Amerika vil ha det økonomisk-politisk underbygde hegemoni i Asia, Syd-Amerika og i hele Stillehavsrummet, kaster endog begjærlige blikk efter Afrika fordi den amerikanske senkapitalisme, hvilket den rooseveltske New Deal's fullstendige fiasko har bevist, ikke lenger er i stand til å makte de indre-amerikanske økonomiske, sosiale og politiske vanskeligheter og derfor avleder utad den spenning som tårner sig op. Dette er den egentlige grunn til Roosevelts åndeløse jag efter krigen som han er blitt vippet inn i omenn helt annerledes enn han hadde tenkt sig det. Hvorledes kan angloamerikanerne med disse kjensgjerninger for øie våge å snakke om forrådt solidaritet. Kjemper ikke i så måte Japan for en velforstått asiatisk solidaritet og Tyskland for en europeisk, mens England og Amerika forsøker å hindre dette med alle midler. Hva betyr europeisk nyordning og østasiatisk nyordning annet enn endelig virkeliggjørelse av en europeisk og en østasiatisk solidaritet. Vi kjemper sammen med Japan for at ethvert storrum på jorden kan bli salig på sin egen måte, det europeiske på sin og det østasiatiske på sin, så vel som det amerikanske, det indiske og det forasiatiske. For det britiske imperium, dette sammensurium av landlapper spredt ut over hele kloden, er der ikke lenger plass i denne nybygning fordi det levde av å bryte ned den naturlige solidaritet i de enkelte storrum. Og amerikanerne har sluttet sig til dette imperium fordi de ikke kan nøie sig med det store, rike kontinent som er tilfalt dem og gjøre det beste ut av det, hvilket skulde falle vesentlig lettere for dem med en gjennemsnittlig befolkningstetthet på 15 pr. kvadratkilometer enn de ti ganger tettere boende tyskere og japanere!

Som overfor India har England handlet også overfor den forasiatiske verden Hvor var den vesterlandske solidaritet da en Lawrence mobiliserte Arabias stammer mot Sentral-Europa. Og hva

Fortsettes side 34

For Europas fremtid

Den franske frivillig-legion i innsats mot bolsjevismen

Signal for frihetskampen

Klingende lyder „clairon"enes toner over den store plassen, hvor Frankrikes legionærer—utdannet for innsatsen—er trådt an

„Ære og troskap!"

Slik lyder innskriften på trikolorene, som følger de franske forkjempere for et nytt Europa på veien. Bildet av statsføreren Pétain går fra hånd til hånd

Marsjen ut i kampen

På en marsjvei i øst drar den franske legions soldater frem mot kampområdet for ved handling å bevise sin bekjennelse til Europa

PK-Fotos: Krigskorrespondent Artur Grimm

Den franske legions menn.

Som Kontinentets våpenbærere kjemper de i tysk uniform og med tyske våpen, og har avlagt ed til øverstbefalshavende for den tyske forsvarsmakt. På heire jakkeerme bærer de sitt lands farver og navn

Folkene fra Charkov

Fra PK.-krigskorrespondent Conrad Weidenbaum

Et arbeiderektepar. Begge arbeidet i en fabrikk i Charkov som uten lisens produserte et verdensberømt tysk fotografiapparat. Hustruen forteller: „Vi har ventet på tyskerne. I de siste dager før byens inntagelse har sprengkommandoene truffet sine forberedelser. Fabrikken skal være underminert overalt, gå ikke dit. Om natten har vi holdt vakt med stokker og økser for ikke å la disse karene slippe inn i husene. Vær så god og kom inn og varm Dem . . . Vi var bønder før, men de har tatt alt fra oss. Gjennem hungersnød har de gjort oss motstandsløse. Vi skulde bli arbeidere for lav lønn inne i byen, og det ble vi da"

En ingeniør i en ståltrådfabrikk, gift, tre barn. Bolig: to værelser, bad, kjøkken, sentralvarme, „Jeg tjente 800 rubler, men det strakk ikke til. Bare støvler kostet 300 rubler, en dress 700 til 1200 rubler. Jeg måtte tjene ekstra ved siden av, og min hustru overtok syarbeid. Det ble for liten tid til de nødvendigste innkjøp, for vi kunde ikke stille oss i kø allerede om natten. Vi måtte unnvære meget, for vi hørte ikke til de folkene, kommissærene, stachanoffene (rekordarbeiderne), jødene som med spesielle legitimasjonspapirer kunde kjøpe i lukkede forretninger"

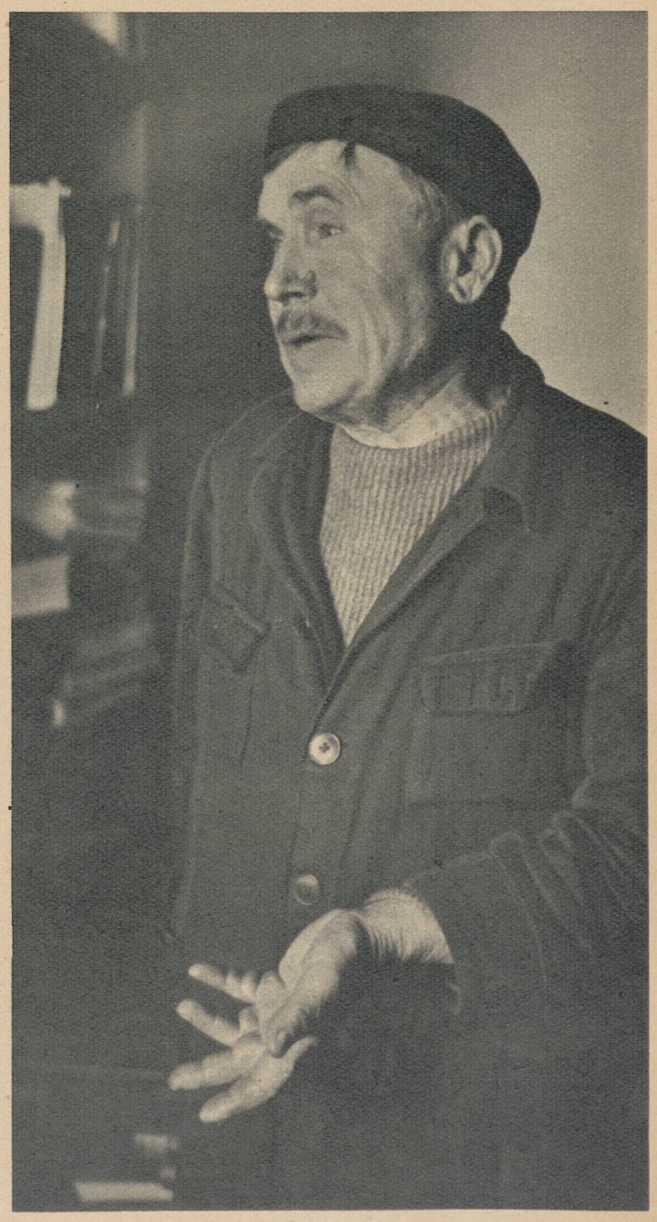

En 25årig arbeider. Han bor i en av de fallefer-dige hyttene midt på den skitne, ubrolakte gate mellem nye husblokker. „Vi har ventet på dere. Tre dager og tre netter har jeg holdt mig skjult for ikke å bli slept bort av bolsjevikene. De kastet bomber på oss fordi de erklærte oss som ble tilbake for sine fiender. Hva det er for nye hus? Der bor for det meste jøder og kommissærer, så spesialister, kunstnere og denslags bedre folk.

En av de 50 arbeidersker som med sine barn bor i en skitten leirbarakke bak Charkovs prangende fler-etasjers hus: „Ja, alle Europas arbeidere skulde se hvorledes vi måtte leve her. Alle burde vite det. Jødene skjeldte oss ut: Kom dere vekk, usle russepakk! Barmhjertighet, vi kan da ikke for at vi er russere! Fattige, fillete og utsultet.“ Alle vilde ha oss som sine gjester

Mor til seks barn. Familien bor i en falleferdig hytte ved siden av den hypermoderne fabrikk hvor mannen arbeider: „Mannen min var montør i fabrikken og jeg opvarterske. Vi tjente for lite, mannen min 300 og jeg 150 rubler, og måtte ofte tigge til oss maten til barna våre fra andre arbeidere. Slik har vi bodd i 12 år.“ Så brast hun i gråt og kunde ikke si mer

En maskinmester i et forlagstrykkeri. „Ja, jeg er mester, men jeg har vært straffet. I de siste år måtte der arbeides meget på overtid. En arbeider kom på grunn av overtrethet til skade ved maskinen. Man måtte finne en syndebukk. De ledende funksjonærer, som forøvrig var jøder, kom ikke på tale som ansvarlige. Jeg ble som verksmester trukket til ansvar enskjønt jeg ikke var til stede da det skjedde — jeg hadde nettop friskift. Dom Ett år 25 % lønnsreduksjon.“

En arbeiderske fra denne barakken: „Vi har bodd lenge her, over 60 kvinner og barn. Vi koker, spiser og sover allesammen i dette ene rummet. De fleste av oss har tungt arbeid, i smien, i jernstøperiet. Vi måtte gjøre det samme arbeid som en mann, men fikk bare kvinnelønn."

En ugift kvinne: „Vi, over 30 ugifte kvinner, bor i ett værelse i barakken ved siden av fabrikken. Hver enkelt ble av fabrikken trukket for leie i forhold til lønnen. For dette losjiet har altså fabrikken kassert inn 900 rubler pr. måned. Vi var barnehavefrøkener, sanitetssøstre og sykepleiersker og tjente mellem 150 og 250 rubler."

En av skomakerne „Jeg er invalid, har bare ett ben. Da jeg var fritatt for militærtjeneste, måtte jeg betale tredobbelt inntektsskatt. Dertil kom fagforeningskontingent, kulturavgift, forsikringspremie, rustningsavgift, statslån og bidragene til minst tre kommunistiske tvangsforbund. De kan da selv tenke Dem . . ."

SØLE

Forbannet være sølen, forbannet være den russiske sølen! I oktober gikk været for alvor over til regn, og det begynte å regne fra fiolettgrå skyer — som hang ned fra himlen som kjempemessige edderkopper — på tropper og veier . . . et tungt langsomt-flytende vann. Fra jorden kom en skarp lukt av fuktig støv og irriterte våre neser.

Først så veiene ut som lange, smale striper av våt sand; gress-stubbene på jordene var brune og de lange stengler av uttørrede solsikker lå oppbløtt på bakken, som våte tau. Stråtakene på de fattigslige hyttene glinset og gressflekkene fikk en levende farve. Det var nesten vakkert, dette ukrainske land i det første regnværet . . . Men snart kom sølen, den forferdelige, forbannede russiske sølen.

Man kan bare forbanne den! — Efter den første regnværsdagen ble veiene dekket av en kompakt, brun substans, som høist kan sammenlignes med en slags gelantin eller krem. Overalt hvor vi kom, fant vi det samme seige, klebrige, for det meste to til tre centimeter tykke sølelag. Under skoene og under kjøretøienes hjul følte vi imidlertid ennå fast grunn. De tunge lastebilene tegnet ennå sine to spor og skoene efterlot tydelig avtrykket av hælen, sålen og spikrene. Det var alt. Det gikk fremover, og sjåførene mente at det ikke gikk dårlig, i det minste ikke særlig dårlig. Men snart kom den frvktelige sølen og mengder av grusom skitt — Sovjetunionens sølehav.

Det regnet videre, i løse og tunge dråper: et mammut-regn, hver dråpe et halvt glass vann. På én gang var kjørebanen ikke mer å se, rundt oss svømte alt, klebet, skled, gled — hele jorden hadde forvandlet sig til en gigantisk kule av klebrig og våt skitt. Verden hadde for oss antatt en flytende tilstand. Under skoene våre og under hjulene forvandlet Russland sig langsomt til en eneste deiglignende myr: sølen vokste, denne fordømte, gråsvarte sovjetske søle.

Lastebilene og kjøretøiene svømte som skuter frem og tilbake, de rutsjet snart bort til veikanten, danset rundt, rystet tilhengerne så man nesten fikk lyst til å le, og så stilte de sig plutselig som sta esler på tvers av kjørebanen.

I kolonnens lange rekker begynte det — i begynnelsen ubemerket — en undertrykt banning, som stadig med mer kraft utgjød sig over Stalins hode, kommunismen, internasjonalen, den røde klikk osv. Hver gang en gled ut, hørte man ham mumle mellem tennene: fordømte Stalin! Og sjåførene, som styrte sine biler vekk fra veikantene med de ytterste kraftanstrengelser, brølte: til helvede med kommunismen!

Jorden under føttene våre syntes å koke og den tykke søle under hjulene var allerede blitt så bred som en tyktflytende oljeaktig strøm. Og nå dukket allerede de første vannpyttene op midt oppe i denne sumpen, hvor det langsomme og uophørlige regn falt, — hver dråpe veiet jo et halvt glass vann. Jorden, som var mettet med vann, hadde ikke mer kraft til å opta ennå mer vann. De dype furene fyltes av en ølfarvet væske, som man ikke lenger kunde kalle vann, en væske, hvor de tynne ukrainske trærne, skyene, de sølete soldatfrakkene, de massive hjulene, geværene og kanonene trøstesløst speilte sig. Man så der i mudderpølene krigen, den sølete krig.

Fra sølen dukket føttene ned i pyttenes tyve til tredve centimeter dype vann. Det dannet sig riktige vannspeil, små vannflater, som vi vadet igjennem med skoene og hjulene, ikke uten å forbanne Stalin, Moskva, Komintern, GPU og Kreml. Våre feltgrå uniformer var allerede for lenge siden blitt brune og gule, frakker og sko, støvler og strømper, alt var dekket av det samme tykke sølelaget. Soldatene sa: Vi har kamuflert oss ... vi syntes virkelig plutselig å være kamuflert, vi var blitt mennesker av søle, lange stykker av søle i soldatskikkelse. Om de sovjetske opklaringsfly kom eller ikke — det var oss helt likegyldig; hva vilde de også egentlig kunne opdage? Søle, skitt og søle igjen! Selv kjøretøiene var overstrøitet med søle helt op til taket. Bare langsomt og så forsiktig som et ubehjelpelig dyr, som føres ved tøilene over sleip sand, kom de fremover. Ekshaustrørene spydde hvite skyer.

Maskinene slarket, hjulene gikk rundt uten å få tak, fontener av jord og skitt sprøitet fem meter vekk, tilhengerne rutsjet over skråningen, motorene hylte på høigear og kjedene gravde sig dypt ned i sølen — stadig skliende. Javel. Men så sprang sjåførene hver gang ned, brettet op ermene, og med hakker og spader laget de en ny vei på sølen, med sølen, meter for meter, med stener og trestykker, med bunter av solsikker.

Det regnet stadig, uophørlig. Mange ganger holdt det op om morgenen, ja det kom sågar til syne mellem skyene en solstråle som speilte sig i pyttene. Vi så da med griske øine op mot himlen, men solen strakk aldri til for å tørre jorden. Tvert i mot, sølen ble samtidig ennå bløtere og mer hårdnakket. Jeg merket den overalt, på hodet, i munnen, mellem tennene ... jeg merket dens søtlige smak, smaken av jord med alle dens fetter, salter og syrer ... Jeg følte søle inne i benbygningen min istedenfor marg. Og jeg sa til mig selv: tenk på at du er av jord, det er din begynnelse og din ende. Jeg sa til mig selv: Memento homo ...! Slik snakket jeg til mig selv, for å trøste mig, men en indre stemme hevet sig og skrek: jeg er også av kjøtt og blod, til helvede med sølen!

Jeg så også noen kadavere, hester eller muldyr — som det nå en gang er i krigen. Jeg så hester og lastedyr, som var omkommet, — slik som det må være i krigen. Men de så ut som om de nettop var formet av skaperens hånd. De var som flyktig tegnede og våte, skinnende leireskisser, som fengsler en så i billedhuggernes atelierer. Innhyllet i søle lå de der, som om de var omgitt av en svetteduk. Deres legemer som var blitt til jord, sa oss: tenk på, tenk på ..., det sa oss: memento quia ...!

Fordømt søle, fordømt skitt i Stalin-Russland! Når jeg marsjerte gjennem krigen og gjennem sølen og lukket øinene, så jeg Italias blå-blinkende asfaltveier, velholdte veiers sølvlignende nett, som dekker Italia. Og jeg forbannet Stalin, GPU, Kreml, Lenin, Worojiloff, Budjenny og hele den fordømte gjengen.

I morges kom det sne. En skarp vind suste inn fra øst og styrtet sig over de skydekkede sletter. Det falt sne som med sine tykke fnugg — hver av dem på et halvt vannglass — fullstendig lignet regnet. Det snedde tette, opsvulmede floker, kraftløse som gåsefjær, det var en sne som selv lignet søle. Vel var den hvit, men neppe var den nede på jorden, så tok sølen den op i sig, fortærte den og gjorde den

„. . . . Med hvert eneste skritt løftet foten en 2 til 3 kilo tung, iskold klump op fra jorden . . .“

. . . . Få meter om timen var ofte alt hva mennesker og maskiner kunde greie . . .“

også til søle. Inntil sølen til slutt selv ble kornet og hvit; dérved ble den imidlertid ennå mer klebrig og hengte sig i kilovis på støvlene. Med hvert skritt løftet foten en 2 til 3 kilo tung, iskold klump op fra jorden.

En motorisert enhet måtte bringes frem til en bestemt linje, med alle sine kjøretøier, kanoner og maskingeværer. Denne gangen hemmet sølen, den fordømte russiske sølen, virkelig deres fremmarsj. Den var blitt hvit og lumsk av den slimete sneen, og overrasket kolonnen på en fremmarsjvei og tvang den til å gå frem med den ytterste langsomhet. Få meter om timen var alt hva maskiner og mennesker kunde greie.

Bolsjevikene derover hadde allerede merket at sølen opholdt oss og at fremmarsjen frembød en åpning på dette stedet. Vi fikk rede på at bolsjevikene var fast bestemt på å angripe i det avsnittet, hvor den motoriserte kolonne ikke kunde trenge lenger frem på grunn av den dype søle.

Vi var i stor knipe, for frontavsnittet var ubesatt og fienden skulde angripe om morgenen. Vi forbannet Kreml og hele den fordømte gjeng . . . Men neste morgen hendte underet.

I morgengryet så vi rytterskarer storme frem over de snedekte vidder. Hestene galopperte og løftet benene som ved et eksersérritt. Rytterne kom nærmere, ble større, og vi gjenkjente avdelinger av vårt italienske kavaleri. Stolt rir de over sølehavet. Kavaleriet rykket frem, kavaleriet, som hverken bryr sig om søle eller myr, — som stormer frem av alle krefter. Dag og natt hadde soldatene ridd, i regn og vind, gjennem søle og sne.

Kavaleriet var kommet og sprang nå inn i forreste linje, grå av søle — og allikevel var det et stolt syn — søle på sporene, søle pa støvlene, tøilene og grimen. De kom med sølen, holdt linjen i søle og — brøt igjennem de fiendtlige linjer i søle!

Virgilio Lilli

Fotos: PK-krigskorrespondent Artur Grimm, Cusian, K. Müller

Kulde og sne har til slutt overvunnet sølen. Men de stiller op nye problemer. Panservognene får hvit overmaling som kamuflasje. Og forat beltevekene ikke skal fryse fast til jorden om natten, blir de stilt på kvistbunter

Muselmenn som Tysklands gjester

Ved inngangen til det nye rikskanselli. Statsminister dr. Meissner hilser på stormuftien av Jerusalem, Emin el Husseini, som efter en eventyrlig flukt fra Iran nettop er kommet fra Rom til Berlin

Der Führer mottar stormuftien til en hjertelig samtale

En moské i Berlins Westen er den islamske menighets religiøse sentrum. Den ble bygget fra 1924 til 1927 efter indiske moskéers forbilde. For de muhamedanske krigsfanger fra russiske eskadroner var det allerede fem år tidligere engang oprettet en moské i Wünsdorf ved Berlin

I Berlins kortbølgesender, som idag bringer nyheter på alle orientalske språk, taler muselmenn. Våre bilder viser: Iraker ved en programdiskusjon...

...lederen for den indiske sone, Habitur Rahman,

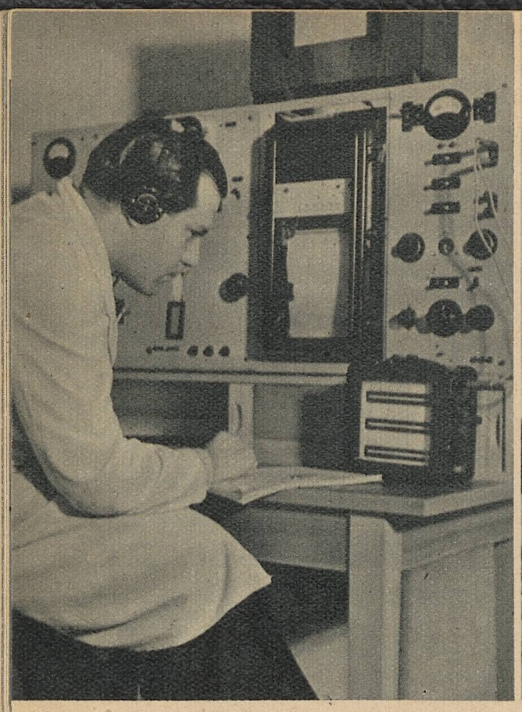

...lederen for den arabiske sone, Yunus Bahrry

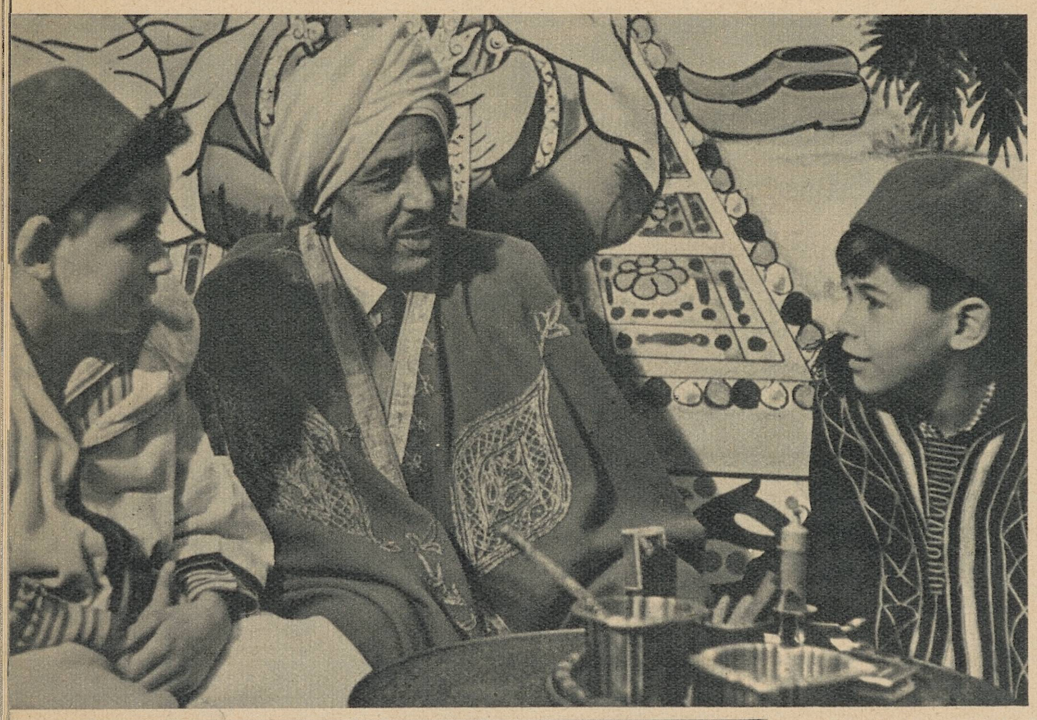
Fra første stund var den ekte "4711" mönsterverdig kvalitets-arbeide. Overalt hvor det gjel-der å være frisk og oplagt, er det den kostelige "4711" som all-tid kvikker op og forfrisker.

I den verdenskjente fabrikk Siemens & Halske er irakeren Samih Moussly beskjeftiget som ingeniør. Han leder også generalsekretariatet for den islamske menighet, som har bestått i Berlin helt siden 1922

I Rudolf Virchow-sykehuset arbeider den indiske kvinnelæge dr. Faroughi. Han har studert ved universitetet i Berlin, som så mange av sine indiske fagkolleger idag

Artisten Mohamed Ben Achmed holder det marokkanske hjemland levende for sig og sine barn i sitt hjem i Berlin

Han viser sin kunst i tyske filmer. Tallrike kunstnere, teknikere og læger fra de islamske land studerer eller arbeider i rikshovedstaden. I den iranske klubb spiller medlemmene med forkjærlighet sine kjære hjemlige terningspill

Fotos:
Presse-Hoffmann (2)
PK. krigskorrespondent Pabel (8)

Fortsatt fra side 5

Hele verden i krig

heter vil bli vunnet. Nå varer imidlertid bygningen av et slagskib fra kjølen legges og til det går av stabelen, godt og vel tre år. Dette håp med hensyn til tiden (også under hensyntagen til de allerede påbegynte nybygg) vilde altså bare være berettiget hvis trepakts-maktene ikke hadde noen ekvivalent å stille op mot en slik produksjon, hvis altså Japan inntil det tidspunkt vilde være henvist bare til sig selv i denne kapprustning. Dette vilde atter ha til forutsetning at Tyskland i dette tidsrum vilde være bundet i Østen med hele sitt krigspotensial.

I Østen ruller også begivenhetene forbi, riktignok annerledes og hurtigere enn Tysklands fiender vel ønsker det. Ved Beaverbrooks og Harrimans høstbesøk i Moskva var man enig om at det var nødvendig å yte Sovjetunionen en stor og øieblikkelig hjelp hvis den fullstendige tyske seier i 1942 skulde kunde forhindres. Vel er det ganske riktig at den bolsjevikiske militærmaskine overtraff de verste formodninger, og at dette „verdensrevolusjonens lokomotiv" ikke kunde bli ødelagt i et eneste sommerfelttog. Allikevel har den tyske forsvarsmakt i Østen allerede vunnet mange runder. Og man forråder ingen militærhemmelighet ved å meddele at den efter vinterpausen atter vil sette sig i bevegelse for å tildele bolsjevikene et så avgjørende slag at de blir uttellet. Oprinnelig vilde englenderne og amerikanerne gjennem sine leveranser utligne samtlige sovjetske tap i produksjonen og på slagmarken. Efter deres beregning utgjorde alene produksjonstapet 40 % av førkrigskapasiteten når de borttransporterte fabrikker en gang var blitt satt i gang igjen.

Mellem dette program og dets utførelse står nå Japans makt. Sjøveiene er blitt ennå mer utsatt, amerikanerne må utruste sig selv og forsørge de kjempende tropper, englenderne må sende landtropper til Asia, i Østasia er en forøkelse av luftvåpenet påkrevet. Og tross alt dette vil Japan selv under de aller gunstigste forutsetninger ikke kunde holdes unna før den avgjørende tyske storm i øst setter inn. Månedene inntil Russlands veier atter kan befares, iler avsted og ingen kan innhente dem.

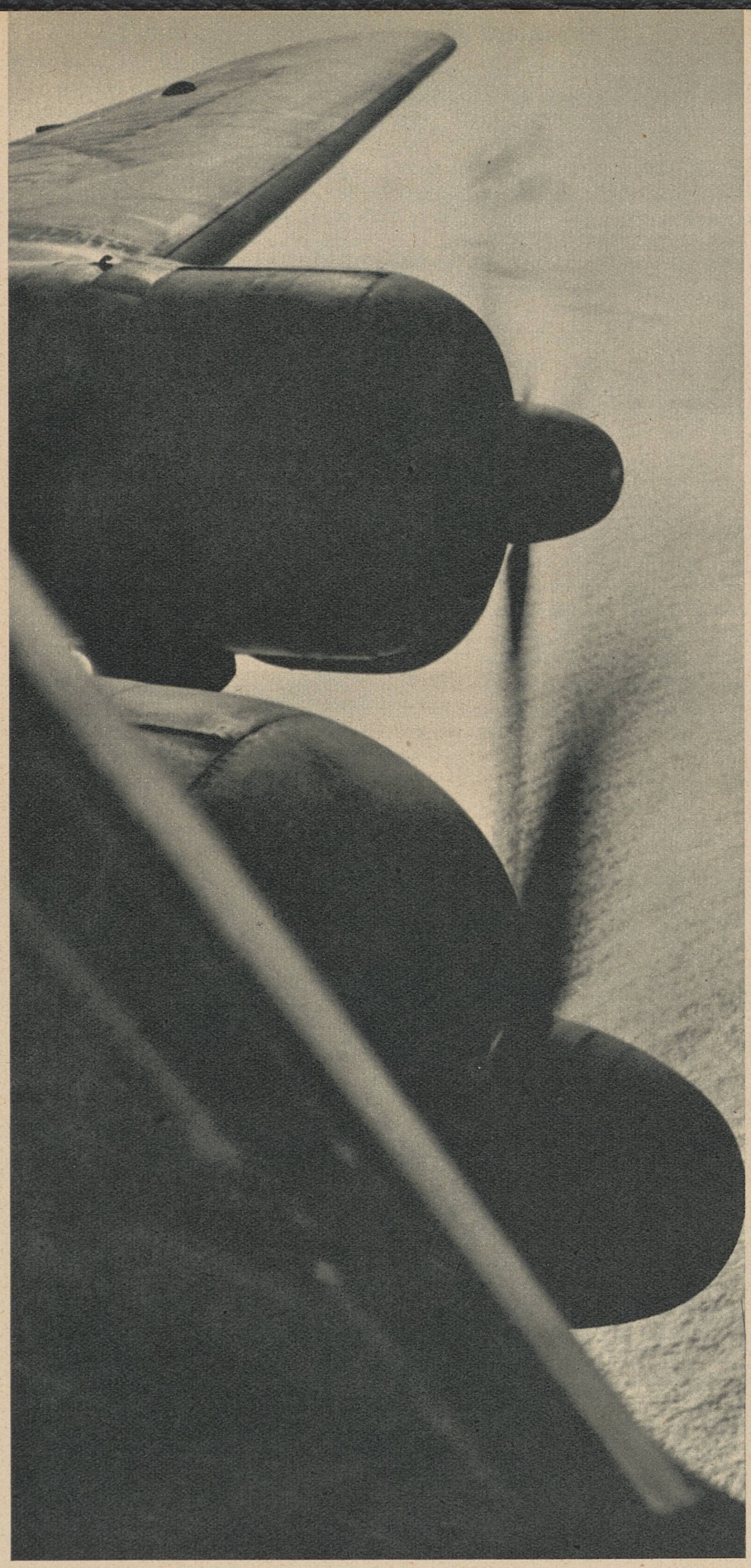
Hvis imidlertid Sovjetunionen er tilintetgjort i 1942 og Japan ennå er intakt eller sågar har gjort store erobringer da kan Tyskland med Europa produsere for sjøkrigen og vil — hvis det blir nødvendig — ikke ha noen annen opgave enn av all kraft å understøtte Japans mektige skibsindustri. Tyskland kan bare beseires til lands. Efter de bolsjevikiske nederlag finnes der ikke lenger noen landmakt i den vide eurasiatiske omkrets. En landmakt som må transporteres over havet, er Tyskland ikke redd for. Så snart Sovjetunionen er ferdig, har Tysklands fiender allerede halvveis tapt krigen, fordi de ikke under noen omstendigheter kan vinne den mot Europa. Efterat Japan kom til, er der dessuten dukket op en håndgripelig sjanse til å vinne den annen halvpart av krigen for tre-pakts-maktene — til sjøs. For i den industrielle konkurranse efter det bolsjevikiske nederlag, står følgende kjernebefolkninger i de viktigste krigførende stater overfor hinannen: 130 millioner amerikanere, 44 millioner englendere, 17 millioner sydafrikanere, australiere og nyselendere — mot 90 millioner tyskere, 50 millioner italienere, 100 millioner japanere, altså 191 millioner „demokrater" mot 240 millioner „autoritære". Overfor de folkeslag som understøtter den andre siden, kan de tre makter sette op: utmerkede forbundsfeller i Europa, som økonomisk betraktet alle er europeere, altså mennesker der som bekjent er i besittelse av en utmerket intelligens, Mansjuria, de store områder i Kina som Japan allerede har kontrollen over, og dertil alle de råstoffjuveler som Japan inntil da vil ha erobret.

Hva angår dette Europa?

Dette er sammenhengen i den nye verdenskrig. Riktignok har mangen europeer med tungt hjerte sett på at krigen utvider sig ennå mer og at således slutten på den og på all nød som følger med den er rykket ennå lenger ut i det blå. Andre vil kanskje spørre: Hva har denne verdensomspennende krigsgeografi overhodet med Europa å gjøre? Beviser ikke nettop utvidelsen av den europeiske krig til en verdenskrig at det aldeles ikke dreier sig om Europa, men om hele verden? Man bør i all ro gjennemtenke følgende: De tre makters fredelige formål var og er å få i stand en nyordning i begrensede områder: i Europa på den ene side, i Storøstasia på den annen. Den som ærlig søker efter sannheten må av Atlantikerklæringen og av det kommunistiske partiprogram (uforenligheten av disses formål medgitt) uten videre trekke den slutning at der på den andre side står makter med helt ubegrensede fordringer som med våbenmakt vil motsette sig nyordningen av begrensede rum ved Tyskland, Italia og Japan.

Faktisk gjelder det hele verden for de andre. Av Atlantikerklæringen og av det kommunistiske partiprogram må enhver uten videre trekke den slutning at det på den andre side står makter med ubegrensede fordringer. Derimot var og er det de tre makters fredelige formål å skape en ny ordning i begrensede områder, i Europa på den ene side og i Storøstasia på den annen. Tre-pakts-statene kjemper altså ikke om verdensherredømmet i denne krig, men mot verdensherredømmet. De blander sig ikke inn i fremmede maktområder, men verger sig mot fremmed maktinnblanding i sine egne maktområder. Dette gjelder såvel for Østasia som for Europa. De andres streben efter verdensherredømmet har som motto: bolsjevikisk verdensrevolusjon eller ødeleggelse og avvæpning av alle autoritære stater. Efter dette program vilde Europa enten falle som et offer for bolsjevismen eller også bli en amerikansk koloni uten politisk innflytelse. Tyskland kjemper mot disse trusler for så vidt de er rettet mot Europa. Fordi de andres angrep har en verdensomfattende karakter, kjemper Tyskland på en verdensomfattende slagmark. Seier eller nederlag vil komme til å avgjøre om Europa endelig vil samle sig og sikre sig mot fremmede intervensjoner og derved få en høvelig stilling i verden. Angår dette Europa eller ikke?

Otto Philipp Häffner

UNDER DET LANGE TOKTET UT FRA NATTEN INN I NATTEN stadig den samme oplevelse: motorene, to til venstre og to til høire, som uten ophold, uten å gå trett, brøler inn i hodemikrofonene

LANGT UTE–OVER ALANTERHAVET

Beretning av vår PK-krigskorrespondent Jochen Grossmann

TIMEVIS OVER HAVET, uten enhver orienteringshjelp, som et fly har over land, flyr vi nå efter tallene på kursbestemmelsene og våre instrumenter. Stadig blir navigasjonen prøvet: kommandanten er kommet til kartbordet. hvor første radiotelegrafist fører navigasjonen

Kommandanten snører svømmevesten tettere sammen og sier: „Vi vil vente ennå litt... Så snuser han inn den tette skodden som i fullmånens bleke lys stryker forbi. „Kanskje ennå en halv time."

En tidlig høstmorgens kjølige mørke ligger over den store plassen. Bortenfor den lavthengende og fuktige skodde gir starten av motorene klarsignalet i den nattlige stillhet.

Det blir ennå tid til å røre litt på sig. Vi går frem og tilbake foran de kjempemessige konturer av fjernkampbombeflyet og røke mere enn ellers fordi vi mener å kunne ta av forrådet for de lange timer som ligger foran oss. Kommandanten kjenner en god del av verden. Vi bodde, uten å kjenne hverandre, i samme hotel i New York for tre år siden, og senere så vi de samme brytekamper i Tokio.

En „virtuosenes start"

Kommandanten starter idag på sitt tokt nr. 100 mot fienden... Skodden er veket for et tynt slør. Vi hadde steget inn i flyet, og en eller annen hadde slått igjen døren utefra. Derpå humpet vi i bløte fjærende støt over startbanen og står nå ved enden av den. Flymekanikeren lukker ventilene over førersetet. Det gir et lite knepp i øremikrofonene idet jeg slutter kontakten til flyverhjelmen.

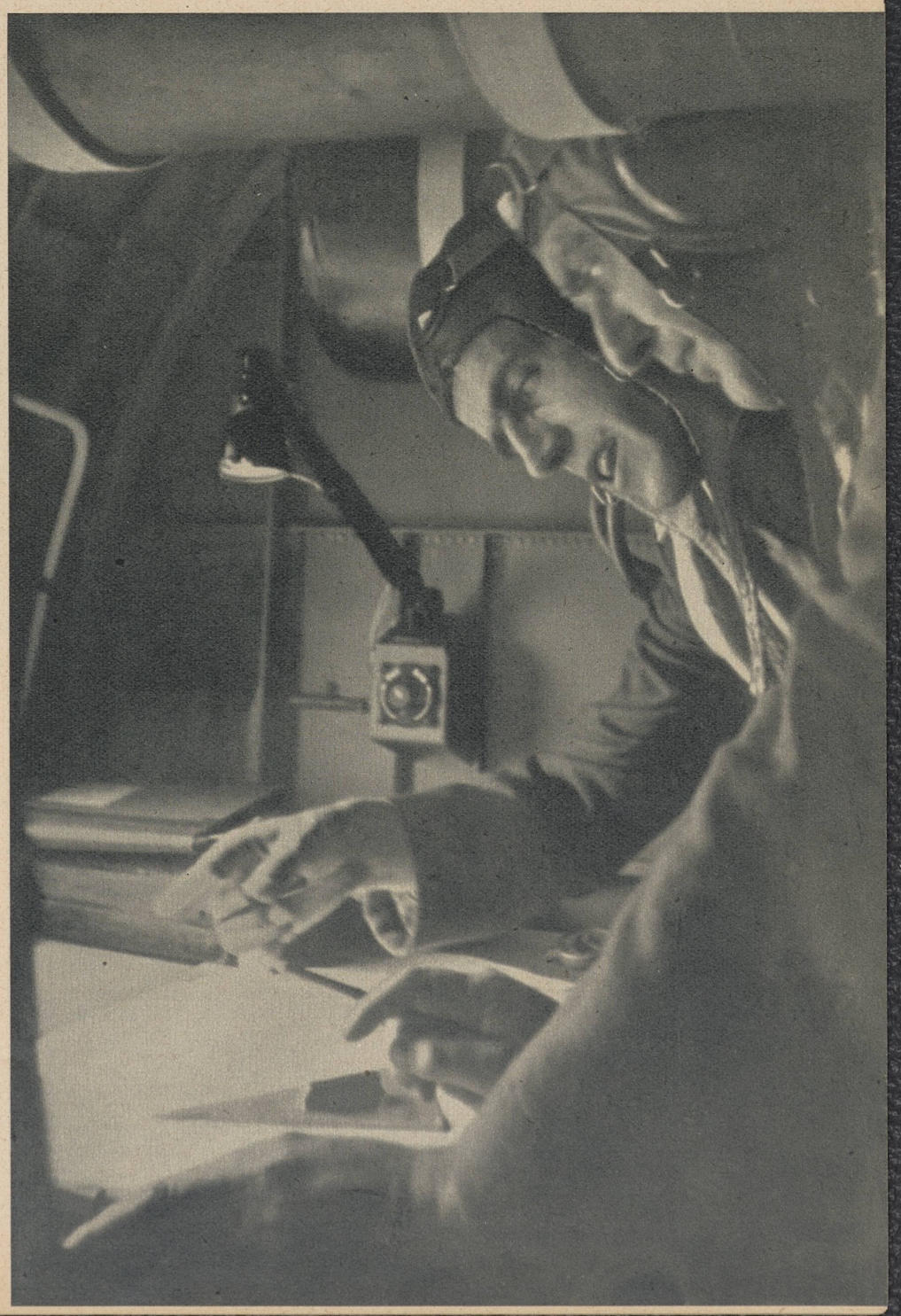
Nå får alle fire motorer gass. Kjempefuglen ryster på sig i små støt, vi ruller i små støt, vi ruller fremover med vår veldige last.

Det er en virtuosenes start! Teknikkens verk verger sig først mot de smale fingrene til den 30-årige mann som styrer dette verk. Flyet synes å ville bryte ut. Motorene må hjelpe til, en gang på babord, en gang på styrbords side. Kommandanten mestrer dem med sin høire hand. Flyet holder sig på banen mens farten stadig øker.

Vi har svevet de første sekunder. Drønnet fra motorene under starten tar av, vi flyr i det orangegule lys fra den opgående sol.

Op av morgentåken stikker tretopper og tårnspisser. Vi har snudd i en stor sving. Nå først begynner vår „lange kurs", vestover. Der borte er horisonten ennå grå, en tykk, gul måne står foran oss og synker motstrebende.

I dette flyet kan man spasere omkring. Besetningen, en håndfull menn, som uke efter uke betvinger Atlanterhavet, er blitt opslukt av hver sin dont. Derved syne flyet å være tomt. Langt akterut skimrer det i hekkskytterens fallskjermsbelte, annenradiotelegrafisten sitter dypt nede foran sine apparater, mekanikeren dekker til en tank. Jeg stiger op og ned trinnene som minner om trappetrinnene i skottene på et skib og besøker dem alle der de har satt sig til rette for den lange reise.

På langtokt

Kysten med den frådende brenning ligger forlengst bak oss. Sjøen, Atlanterhavet, det store skjønne og uberegnelige hav, strekker sig under oss i lange blå dønninger. Delfiner leker der nede, og når de dukker, ser det ut som om vannet spruter op om små bombesplinter. Vi suser i stor fart henover dem i lav høide.

Til høire forut ligger to fiskedampere. Man kan aldri vite — er det venn eller fiende? Melder de av vår og våre kameraters kurs til fienden? Man må regne med det. Men vi har andre opgaver enn å beskjeftige oss med disse små skibene. Skulde de rapportere oss, så finner vi allikevel konvoien. Vi finner den, og vi skal ramme den.

Vi har fløiet tre timer over havet. Da står der foran oss en uværsmur. Sjø og himmel forsvinner i svartgrå skyer uten konturer. Vi går ennå lenger ned. Under oss gyver det hvite skummet som stormen pisker av bølgekammene. Den store fuglen flyr neppe uroligere for det. Vi har ikke til hensikt å endre vår kurs og kommer derfor inn i den „tykke suppen". Det tette regnet løper i horisontale akkurat i New York for å hente et nytt fly til linjen vår." Vi ler begge ved å minnes den svettende neger som med de villeste grimaser anstrengte sig for å lokke de mest vanvittige mislyder ut av orkestret sitt.

Derute er det blitt lysere. De regnfulle skyene blir tilbake, vi har passert uværsmuren. Men under oss der nede må der rase en veritabel storm. Sjøens klare, dyp blå farve har veket plassen for en skitten bevegelig gråaktig farve, vinden beholder sin heftighet selv efterat vi allerede lenge har fløiet i middagssolens skjær.

Det er som ombord på et skib. Førsteradiotelegrafisten som også en lang tid fløi på den annen side av havet som vi nå drar henover, i Syd-Amerika, og traff igjen kommandanten sin i denne fjernkampeskadre — setter stadig av kursen ved kartbordet, med sirkler og trekanter, med radiopeiler og sekstant. Dette „skibet" går tredve ganger så hurtig som et handelsskib, og derfor kommer det i navigeringen an på fem kilometers nøiaktighet dersom vi ikke skal komme til å „avvike" 150 kilometer.

Akterut står den store kassen med proviant. Kaffe og varm mat i store langt utover Atlanterhavets skiftende urolige flate, gjennem styggeværsområder og i strålende solskinn fullstendig alene, bare ledet av navigeringens og radioens tråder. Vi svinger noen grader mot syd. Alles øine søker langs horisonten.

Nå, da vi må være like i nærheten av konvoien, beordrer kommandanten mig akterut til de to sidemaskingeværer. Den nedre skygrense er sunket til 400 meter. Vi holder samme høide. Vil vi være de første ved konvoien? Vil bombene våre treffe? — Vil vi overhodet finne konvoien?

„Røksøile i 240 grad!" Setningen i hodemikrofonene går som et rykk gjennem flyet. Hvor? — Ja, virkelig, derborte! Tett over horisonten, skrått til venstre forut, står der en tynn røksøile. Kan det være konvoien? Vi går nærmere, røken vokser over horisonten, to røksøiler, tre stiger til værs, der er konvoien! Vi har den! Vi har virkelig funnet den!

Vi skriker i munnen på hverandre og kan allikevel ikke forstå hverandre. Tre, fire, åtte, ti, tyve, tredve skib er det omtrent. Blant disse er der tre store, en krysser, to destroyere ser vi blant dem.

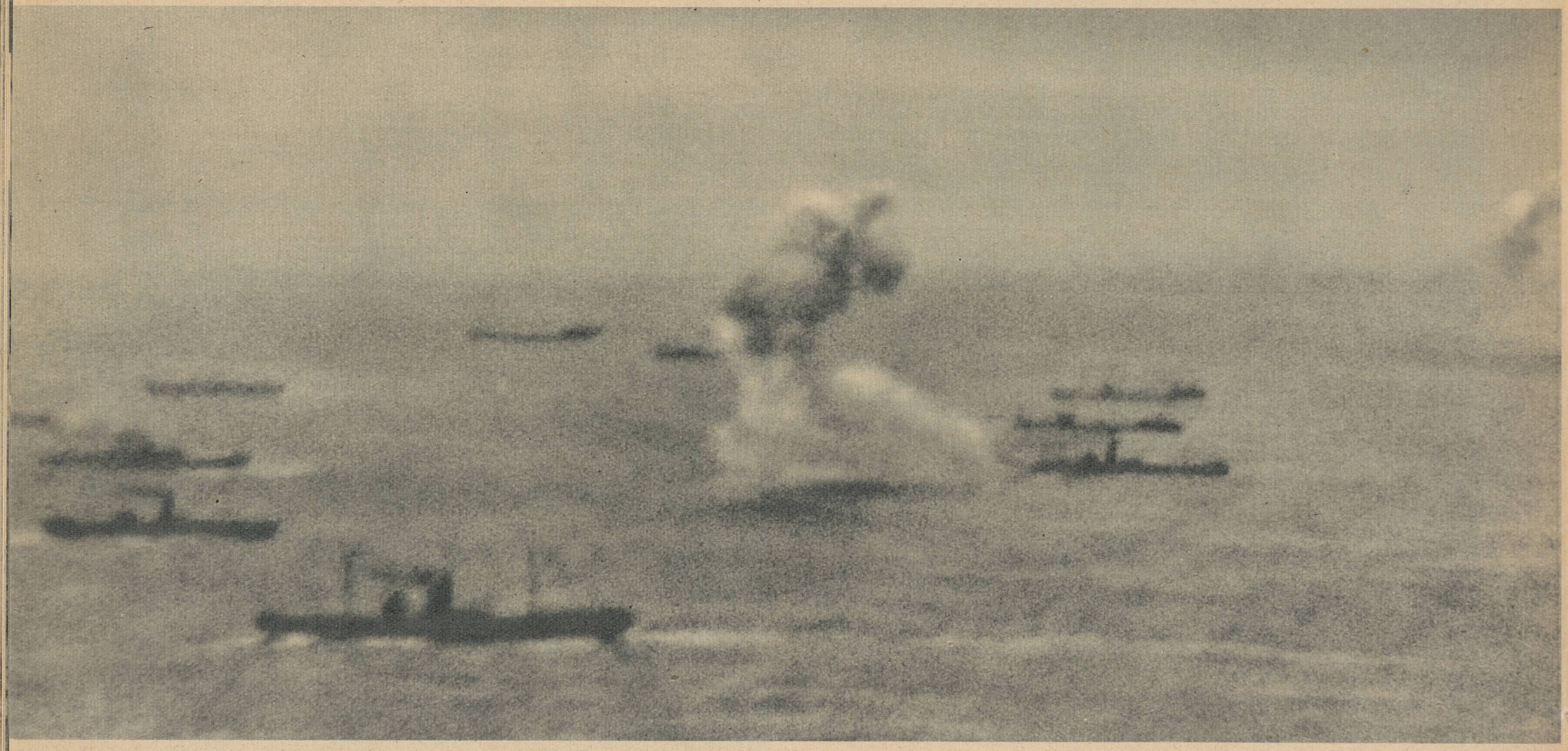
Vi stirrer gjennem kikkertene og vet besjed. Et hangarskib! „Det manglet bare", sier en eller annen i hodemikrofonen og har rett. For hangarskib har som bekjent raske små jagerfly ombord og som også starter nå og da. Vi smutter inn i skyen vår igjen. Her og der er skydekket gjennembrutt. Her glitrer havet kaldt og fiendtlig op mot oss.

Konvoien har nå kurs skrått forbi oss, vi holder en avstand på litt over 10 kilometer. Hangarskibet går med ytterste kraft foran den. Foran baugen står der en veldig bølge som man også godt kan se uten kikkert. Skibet trekker sig mellem oss og konvoien. Har man allerede opdaget oss, og har jagerflyene startet?

Har de sett oss?

Plutselig vokser der op der nede et bedd med sorte luftvernsopper. Konvoiens væpnede enheter lager sperreild. Men den kan ikke gjelde oss. Så dårlig har ennå ingen sett englenderne skyte. Våre kamerater må allerede være i angrep foran oss.

Så vidt man kan se går konvoien i tre kolonner ved siden av hverandre.

KONVOIEN ER OPDAGET. De første innslag farer op i midten på den. Det finnes ikke mulighet til å unnkomme — ødeleggelsens verk er begynt

streker langs vinduet ved førersetet vi flyr nå uten å kunne se noe som helst, bare ved hjelp av instrumenter — vi flyr „blindt". Et eller annet sted fra drypper det på det ene buksebenet, og jeg trekker benet tilbake. Ofte ryster flyet litt under bygene som om det vilde ryste av sig det tunge regnet. Men motorene går regelmessig som under prøvekjøring før start.

„Har De på verdensutstillingen hørt Marimba-orkestret i den meksikanske paviljong?" Jeg kvepper til ved det fjerne spørsmal fra kommandanten midt under navigeringen. Jo, jeg kan huske det. Jeg vil vite hvor mange kilometer kommandanten har fløiet i Colombia. „600.000 kilometer", hører jeg i hodemikrofonen." Da krigen brøt ut, var jeg termosflasker, frukt og mineralvann (med og uten „smak") er blitt tatt ombord. For hver mann er der dessuten blitt pakket en stor pose, en virkelig forundringspakke er det, med smørbrød, en pakke kjeks, sjokolade, en pose med nøtter og rosiner — og meget annet.

„Røksøile i 240 gr."

Vi har vært mer en seks timer i luften. Vil vi finne konvoien? Skyer har atter trukket sig hitover fra vest. Allikevel er ikke siktbarheten dårlig. Om en time omtrent må vi være fremme ved konvoiens sannsynlige posisjon. Slik har vi allerede fløiet halve dagen

Overraskelser — også hos oss

Jeg kan nå tenke mig hvorledes en storviltjeger er til mote som er på spor efter sjeldent vilt og sniker sig nærmere det siste stykket. Vi vil ikke bli opdaget, vil ikke straks styrte oss over det første og beste. I dette øieblikk faller mig inn en setning av vår lærer på flyskytterskolen: „Overraskelsen er et av de avgjørende grunnlag for angrepet." Vi vil først se på tingene litt og herunder ikke selv bli opdaget."

Og der er allerede overraskelsen. En stor skygge er glidd frem der nede under en skylapp. Vi anstrenger våre øine, hva er det for en merkelig kar? I spissen må der gå en krysser med luftvernskyts Munningsilden fra kanonene dens blinker op uten pause. På babord og styrbord jager to destroyere frem og tilbake som halsende hunder. Også deres kanoner skyter rørene varme i stadig ildgivning. Der synes være mindre bevoktningsskib mellem kolonnene. Vi foretar små stup under skyene og observerer bare hva vi måtte vite.

Vi tar oss tid. Klokken er noen minutter på fire om eftermiddagen. Vi holder oss på lur i samme avstand inne i skydekket. Til alle som ennå kan komme efter oss, til sjøs og luftveien,

har vi gjennem radioen meddelt skibenes posisjon, kurs, fart og størrelse.

Med redusert fart følger vi skibstoget. Vi leter efter dets svakeste sted. Hangarskibet har nå nesten nådd tåten. I dets nærhet tror vi ikke vi har noe å bry oss med — vi snur. Jeg springer til den andre siden av det vidtåpne vindu, hvis fylling jeg har tatt ut for å kunne betjene maskingeværet.

Jagerfly akterut!

Plutselig opdager jeg til siden et av våre fly i lav styrt. Det kan bare være kaptein P. som startet som første mann noen minutter før oss. Kapteinen flyr i kort siksak. Nå ser man også de to jagerfly som holder sig bak ham og haler sig innpå ham. Har kapteinen allerede kastet sine bomber? Vi har ikke sett noe til det. Det er to Hurricanes, en feiltagelse her er så godt som utelukket. Det store firemotors fjernkampfly er ingen jevnbyrdig motstander, men det verger sig med alle våpen. Lysskuddbåndene fra venn og fiende møtes i stump vinkel. Kapteinen vår river flyet vårt om i en plutselig sving nesten på vingepissen. Kapteinen henger flyet, som ennå er tungt lastet med bensin for hjemturen, i propellene og stiger. „Hurrycane"flyene har snudd til det annet angrep. Da sluker en bred skyvegg kjempefuglen. De fiendtlige jagerfly suser inn i tomheten. Å være vidne til dette, var mer spennende enn å avverge selve angrepet. Det hadde vært en luftkamp, langt, langt ute på Atlanterhavet som britene gjerne forteller at de behersker. (Eskadrekapteinen landet imidlertid ved midnatt på flyplassen vår. Man kunde telle tredve treffere på flyet efter landingen.)

„Ser de sjøflyet der?" spør kommandanten forut i førersetet. „Nei! Hvor?" „Der, 270 grader over skibet med de tre mastene Martin 162." Sjøflyet henger som observatør over konvoien. Nå, det synes som det „havbeherskende" Albion har satt inn alt mulig til beskyttelse av sin handelsflåte . . .

„Det går straks løs!"

Vi har nådd konvoiens hale. En stri regnskur setter inn og et vått slør henger på skrå ned mot sjøen. Vi flyr ennå med samme kurs. „Det går straks løs", sier kommandantens rolige stemme. Vi vil altså angripe nå. Vil vi ramme konvoiens hale? Uten tvil vil forsvaret være svakest der i øieblikket. Konvoien er atter kommet oss av syne bak regnmuren, vi må altså snu. Vi befinner oss for øieblikket mellem lette skylag i ca. 500 meters høide.

I dette øieblikk faller jeg mot maskingeværet mitt. Vi svinger nedover i fallende kurver. Mot to skib som alene følger efter konvoien. Vi kommer frem av skyene. Jeg vet at vi vil foreta vårt angrep i en høide av 50 meter. Jeg lener mig ut av vinduet og føler det som om luftpresset kunde rive mig ut. Skibet som ligger nærmest under oss kan være på ca. 3000 tonn, det andre bakenfor er større. 5000 tonn. Vi støter ned på tvers av skibenes kurs.

Det første skibet kommer nærmere og nærmere. Vi innhenter det nesten som et jagerfly for halv fart. Skibet blir større og større. Hvilket at de to vil vi ta oss av? Begge! Vi har nok bomber til det!

Bombene er „utvalgt", sekundet de skal falle er snart inne. Foran mastene, hvis topper ligger høiere enn oss selv, går vi i høiden — pokker også at jeg ikke har brillene mine med. Jeg får øinene fulle av tårer, og jeg kan neppe holde dem åpne i det voldsomme luftpress . . .

Der forsøker dampskibet å bryte ut og svinger over til bakbord. Antagelig skyter det også med noen maskingeværer. Man kan ikke si det så sikkert, og det er også uten betydning.

„GI AKT PÅ JAGERE!" roper kommandanten inn i mikrofonen; for konvoien fører med en flybærer. Vi står kort foran støtet gjennem skydekket. I flyet er alle fylt med opmerksomhet, spenning og kampberedskap

DEN ANNEN RADIOTELEGRAFIST holder forbindelsen med innsatshavnen vedlike. Han er stadig underrettet om hvor forbandets andre fly befinner sig

For nå er det vår tur. Skibet ligger tvers av flyretningen, men det gjør ikke noe. Det unnslipper oss ikke!

Det store øieblikk

Og da må det allerede tilpers. Vi går tilværs. Mennesker løper omkring nede på dekket. „Gi akt!" roper kommandanten bak sitt visir. Foran oss sett er de en båt på vannet, man ser det helt tydelig. „Ut!" roper en eller annen. Da er allerede skibet blitt revet bort under oss, skibet ganske nært og stort . . .

Bombene er sluppet! Den første for kort, en vannfontene stiger hushøit i værei, den annen . . . treffer! treffer! Den er slått inn i skibet like ved rekken.

Det blaffer kort op, svart røk velter op, et svart blomkålhode. Splinter, filler, seilduk, planker og annet vrakgods flyr ut av det svarte som velter ut og daler merkelig langsomt ned igjen. Røken som velter frem, tykk og seig, blir av vinden trykket overbord og ned mot sjøen som en halvfylt sekk.

Det dødelig ramte skib, som allerede ligger med lett slagside, var det minste av de to. Det største av dem ligger ennå foran oss. Der har de allerede satt to båter på vannet. Vi jager henimot det. Det har stoppet og føier sig i sin skjebne.

Hvor er jagerflyene? Jeg ser mig om. Bak oss? Der er intet å se. Heller ikke noen av de andre skibene og konvoiens bevoktningsfartøier . . .

Det er som om skibet foran oss venter på å motta det endelige slag. Det går med langsom fart forover. Vi går atter i høiden. „Alle samtidig!" Bombene faller. Tre åndedrag ennå. Så kommer slagene som man bare ser og allikevel innbilder sig man kan høre . . .

„Treffer, treffer!" Minst fire stemmer har ropt det samtidig. Hurtigere enn urets tikk-takk har alle bombene eksplodert på skibets hekk. Her blaffer det ikke op, her er ingen røk. En sky, lett og konturløs, full av skum og damp, fyker til værs og eksploderer videre. Da skyen faller sammen igjen, slår allerede Atlanterhavets bølger over hekken på skibet som er synkeferdig . . .

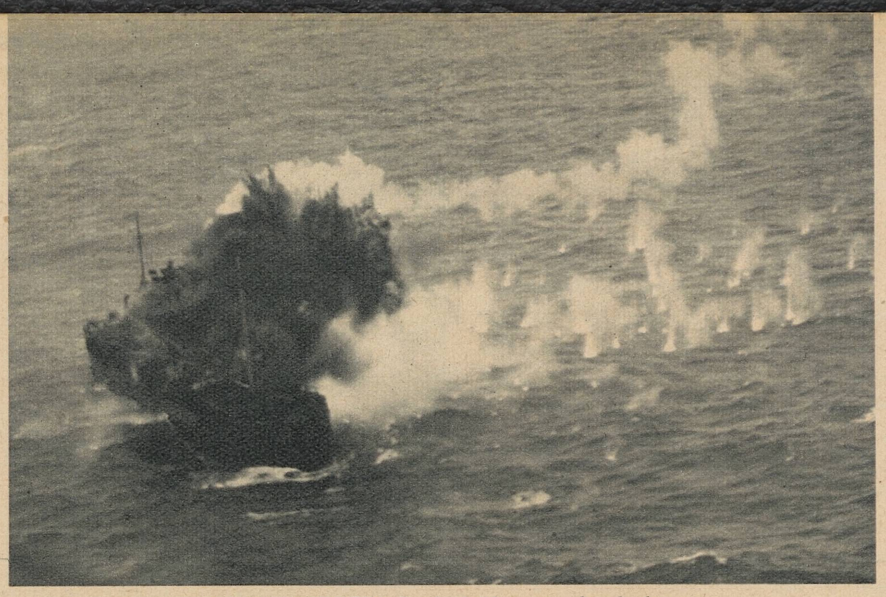
Vi gjør en sving. Akterut ligger det første skib med sterk slagside. En oljeaktig røk skjuler det nesten. Men her forut synker et skib i løpet av minutter. Vi flyr ennå en gang borttil. Midtskibs skyller sjøen allerede over presenningene, grådig faller havet over det iturevne skibsskrog. Baugen hever sig stump og svart. Blyaktig og glupsk blinker sjøen.

Da rutsjer forskibet vekk som på en rutsjebane. En hvit flekk fosser ut på blågrå grunn og forsvinner igjen — slutten!

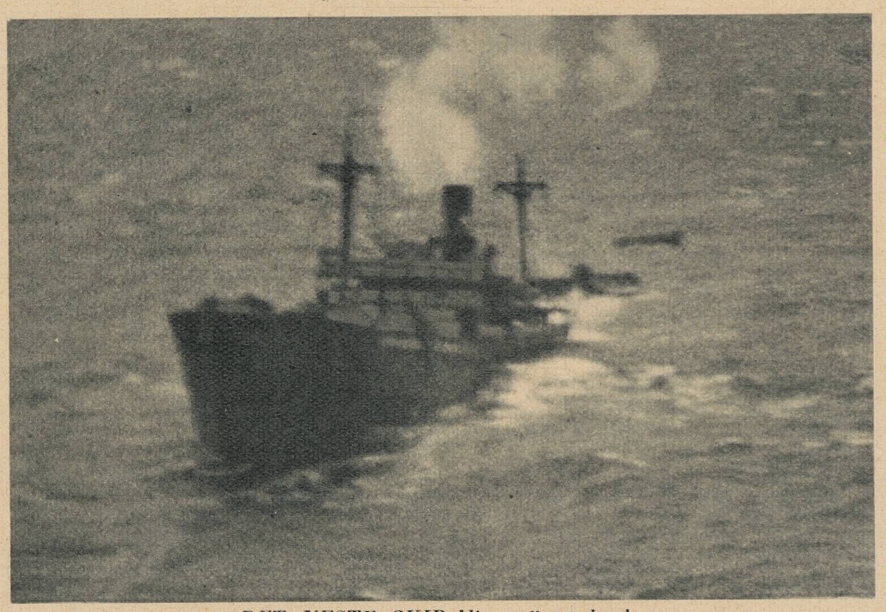
Et nytt møte

Det er på tide å gå i høiden igjen. I løpet av tre minutter er vi inne i skyene hvor intet jagerfly kan finne os mer. Det melkeaktige skyslør berøver en alt utsyn, vi flyr i lang tid ved hjelp av instrumentene . . .

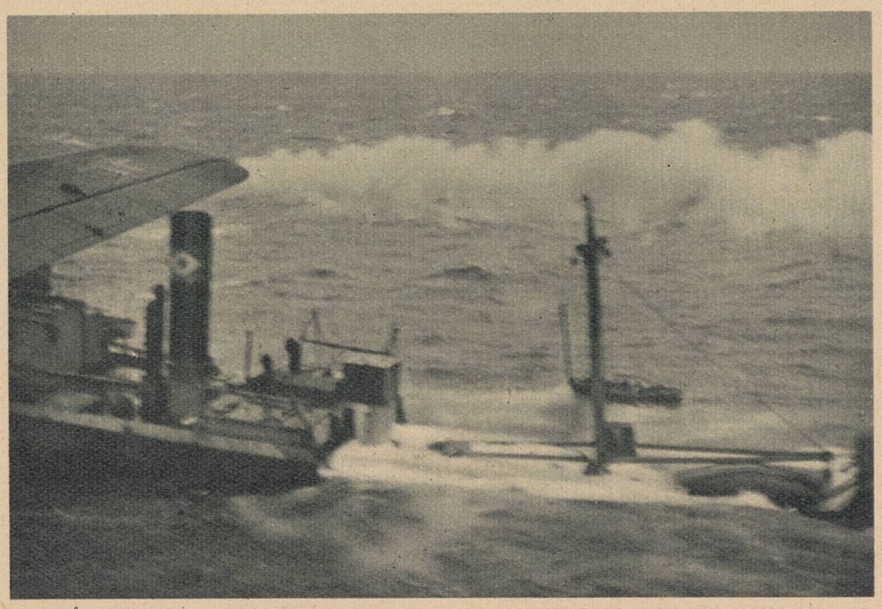
„Et skib i 85 grad!" Annenflyføreren har opdaget det. Himlen er atter klar

FULLTREFFER! En brøkdel av et sekund efter bombeinnslaget. En røksøile stiger op, dampen hvisler ut av trufne ledninger, sjøen piskes høit op under nedslagene av bombessplintene og vrakrestene

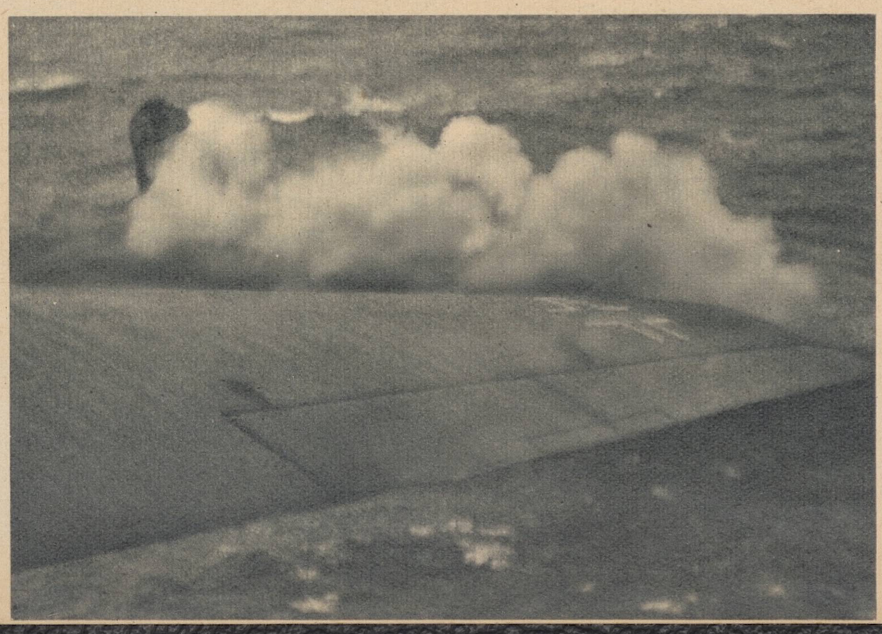

DET NESTE SKIB blir truffet av bomben nøiaktig i bakstavnen. Men det er ikke nødvendig at skibet treffes direkte av bomben. Det greier sig, når den eksploderer i unmiddelbar nærhet av bordklædningen

ENNÅ EN GANG FLYR MASKINEN NEDOVER. Dernede blåses presenningen op over lastelukene, sjøen spyler allerede over opbyggingene, linene henger og en båt føres vekk

PLUTSELIG REISER SKIBET SIG OP. Stevnen er kommet høit op i brøkdelen av et sekund, så dukker skibet hurtig nedover — til den siste fart!

og rød av skinnet fra solen som nettop er gått ned. Sjøen er urolig. Til vi er fremme vil dagslyset forsvinne.

Derborte er skibet. Vi går ned i speidende sving. Venn eller fiende? Vi gjør våpnene klar.

Da stiger der op en stjerne foran oss. De har avskutt det avtalte kjenningssignal. En tysk ubåt!

Stor fart gjør den. I den svære sjø raker bare tårnet op. Sjøen pisker høit op omkring det. Dere har den riktige kurs som fører dit hvor vi var! Lykke til!

Vi flyr en runde om det lille stålskibet. Der vinker mennene som henger utover tårnet op til oss med luer og tørklær. Vi ønsker hverandre god tur og lykkelig hjemreise . . .

Hjemover

Skumringen falt hurtig på og forsvant i den stjernefylte natt. Jeg sitter akterut. I hode mikrofonen kan jeg høre på navigeringen med dens hemmelighetsfulle formler. Flyet er „blendet". Over kartbordet kontrollerer kommandant og førstetelegrafisten i lyset fra lampen for siste gang peiling og posisjon.

En stor måne er stått op rett foran oss og kaster en bred søile av sitt kalde, flytende lys på havflaten. Nå har også vinden tatt av.

Det øieblikk er kommet da man ønsker at motorlarmen endelig holder op. Men vi er i god stemning. Ofte nynner en — man vet ikke hvem — korte takter av en sang i hodemikrofonen.

De siste midnattsnyheter er blitt sendt ut fra Deutschlandsender. Da endelig nærmer vi oss kysten med brenningens brede stripe. I det hvite månelyset kaster flyet vårt sin skarpe, tydelige skygge på sanden.

Litt senere er skodden der igjen. Den sluker jorden og vil vanskeliggjøre landingen for oss. Jeg hører at kommandanten forlanger den første „fremmedpeiling" og hvorledes den blir gitt. Fra nå av kommer den hvert minutt. Vår egen flyplass dirigerer oss tilbake.

Lyskjeden langs landingsbanen er litt uklar, men hvis vi skynder oss, kan vi lande akkurat mellem to skoddebanker.

Flyet svever ut, lander bløtt. Vi ruller bort til vår liggeplass.

Stillheten som møter oss her nede på jorden synes uvirkelig, nå da motorene ikke går lenger.

Vi startet om natten, vi lander om natten. Mellem start og landing lå der en begivenhetsrik dag.

På en flate som syntes uendelig har vi funnet og ramt et mål. Herunder har vi tilbakelagt mere enn 4000 kilometer . . .

„Vi tar ennå et glass, ikke sandt?" spør kommandanten idet vi på veien til kommandostedet tenner våre sigaretter. Jeg tenker også at det vilde være bra.

Ikke bare fordi det var kommandantens 100. tokt mot fienden, eller fordi vi har senket noen tusen tonn, men også fordi vi atter står på jorden.

Stormen ut i det uvisse

På de følgende sider skildrer „Signal"s krigskorrespondent PK. Artur Grimm det tyske samarbeid mellem panserjegere, infanteri og pionérer

Infanteriet og panserbilene!

Det intime samarbeid mellem alle våpenarter er en av de tyske våpenseires hemmeligheter. Sovjets snikskytterkrig har gjort dette samarbeid ennå intimere. Tyskerne sender også infanteriskyttere med panserbilenes fortropper. På fremmarsjen befinner disse soldater sig for det meste på lastebiler, som følger tett efter panserbilene. Først når panserfortroppen nærmer sig en landsby, blir skytterne trukket fremover. De sikrer panserbilenes fremmarsj mot overraskelser av alle slag og særlig mot snikskyttere, de renser husene for takskyttere og forsøker å opta føling med det fiendtlige infanteri. Det er et ophissende dobbeltspill, engang befinner skytterne sig langt foran og bare gjenlyden av fjerne geværskudd og eksplosjoner gir panserbilsjåførene beskjed om skytternes opofrende arbeid, så overtar igjen panserbilene hovedarbeidet og skytterne hører nå av de detonnasjonene som stammer fra panserkanonene, om sine kameraters arbeid

Landsbyen Dultsjewo nord for Moskva blir stormet. Panserfortroppen gjør holdt like før landsbyen, beskyttet av den forreste panserbil arbeider infanteriskytterne sig inn i landsbyen. Deres kamp mot de skjulte sovjetskyttere er særlig hård fordi frost gjør det umulig å grave op selv den minste beskyttelse

Infanteriskyttere, pionérer og panserjegere i kamp foran Moskva. Hvor sneen viser ske spor av russernes mineringsarbeid, må også pionérene forover med sitt elektriske og minesøkerapparater. I Bultsjewo arbeidet alle tre våpenarter sammen, infanteriet mot de skyttere, pionérene mot minene og panserskytterne mot artilleriet på den annen side

viser forræder-
ke og de andre
ot de fiendtlige
side av skogen

Stormen gjennem landsbyen er lykkes. Den forreste panserbil har igjen satt sig i spissen. Det fiendtlige infanteri på den annen side av skogen tier, panserbilene ruller fremover mot sitt nye mål og med dem marsjerer kameratene fra infanteriet PK.-fotos: Krigskorrespondent Artur Grimm

I en tysk masovnfabrikk

Omgitt av gnistrende funker forlater et lokomotiv fabrikkhallen med en mektig tønne full av glødende jernmasse. Det smeltede rujern blir i flytende tilstand ført til det nærliggende stålverk, for der å foredles og forarbeides til råstål

Fotos: Dr. Frass-Mader

Flytende stål

Bilder fra den tyske våpensmie

Efter avtapningen

Lysende hvitt som flytende gull strømmer jernet over en avløpsrenne fra masovnen ned i pannene som står parat

Teknikkens trolldomslys

Et fyrverkeri av stjerner og kometer fyller den høie fabrikkhallen, når det hvitglødende metall forlater smelteovnen

Vei eller omvei

NOVELLE AV HANNA KIEL

En ung mann som var på reise til Rom, hvor han tenkte å tilbringe vinteren med studiet av oldtiden og annet av interesse, tok for et par dager ophold i en gammel by, da han syntes at han med henblikk på et best mulig utbytte av reisen måtte samle så mange reiseinntrykk som mulig allerede underveis.

Det var i september, altså tidlig på høsten, men vind og ustadig vær ga en inntrykket av at årstiden var lengere fremskreden, vinteren syntes nærmere og dagene kortere. Mørket falt hurtig på i byens gater som var fordunklet av bueganger, men den røde farve fra sten og murverk ga mørket en varm og dempet tone som av blod og vin.

Den reisende hadde sett det av kunst og kirker som det var anbefalelsesverdig å lære a kjenne. I stedets berømte vinstue hadde han inntatt et aftensmåltid, hvis kvalitet sto helt på høide med lokalets stilige interiør, og mens han satt der og dreiet sitt glass langsomt med fingrene og lyset speilet sig i det, savnet han intet annet enn et menneske med hvem det kunde lønne sig å veksle noen ord og blikk over begerets rand. Samtidig med dette ønske bemektiget der sig ham en spennende følelse av at ønsket skulde gå i opfyllelse og en forutanende bevissthet om at det denne aften vilde hende ham noe ekstraordinært, at dei var noe i denne by som ventet bare på ham.

Han knipset med fingrene. Verten kom tjenstvillig bort til ham. Han visste naturligvis god beskjed om hvor en fremmed burde gå hen for å more sig og hvor en ung mann fant det han søkte. Med blikk og fakter skildret han det som han ikke ga uttrykk for i ord.

Den fremmede takket og ga sig straks på vei til den avkrok av byen, som verten hadde beskrevet for ham. Gaten lå i skyggen av noen høie palasser og ble av den spottende folkemunn kalt Via Pia, den barmhjertige medlidenhets gate. Det var nok helt likegyldig hvilken vei eller omvei han slo inn på, hans skritt vilde nok sikkert føre ham til det riktige sted.

Snart sto han foran den beskrevne inngang, en lykt gynget i vinden, og døren sprang op med det samme han berørte klinken. Et rum uten vinduer som en gang kunde ha vært en åpen gårdsplass hvelvet sig over ham. I det buete hvelv hang der oljelamper og mot bakveggen var der stablet op en hel del fat, hvis gjærende duft fylte slik at bare det å innånde den var nok til å sløre sinnet og gjøre en beruset. Bord og stoler som for det meste var plasert i skyggen av søilesoklene, syntes å være optatt av elskende par. Lengere bak i lokalet ble der spillet piano og violin som akkompagnement til sang fra en frekt klingende damestemme. Hun forlot det bord som hun nettop hadde stått og sunget ved, og med dansende skritt som egentlig ikke var noen dans, men bare ga henne anledning til å demonstrere sin figur og til å hvirvle op plissékjørtet slik at hendes nakne knær og et stykke av låret kom til syne, beveget hun sig henimot midten av rummet bort til den nye gjest som hadde slått sig ned der ved et tomt bord.

Der satt ingen i nærheten av ham, med unntagelse av de tre unge herrer skrå overfor ham som sangerinnen kom fra. Hun avsluttet nå sin sang med en lang skjelvetone, med slengkyss og utbredte armer. Da også den fremmede var med og applauderte, gikk hun bort til ham og spurte hva han ønsket å drikke. Han sa at hun skulde servere noe som hun også likte og hun brakte ham en flat lysegrønn flaske og to

glass. Halvt lenende til bordplaten, halvt sittende på den, løftet hun glasset sitt med en sirlig bevegelse, nippet til det og begynte en samtale.

Hun spurte om han var fremmed i byen. om han var på gjennemreise eller om han tenkte å blir der lengere? Han var på en lang reise, sa han, og dette brakte henne til å utstøte et betatt sukk.

„Ja, den som bare kunde få reise langt vekk . . ."

Man ropte på henne fra nabobordet.

Hun drakk en slurk til, satte glasset forsiktig ned og svevet langsomt bort til dem som hadde ropt efter henne. Hun strøk med hånden over det lysebrune hår til den ene av dem, som syntes å være den yngste, lot sig trekke ned på kneet hans og hvisket noe til ham som hun avsluttet med et langt kyss på hans øreflipp, hvorpå han slapp henne løs.

I dette øieblikk ble det klart for den fremmede hva denne kveld vilde komme til å by på. Han syntes aftenen var vel anvendt hvis det lyktes ham å stikke ut det unge brushodet ved det andre bordet.

I takt med musikken som atter satte inn, kom sangerinnen tilbake, satte sig på en stol ved siden av ham slik at hun vendte ryggen til de tre andre og holdt glasset bort til ham forat han skulde skjenke i.

Hun ønsket å få vite hva han het og hva det var han nettop tenkte på. „Jeg heter Volker", svarte han. „Er det kjæresten din han der borte i midten med det lyse håret?"

Hun nikket bekreftende.

„Gjør du alt hva han vil? . . . Er han sjalu . . .?

Hun trakk på skuldrene, gjorde en usikker bevegelse med hodet og satte op et smil.

„Ja, han er rasende sjalu. Jeg er nemlig hans første kjærlighet. Hvis han visste at noen annen rørte mig, så tror jeg han vilde ta livet av mig."

„Og du?"

„Å, jeg . . ." Hun bøiet sig med bryst og armer over bordet henimot ham. „Ta mig med dig."

„Men jeg vet jo ikke enda om jeg finner behag i dig."

„Når du har funnet behag i mig, vil du ta mig med da . . .?"

Han betraktet henne.

„Og hvis jeg efter tre dagers forløp blir lei dig, hva så?"

„Da går jeg min vei. Det sverger jeg. Da blir jeg ikke en dag lenger. Ta mig med på reisen . . . . Når jeg bare er vekk herfra . . ."

Nå ropte de tre andre energisk efter mer musikk. „Musikk! Frem med sangerinnen! Vi har betalt for å høre sang!"

„Bare gå og syng," sa Volker.

Han kom til å tenke på sin familie, på de mennesker han skulde hilse på i Rom og på de ansikter de vilde sette op, når de så ham i et sånt selskap. Det moret ham.

Hun sang og trallet en munter folkevise i et hurtig tempo. Den sluttet med en jodling.

„Én gang til!" ropte de tre og gjestene ved de andre bordene stemte i med, som om de følte sig mere uforstyrret når en stemme fylte rummet.

Sangerinnen forsvant et øieblikk i hjørnet til musikantene. Hun kom til syne igjen med et tørkle over håret. Tørklespissene holdt hun stramt i beltehøide med hendene og gled langsomt frem i salen på bare føtter. Hun sang en melankolsk vise. Hun går alene i natten, sang hun, det er ingen som ledsager henne, vilde ikke denne eller hin følge henne . . .

Med tillaget blyghet og nedslåtte øine vendte hun sig til ham som hun i sted hadde kalt kjæresten sin. Denne sprang øieblikkelig op fra plassen sin, med et triumferende sunget „jeg kommer" falt han inn i sangen og skred nå op og ned med henne, og eftersom sangen fortsatte grep han først hennes hånd, derpå hennes hofte og slik vugget de sammen mens tonene av det siste vers døde hen. Da han gikk like bak hende, mens hun støttet hodet og skjuldrene mot ham, ble dog hennes blikk skjult for ham og han kunde således ikke se at hennes blikk under de senkede øielokk bare gjaldt Volker og at hun bare sang for ham.

Som om hun ikke ønsket at dette diabolske spill allerede skulde være til ende, stoppet hun op under de siste akkorder, klappet i hendene, eller rettere sagt med hans hender som han hadde holdt for brystet hennes, og ropte: „Kom og vær med alle sammen! Syng med!" Hun var så uimotståelig, at parene kom frem bak søileradene hete og røde av vinen og i midten av salen begynte sangen på ny med dens spørsmål og svar, bare så meget mer turbulent nå da det var så mange med. Herunder forsøkte noen av parene å følge det førende pars bevegelser, mens andre som først og fremst tenkte på den de selv hadde i armen, ikke brøt sig om spillereglene og moret sig på sin egen måte.

Fortsettes side 32

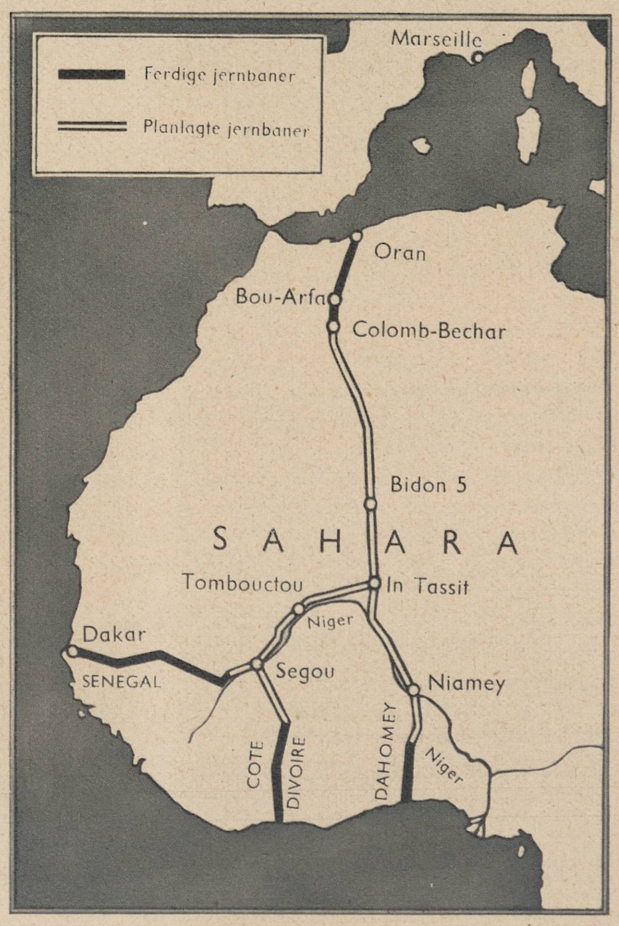
På jernbanestasjonen i Bou-Arfa i Marokko: langt borte fra er araberne kommet for med forbauselse å se det første ørkentog dra avsted

Fra Middelhavet til Niger:

„Saharatoget“

„Saharatoget“ består foreløbig av to vogner med dieselelektriske motorer, som forbruker hundre ganger mindre vann enn like sterke damplokomotiver. Brenseloljen kan lett opmagasineres langsmed banen

Marsjal Pétains regjering har latt bygge ferdig 100 km. av den store Trans-Sahara-jernbane, fra Bou-Arfa i det østlige Marokko til Colomb-Béchar i utkanten av Sahara. Og materiell- og arbeidsleirene blir anlagt for å gå til angrep på bygging av hele den ca. 3450 km. lange strekning. Trans-Sahara-jernbanen har europeisk betydning. Den skal gå tvers igjennem Sahara og skaffe fast forbindelse med de allerede bestående jernbaner fra Dahomey og Côte D'Ivoire (Elfenbenkysten) og fra Senegal (Dakar) og bringe de umåtelige rikdommer i fransk Vest-Afrika frem til Middelhavet. Når Saharastrekningen er ferdig, vil Nigers øvre løp fullstendig knytte sammen det vestafrikanske trafikknet.

Fotos: Wolter

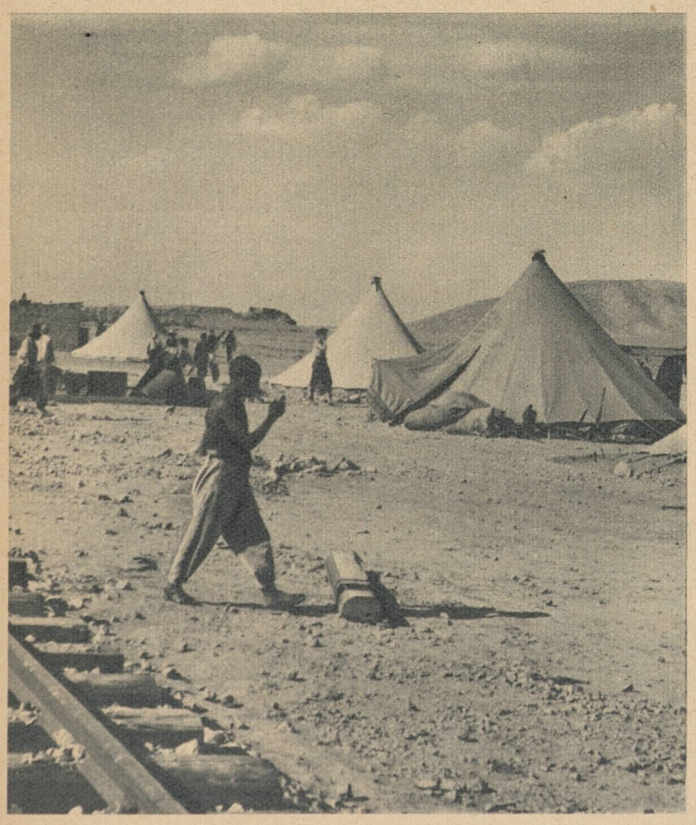

Sterke jordbevegelser er bare nødvendig på fjellstrekningene. Muddermaskiner som sluker og spyr sand og stener og . . .

. . . store traktorer er satt inn. Skinneleggingen skrider fremover med en hurtighet på 1 km om dagen

Et utrettelig mannskap som vandrer videre med byggestedet, bor i teltleir langs byggestrekningen

Snorrett og uhindret går strekningen gjennem ørkenen på en stenfylling. Mange ganger må sirenen drive vekk en kamel

På den nyutnevnte borgermesters kontor i en liten by hundre kilometer fra Moskva gjorde „Signal" 's krigskorrespondent, Hanns Hubmann, en underlig opdagelse

„Jeg er Tschaikowskys niése"

Fotos: Hanns Hubmann

En gammel dame står inne på borgermesterens kontor med sitt pass for å la sig innregistrere. Det viser sig at hun er Tschaikowskys siste niese — hennes mor var søster av den berømte russiske komponist. Hun var gift med den rikeste jernbanefagmann i det tsaristiske Russland, von Meck, som ble henrettet av bolsjevikene. Hun ble uendelig fattig — og i tyskerne hilser hun nå sine og alle andres befriere

„...Tre år senere fikk jeg lov å vende tilbake til Moskva, hvor man trodde at jeg hadde skjult de sagnaktige Meckske millioner i en kjeller..."

DE FINSKE SOLDATERS NATTERGAL

På den forreste front i den østkarelske ødemark sitter en ung finsk kvinne midt blant soldatene ved leirilden og synger en karelsk sang. Det er stormsoldater i oberst Raappanas berømte jegerdivisjon, og sangerinnen i de finske lotters korte pels, hun som lar sin vakre sopran klinge for de kampvante og andektig lyttende soldater, er Martta Kontula, „de finske soldaters nattergal". En yndig dame med edelt, renskåret ansikt og brune lokker under pelsluen. Hun er gift med en kjent finsk skuespiller og er selv en vel kjent konsertsangerinne. Ved krigens utbrudd gikk hun frivillig til fronten, deler alle savn og farer med sine soldater og viser i den bolsjeviskiske artilleriild det samme mot, den samme uforstyrrelige ro som sine mannlige kamerater. Hun lever som en soldat, og når hun har

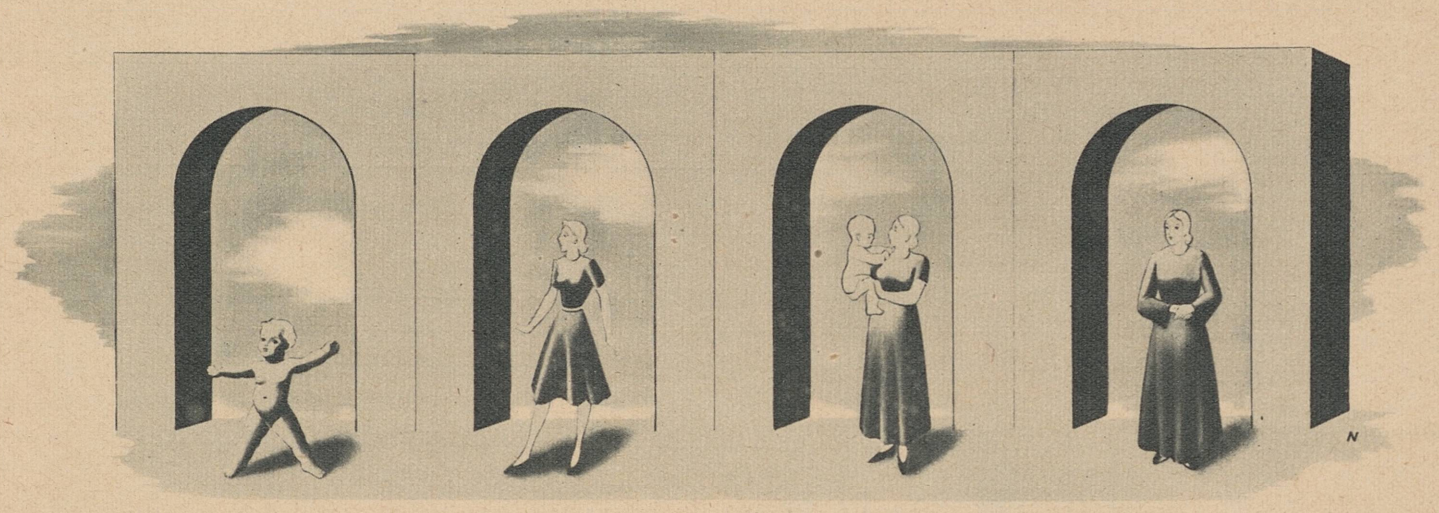

Martta Kontula synger sin yndlingssang: „I forvaring, i forvaring, mitt hjerte er i forvaring..."

permisjon reiser hun ikke annerledes og blir ikke lenger vekk enn alle finske soldater, og hun vil dog bare være en sann finsk kvinne, som vil opmuntre sine kamerater i den så ofte omstridte finske skog. Hun forteller selv slik om sine oplevelser:

„... Min lengsel gjelder soldatenes krets: på flyplassene, i de forreste linjer, ved artilleriet og i infanteriregimentene. Jeg drar gjennem tette skoger og vidstrakte sumper, langs skråninger og ugjestmilde høider — i bil, med hest, til fots. Det er spennende å gå langs randen av en sump, og så vite at på den annen side av den står den sovjetske ukikspost. Det er underlig å føle den avventende ro i første linje — den må heller ikke brytes av et spontant gledesutbrudd, når jeg plutselig dukker op. „God dag, gutter!" sier jeg efter å ha meldt mig for kapteinen. „God dag, Martta!" sier mennene og smiler; kapteinen befaler: „På stedet hvil!" og snart begynner vår fest med en marsj på to trekkspill. Så synger jeg mine vakreste sanger..."

„Jeg er så ofte lei for at jeg ikke er mann og derfor ikke har lov å kjempe med våpen. Men noe annet får jeg lov til, når sangene og musikken er over: jeg får lov med egen hånd å feste utmerkelsene på de tapreste soldaters bryst. Da er jeg så ivrig og spent at nålen dirrer i hendene mine og slett ikke vil gå igjennem uniformsjakkens tykke stoff. Allerhelst vilde jeg omfavne de tapre mennene, men det våger jeg ikke, og derfor lykkønsker jeg dem bare ganske lavt..."

Når er tennene mest utsatt for fare?

Der er fire perioder i menneskets liv hvor tennenes sunnhet er særlig utsatt for fare: mens barnet har sine melketenner, i tiden fra pubertetsalderen til det 20. ar, under svangerskap og i overgangsårene. Tennene blir altså lettest angrepet når det foregår store forandringer i legemet — det beste bevis på den nøie sammenheng mellem tennene og det øvrige legemet.

Tydeligst viser dette sig hos den vordende mor. I folkemunn sier man at hvert barn koster moren en tann. Faktisk svekker barnet ofte morens motstandsdyktighet. Men det behøver absolutt ikke å være slik. Hvis den vordende mor ernærer sig riktig og saledes tilfører sin organisme og dermed gjennem sitt blodomløp ogsa barnet tilstrekkelig med vitaminer og mineralsalter, især fosfor og kalk til opbygging av barnets tann-og bensubstans, behøver barnet ikke å ta den kalk det trenger fra den moderlige organisme og altså heller ikke fra hennes tenner. Det er en overtro hos de vordende mødre at de under svangerskap ikke må la sine tenner behandle. Tvertom, i denne tiden skulde hun nettop minst to ganger gå til tannlægen. For nettop i den tiden krever de en meget omhyggelig tannpleie. Melketennenes sunne utvikling hos spebarnet avhenger i vesentlig grad av, at moren dier barnet tilstrekkelig lenge. Det finnes overhodet ingen bedre ernæring for spebarnet enn morsmelken, for den inneholder alt hva dette behøver, i den eneste riktige sammensetning.

Riktig eller forkjert ernæring, fornuftig eller mangelfull tygging og riktig eller utilstrekkelig tannpleie spiller en meget stor rolle for tennenes sunnhetstilstand i enhver alder. Sikkert er det, at sunn kost, grundig tygging og daglig tannpleie med en god tannbørste og en god kvalitetstannpasta som f.eks. Chlorodont samt regelmessig undersøkelse av tennene forhindrer enhver farlig tannsykdom, fordi alle disse forholdsregler kompletterer hverandre.

Kvalitets-tannpastaen

Chlorodont

viser veien til den riktige tannpleie.

Fortsatt fra side 27

Vei eller omvei

Violinen spilte uten pause, pianoet hamret og sangerinnen nynnet, parene bølget frem og tilbake og to som nettop kom inn av den døren ved siden av vinfatene hvor der av og til forsvant noen, ble stående der tett omslynget og så på.

Også Volker satt og gynget på sin stol. Det manglet ikke meget på at han, lokket av pikens blikk og stemme, hadde stått op fra sin plass og gått bort til henne for å være med i dansens hvirvel.

„Det er nok!" hørt man det ble ropt fra bakgrunnen.

Verten som man hittil bare såvidt hadde sett skyggen av, var sprunget frem foran utskjenkningsdisken og viftet med armene i været.

Dette brøt bannet.

Musikken sluttet, parene spredte sig. Sangerinnen forsvant med kjæresten sin i mørket. Volker gnidde sig i øinene. de svidde av den tykke luften. I trangen efter å ha noe virkelig i hendene, tok han i glasset med begge hender og førte det til munnen. Nå vil jeg drikke ut, betale og gå, tenkte han og så sig om efter piken.

Hun dukket snart op igjen, da violinen ble stemt, hun hadde nå sko på sig, var pudret og stelt.

„På særlig opfordring", lespet hun og det så ut som om hun sang uten å ta notis av den fremmede, men bare for den som hadde ønsket å høre denne sangen og som sto lenet til en søile i nærheten av sangerinnen. Men hun hadde knapt sluttet da hun — akkurat som om hun hadde glemt en tidligere bestilling — gikk hurtig forbi ham til skjenkedisken, hvor hun hentet to fulle glass til Volker.

„Hvor bor du? Hvor treffer jeg dig?" spurte hun som om deres samtale ikke var blitt avbrutt av annet enn hennes hurtige tilveiebringelse av disse drikkevarer som han ikke en gang hadde bestilt.

„Slipper du virkelig unna ham?" innvendte Volker.

„Du bør forsvinne nå. Når du først er vekk, går han også."

„Og så kommer jeg tilbake hit igjen. Og hvorledes kan jeg så vite om han er gått eller ei?"

Hun tenkte sig om.

„Når han er gått, slukker jeg lykten i porten."

Utenfor blåste vinden, Volker holdt sig inntil husveggene for å beskytte sig mot regnværet. Han gikk rundt et hjørne til venstre inn i en tvergate, da han mente at vinden ikke var så sterk der. Men der blåste det enda mer, han bøiet derfor til venstre inn i neste gate, som det omtalte huset måtte ligge i, og det nettop den del av huset, hvor parene ofte forsvant så hemmelighetsfullt.

Med opbrettet jakkekrave, hatten trukket dypt nedover, kjempet han sig fremover mot uværet, rundet et hjørne til, gikk en lang strekning under dekning av høie palassmurer, svinget til venstre igjen og nådde så atter tilbake til den gaten som han var kommet fra. Nede i enden av gaten så han porten.

Den var mørk. Lykten var slukket. Med det hemmelige løfte å komme hjem til ham senere, noe som hun hittil alltid hadde sagt nei til, hadde piken fått kjæresten til å forlate lokalet, hun hadde fulgt ham og hans venner helt ut i porten; der gjorde hun behendig bruk av lyseslukkeren så lykten sluknet.

Hun så at hans ansikt ble dystert og øinene morske. Han grep henne hårdt i armen.

Hva det tegnet med den slukte lanternen skulde bety?

Hun vilde bare forhindre at der skulde komme nye gjester, desto før kunde jo komme til ham, sa hun og gikk sin vei.

Han vilde ta livet av hende, hvis hun skrønte for ham, ropte han truende efter henne, og rørte sig ikke av flekken. Først måtte han se hva som skulde foregå her, sa han til de forundrede venner, og da de gjorde mine til å gå sin vei, ba han dem å vente i fem minutter.

Derav kom det at Volker som nå med vinden i ryggen nærmet sig inngangen, så tre skikkelser, arbeidende sig frem mot uværet komme ham i møte. De ropte „stopp" og samtidig med dette rop straktes der imot ham noe som han ikke sikkert kunde se om det var en stokk eller en kniv. Han grep i lommen sin, holdt et våpen frem imot den gestikulerende klynge, og skjøt da den kom nærmere.

Nå så han at gruppen dukket sig, en av dem strakte sig i været og vaklet. Volker løp sin vei.

Han sprang den samme veien tilbake som han var kommet tidligere på kvelden, i retning av palassene, på hvis annen side plassene og gatene, kirkene og hans hotell lå, i en annen verden uten spøkeri, fjernt fra disse smugs labyrint, hvor man nå hørte skrik og skrål og alarm.

Han løp tett langsmed den høie sorte murvegg og holdt sig så godt han kunde i den skygge. Han var nær ved å snuble. Han opdaget en liten åpning i muren, en smal inngang som ikke var lukket. Straks var han innenfor, lukket igjen åpningen i muren efter sig, famlet opover en stentrapp, som var så smal at han streifet begge veggene med albuene.

Han klatret trin efter trin opover og efter å ha passert et firkantet platå, kom der ennå en trapp som svingte op til en dør. Han følte på det glatte treverk i døren og den blankskurte metallklinke som ga en raslende lyd fra sig da han tok i den. Han kom inn i et slags forværelse. Døren rett over ble åpnet. Et forheng ble slått tilbake. Skjæret fra åpen ild blaffet gjennem døråpningen.

„Harald, er det dig . . .?" var det en stemme som spurte. „Kom inn hit," lød det, hvorpå den kvinneskikkelse som stemmen tilhørte atter vendte sig imot værelset, bøiet sig over kaminen og kastet et par store pinjekongler inn i varmen.

Volker strøk håret sitt glatt, gikk gjennem døren, lukket den lydløst og lot forhenget falle ned bak sig, tok et skritt frem i rummet og så sig om.

Veggene var panelt med røkefarvet tre, i hjørnene var panelingen avrundet. På langsiden var der en kamin, til høire formodentlig et vindu, som hadde et forheng akkurat som døren. En bred seng på midtveggen var gjort i stand til natten.

Kvinnen slo håndflatene mot hinannen som for å slå støvet av hendene.

„Hva er på ferde så sent?" spurte hun og dreiet sig plutselig om, tok sig til ansiktet med begge hender og holdt de foran den av skrekk åpne munn. Hun stirret på den fremmede.

„Hva er på ferde med Harald . . .?" stammet hun, „hva er det i veien med ham . . .? Hvor er han . . .?"

Den fremmede gjorde en lett forbøining.

„Mitt navn er Volker." Han bukket ennå en gang. „Jeg vet ingen ting om Harald. Jeg kjenner ham ikke."

Hun så på ham med et prøvende blikk. Hun senket blikket, da det traff hans, så på ham igjen og deres blikk møttes, og holdt hverandre fangen med en magnetisk kraft. Hennes lepper løste sig til et smil som gjenspeilet hans. Han sto der med følelsen av efter en kvelende lummerhet å ha fått kjølende vann over kroppen eller som om hans tørst var slukket med en saftig frukt.

„Ja," sukket han, som om enhver lyd var for høi, ethvert ord var for meget, „ja, det regnet så kraftig i ste, jeg løp derfor tett langs med muren, som plutselig ga efter, således at jeg bokstavelig talt falt inn i huset."

Han hørte ikke hva han sa. Han betraktet kvinnen. Hun støttet sig med den ene arm på kamingesimsen. Hennes skilte hår var bundet i nakken. Den lange kjole gjorde henne høi.

Hun vilde sikkert gå til ro, så det var vel best han gikk? Å, nei, han måtte da først varme sig op, legge av sig den våte kappen, sette sig litt og fortelle henne hvor han var fra. Hans tonefall fortalte henne at han ikke var herfra.

Hun gikk bort til en stol ved ilden, som formodentlig var hennes plass og pekte på en annen ved siden av.

Men før hun fikk satt sig og før Volker fikk lagt av sig kappen, hørte man utenfra drønnende skritt; det ble banket på og ropt med skingrende stemmer: „I lovens navn!"

Volker tok et fast tak i kappen som for å holde sig fast. Han fortalte med sviktende stemme, at han som fremmed var kommet op i et krangleri. Tre stykker på en gang hadde overfalt ham. For å verge sig mot dem, hadde han skutt. Så det var vel ham de var ute efter. Han overga sig altså helt i hennes hånd. Hun kunde få avgjøre om han skulde gå eller bli.

Nei, han skulde bli og forsvinne.

Hun skjøv to fingre mellem kaminrammen og panelfalsene, hvorpå et langaktig felt sprang op, som malingen behendig hadde skjult konturene på. Bakenfor var der et hult rum, et skjulested, som hun lukket op for ham.

Han var i begrep med å gå derhen og idet han gikk forbi henne og for første gang kom i hennes nærhet bredte han armene ut imot henne. Hun vek raskt to skritt tilbake, men ga ham dog med denne sin holdning og den avvisende hånd som han bare flyktig berørte, dog alt det som øieblikkets omstendigheter forbød.

Det rum som han krøp inn i og som straks lukket sig efter ham var intet skap som han først hadde tenkt, men heller et slags kleskott. Det hang rader av klær på begge sider. En smal gang førte bakover bort til veggen, hvor det sto en polstret skammel og hvor det måtte være en luftåpning. Han merket at der trengte inn en kjølig regnluft som blandet sig med duften av de brukte klær. Han følte på tøiene, de silkeglatte, de bløte ulne og de hårdrandete. Han omfavnet de tomme drakter, som ellers omsluttet det legeme som han så lidenskapelig ønsket å omfavne. Han snakket med dem, spurte dem om det som han ikke kunde spørre den

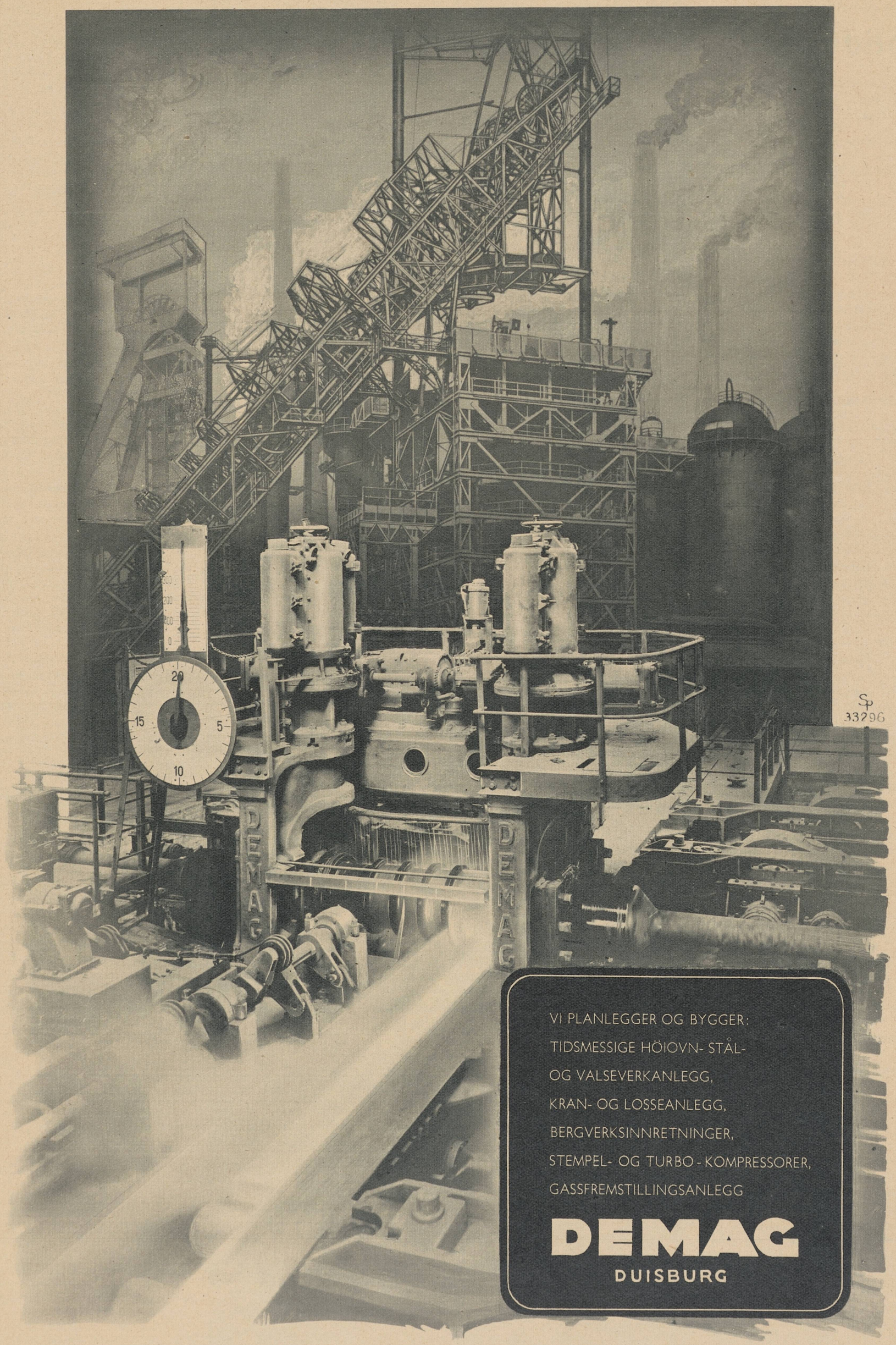

kvinne om som var ham så nær og dog skilt fra ham med en treforkledning.

Hvem var denne Harald som hun så engstelig spurte efter? Var det hennes mann, eller hennes kjæreste? Var hun kanskje bundet til noen? Kunde hun reise med ham til Rom? Kunde han bli her i Bologna vinteren over og for bestandig? Kunde han, hvis hun var alene i verden, akkurat som i dag skyve inn døråpningen i muren, stige op trappen

Fortsettes side 46

SP
33296

VI PLANLEGGER OG BYGGER:
TIDSMESSIGE HÖIOVN- STÅL-
OG VALSEVERKANLEGG,
KRAN- OG LOSSEANLEGG,
BERGVERKSINNRETNINGER,
STEMPEL- OG TURBO - KOMPRESSORER,
GASSFREMSTILLINGSANLEGG

DEMAG
DUISBURG

Fortsatt fra side 8

Solidaritet?

ble det av de engelske løfter da araberne efter krigen ventet på deres innfrielse? Også her

forræderi til begge sider

Og om der ennå idag i den nære Orient er noen bestukne subjekter som er rede til å lage engelsk politikk, så vil England allikevel høste hva det har sådd.

Hvor var den vesterlandske solidaritet da England og Amerika i denne krig stengte de oversjøiske tilførsler til spanjerne og franskmennene enda der ble tilbudt å la kommisjoner kontrollere at der ikke tilfløt tyskerne noe av disse leveranser?

Hvorledes englenderne har hevdet den hvite rases solidaritet forteller

et nøitralt vitnesbyrd

fra verdenskrigen som ble utgitt hos Orell Füssli i Zürich i 1917 av professor dr. A. Forel (som altså ikke kan mistenkes for tysk propaganda) Sveitserlægen dr. Häberlin forklarte f. eks. under ed: „Maka, hvor jeg bodde i Kamerun, ble besatt av englenderne den 1. oktober 1914. Det var ikke mulig å bli der fordi englenderne skjøt på oss sivile. Ved landingen den 27. september ble det nemlig bekjent at englenderne ved hjelp av innfødte, det vil si soldater og kjøpte bander, bortførte hvite og utførte de råeste voldshandlinger. Jeg flyktet derfor med hustru og barn. — Man tok mig til fange og slepte mig bort med troppene, enskjønt enhver tvil om min nøitralitet var utelukket. — Vi sov — uten å ha fått mat — under åpen himmel — I Duala ble vi plyndret for alt, på 100 kroner nær. Englendernes optreden overfor tyskerne og de nøitrale var en skjensel — Kvinnene ble natt og dag bevoktet av svarte engelske soldater med opplantet bajonett, slik at det neppe var mulig for dem å kle av sig usett. Den 11. desember 1914 satte englenderne i Manbellion fem kvinner og to barn inn i en jernbanevogn. Vognen var uten bremser og ble i nærvær av en engelsk offiser sendt nedover en sterk helling, den fikk straks hurtigtogsfart og kjørte i retning av en sprengt bro — Da kvinnene visste at broene var ødelagt, sprang de av mellem Manbellion og Manengole, den siste kvinne med barn like efter stasjonen Manengole. Tilfeldigvis ble ingen drept eller såret, men en av kvinnene fikk fortennene slått inn under fallet, min hustru hadde et dypt sår i hodet, osv. Vognen gikk av sporet mellem Manengole og Manengoteng."

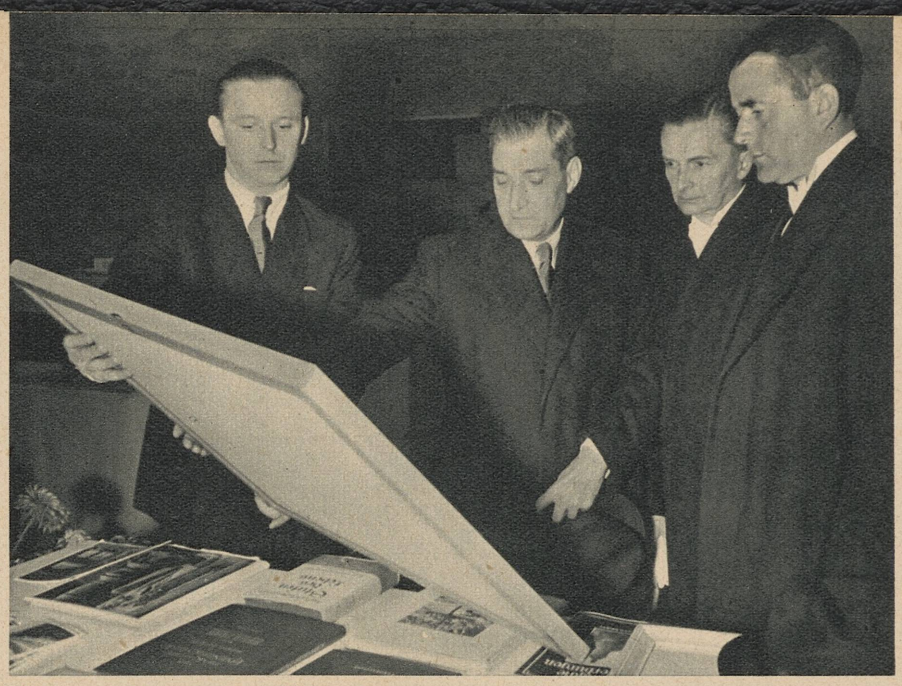
Dette ene eksempel kan gjelde for de utallige andre som kan anføres fra samme kilde. Svarte ble forledet til å piske tyskere med knutter, legge tommeskruer på dem og tvinge dem til det motbydeligste arbeid. Slik så den vesterlandske solidaritet efter engelsk stil i virkeligheten ut dengang.

Overfor dette tilkommer det japanerne den største ære for hvorledes de behandlet de tyske krigsfanger som var falt i deres hender i Tsingtau efter en tapper, omenn utsiktløs kamp. Man behøver ikke å si mer om denne behandling enn at mange av disse fanger efter krigen ble i Japan eller vendte tilbake dit. En rekke betydelige tyske japanologer og japankjennere har lært Japan å kjenne i krigsfangenskap. Den europeiske rases solidaritet eksisterte ikke, men dog anstendige menneskers solidaritet, som også i beseirede og vergeløse respekterte mennesket.

Nå da vannet står dem til halsen, påberoper angloamerikanerne sig den vesterlandske solidaritet. Hvor var den da vannet sto oss tyskere til halsen efter den tapte verdenskrig? Dengang la man svarte besettelsestropper ved Rhinen og englenderne og amerikanerne så rolig på hvondan tyske kvinner ble voldtatt av svarte soldater. Hvor ble det av den vesterlandske solidaritet da England i årene efter krigen lukket sine kolonier og dominions for enhver innvandring fra det overbefolkede Tyskland. Så sent som i 1927, forfatteren av denne artikkel har selv oplevet det, ble tyske utvandrere sperret inne bak låste dører som smittsomme syke i kjellerne i den store forvaltningsbygningen til Canadian Pacific i Liverpool, inntil de endelig efter lang ventetid ble stuvet sammen på lastebiler og på damperens mellemdekk transportert til Canada, hvor de så i spesielle tog ble fraktet til vestprovinsene for å dekke mangelen på landarbeidere der. Australia og New Zealand stengte like til det siste så godt som fullstendig for tysk innvandring, enskjønt de tyske kolonisters pionérprestasjoner slett ikke kan tenkes utelatt av Australias historie. I det britiske verdensrike har det aldri eksistert noen europeisk solidaritet. Australia vilde ikke bli europeisk, men utelukkende være britisk. Begge deler lyktes — til egen skade! Australia ble tomt. Dermed mistet det, ved siden av jordens tettest bebodde områder, retten til et av virkelig ytelse underbygd krav på en „materiell standard", bare fordi der her ble talt engelsk.

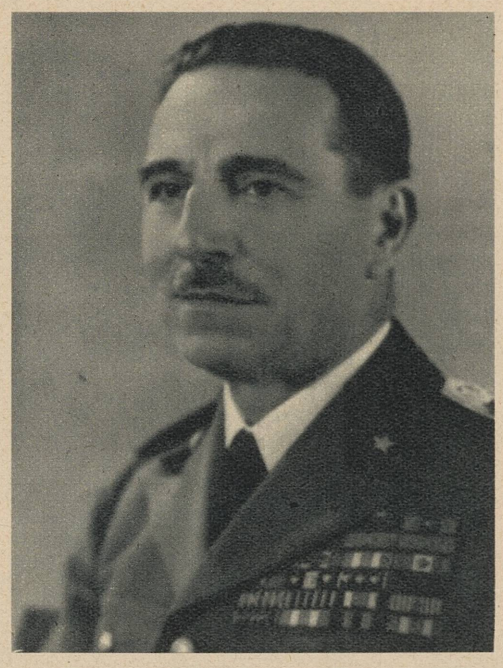
Nei, når England idag går til grunne så skjer det fordi det ikke har ofret en eneste ærlig tanke på den vesterlandske solidaritet. Når det talte om den, før eller nå, så mente det alltid den engelske interesse. Kampen for en virkelig vesterlandsk solidaritet blir idag ført av de makter som kjemper mot bolsjevismen, først og fremst av Tyskland og for en østasiatisk solidaritet av Japan, den eneste makt som er sterk nok til å kaste asiafremmede makter ut av Asia. Når Amerika efter den meget medtatte Monroe-doktrine skal forbeholdes amerikanerne, da må også Europa være for europeerne og Asia for asiaterne. Alene på denne måte har solidaritet en mening.

A. E. Johann

Den portugisiske regjeringssjef Salazar besøker utstillingen „Tysk bygningskunst" i Lissabon. Til høire ved siden av ham den tyske sendemann von Hoyningen-Huene og professor Albert Speer

Fotos: Leopold Fiedler
Luce-Atlantic

Armégeneral Ettore Bastico, generalguvernøren for Libya og kommandør for de italienske Nordafrikatropper

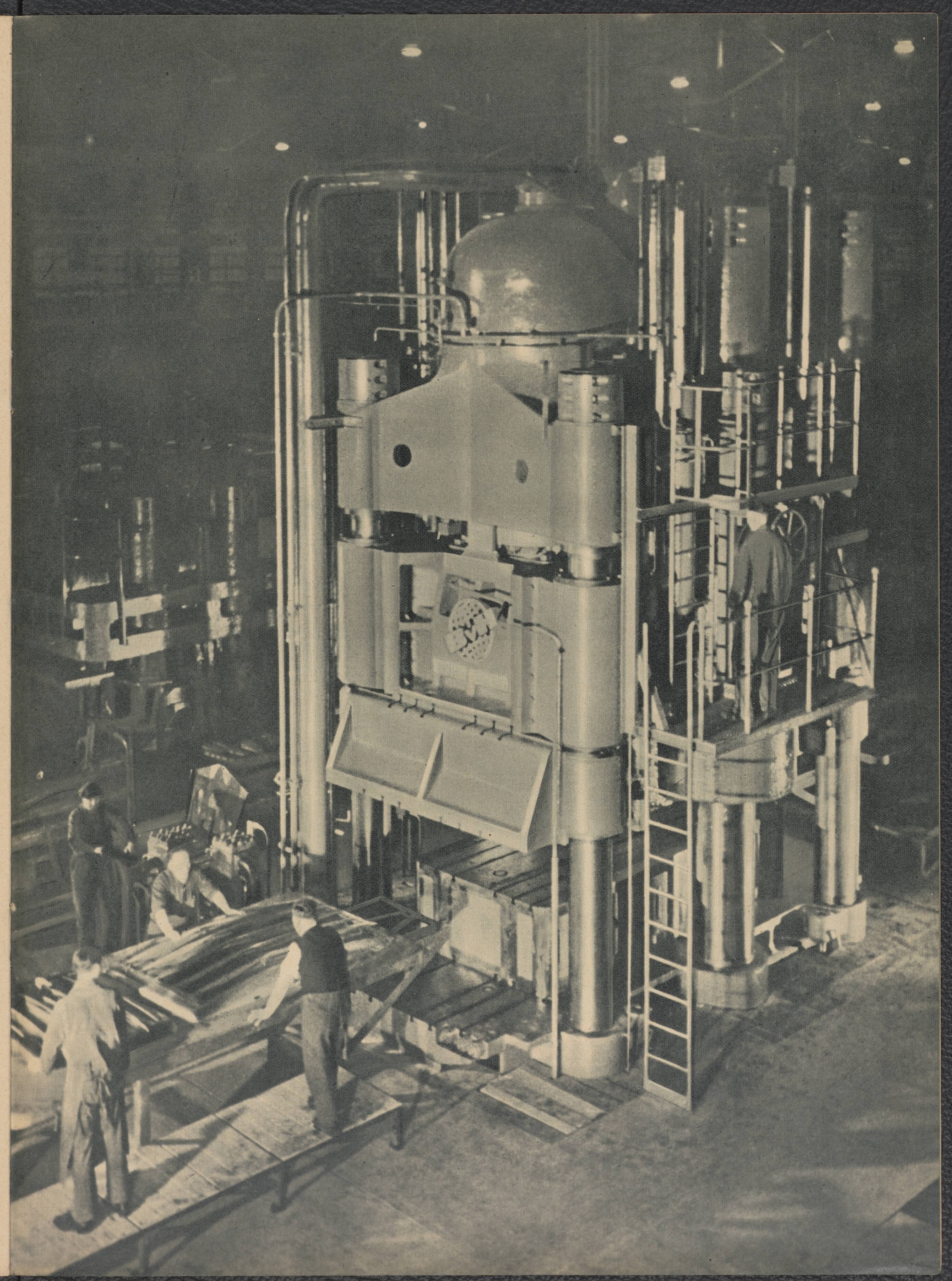

Offiserer i de tyske og italienske tropper i Nordafrika ble innbudt til et vennskapsbesøk av arabiske standspersoner

STÅLKJEMPEN. Millioner av tyske hender er beskjeftiget med å bygge op og stadig forsterke Tysklands rustning. De har nå fått en ny arbeidskamerat, den sterkeste rustningsarbeider i verden, nemlig en hydraulisk høitrykkspresse som med sine stålhenders kjempekrefter former modellerte flyvemaskindeler av det rå materiale. Den arbeider under et trykk av 8000 tonn. 8000 tonn tilsvarer vekten av 160 moderne spisevogner. For å frembringe dette trykk og sette kjempenevene i bevegelse, kreves der tre motorer med i alt cirka 300 hestekrefter. Man måtte foreta vanskelige og langvarige fundamenteringsarbeider for å gi pressen et solid grunnlag, for der veier over 375 tonn. Dens størrelse — over 9 meter høi — gjorde det påkrevet å bygge en egen fabrikkhalle til den.

Foto: Henschel-Flugzeugwerke

URSKOGENS MØRKE. *Uutforskelig er urskogene i Thailand. Palmer og bambus vokser i ødselt virvar*

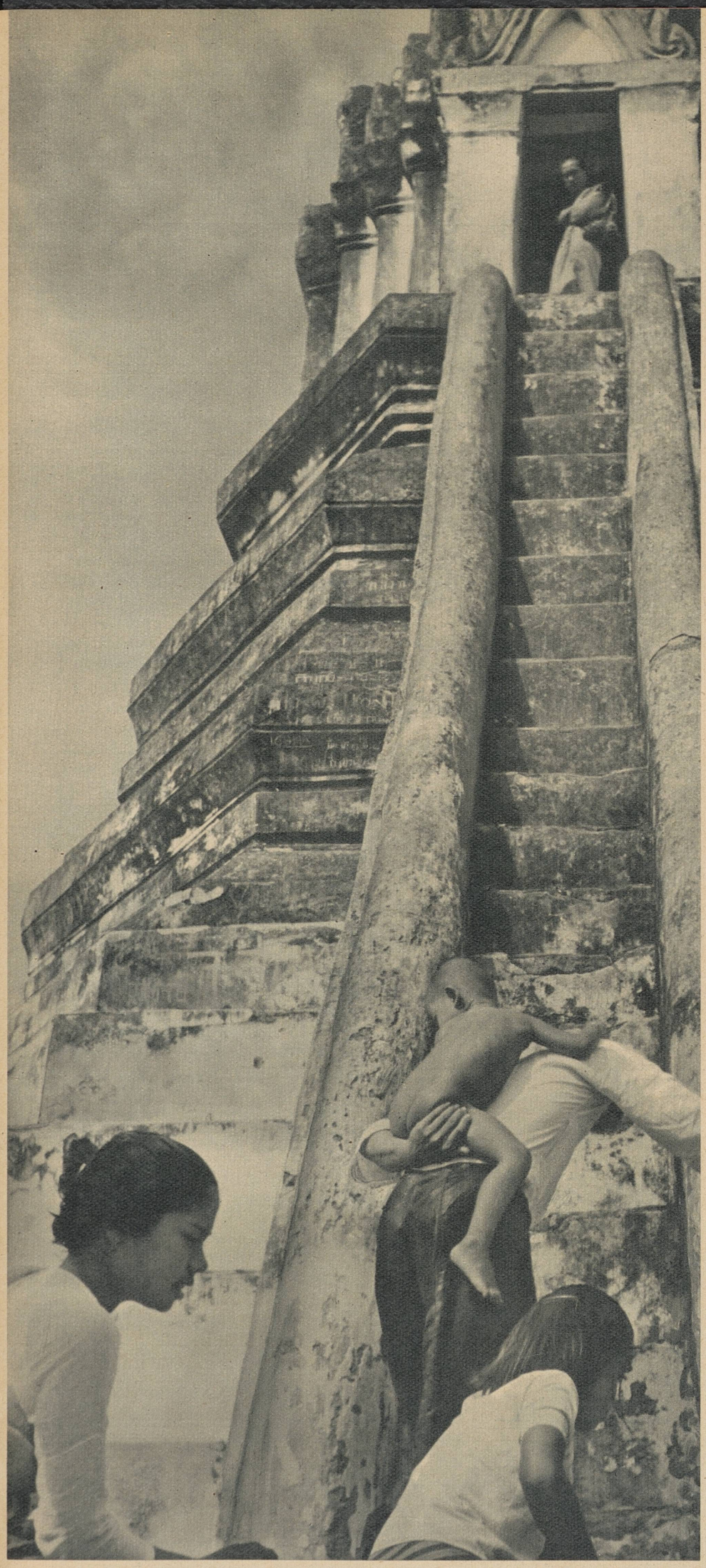
I EN VARIETÉ I BANGKOK. Denne lille thailenderinnes dansekunst — som er påvirket av den europeiske — er beskjeden, men det myke, smidige legeme og den rørende naive livsglede som fremgår av hennes dans fanger dog tilskuernes opmerksomhet

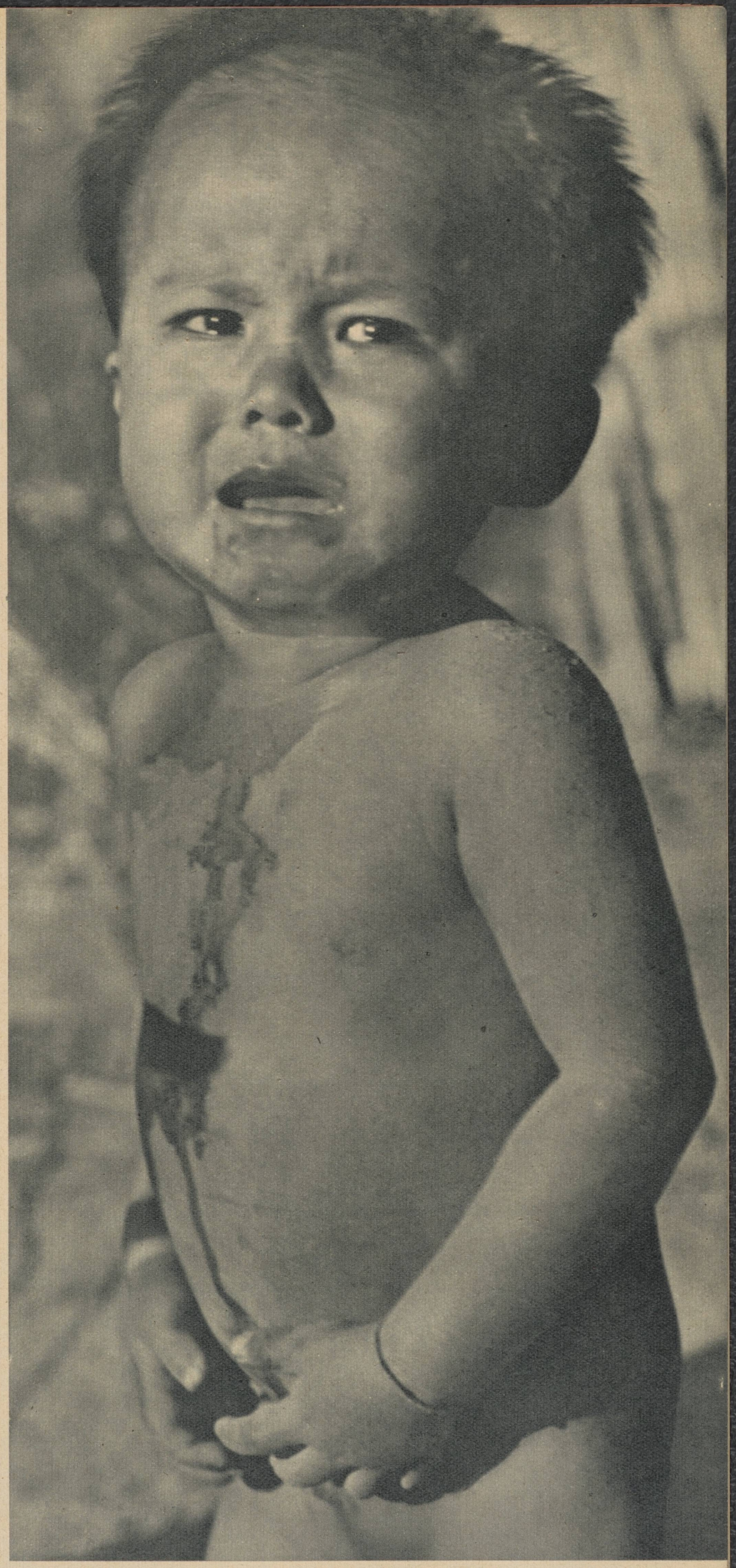
THAILANDSKE OFFISERER. I de senere år ble forsvarsmakten modernisert og sterkt oprustet. Allerede i 1939 gikk 25 % av nasjonens samlede statsbudsjett til forsvarsutgifter

THAILAND

I 1939 besluttet siameserne å kalle sitt land for „Thailand", det vil si „De fries land", — og denne beslutning er betegnende for den selvbevisste og viljesterke karakter hos denne nasjon, som var det eneste asiatiske folk mellem Iran, Afganistan og Japan

DEN STEILE VEI TIL BUDDHAS FOTSPOR. 115 meter høit er Nakon Patom-templet. Et bitte lite kapell på toppen hvelver sig over de hellige fotspor — og bare noen få troende lykkes det å klatre op den steile skråningen og personlig ære relikviet

BARN SOM SAND PÅ HAVETS BUNN . . . Thailands barnerikdom forbauser stadig europeeren. Thailenderen elsker og verner om sine barn med stor hjertelighet, de er velfødde, muntre og livsfriske

Fotos: Leopold Ficdler

der greide å unngå underkastelsen fra vestmaktenes side. Inntil 1932 var Siam et av de siste absolutte monarkier i verden, siden 1782 var det blitt regjert av medlemmer av Chakridynastiet. Så kom den nasjonale revolusjon, Thais folk grep makten og dynastiet ble mildt men med eftertrykk trengt i bakgrunnen. En prinsregent, stedfortreder for barnekongen Ananda Mahidol, leder en regjering, som trakter efter å gjøre det thailandske folk til en moderne nasjon. En ungdomsorganisasjon for begge kjønn, „Yuvatsjon" og „Yuvanari", bygger på et moderne obligatorisk skolesystem med det mål å gjøre et sprang over hele århundrer av orientalsk-autokratisk statsstyrelse til en nasjon av det 20. århundre. Derfor er Bangkok, hovestaden, bildet på et samfunnsvesen, som forandrer sig raskt, mens den næringsdrivende stand i det vidstrakte og fruktbare land, risbonden, bare langsomt vender sig mot den moderne sivilisasjons og teknikks opgaver — en utvikling, som vil påskyndes med uhyre fart ved Thailands brå innblanding i den nye verdenskrigs hvirvel.

Europeiske landskamper

„Signal" forteller litt om fotball i krigstid

Ballføring og kroppsbeherskelse — et bilde fra den fine kamp Sveits—Tyskland den 20. april 1941

Fotballen er den beste tolk. Slik forsvarte i sin tid en journalist det polyglottiske kontinent-fotballmannskap mot mistanken om at man ikke vilde forstå hverandre i denne kunstige opbygging, hvor nesten hver enkelt bare kunde sitt eget morsmål. I 1938 tok FIFA, verdens-fotballforbundet med oprettelsen av Kontinentets elleve det første skritt i sporten mot enighet på fastlandet. Der kjempet italienere ved siden av tyskere, franskmenn ved siden av ungarere, nordmenn, belgiere; spanjerne ble bare hindret av borgerkrigen i å sende en av sine fotballstørrelser.

Ballen var virkelig den beste tolk. Ordet gjelder også i overført betydning. I den forrige verdenskrig var sportstanken bare i sin begynnelse. Man vilde ha opfattet nasjoners landskamper som lek. I denne nasjonenes kamp opfyller imidlertid sporten sin misjon som vennskapsstifter. Da det tyske mannskap om våren 1941 reiste til Sveits, hvisket dunkle skikkelser før kampen om protest og demonstrasjon. Men neppe noengang før er de tyske spillere blitt møtt med en så varm bifallsjubel, som den aprildag der oppe i det vakre stadion i Bern. Tyskland tapte; Sveits seiret i det lidenskapelige kors livlige rytme: „Hop Schwyz! Hop Schwyz!" Men den overstrømmende glede fratok ikke bernerne inntrykket av det utmerkede tyske spill: ofte klappet de vildt midt inne i spillet for fine skudd av Walter, Kupfer, Hahnemann, Janes ... Det tyske mannskap oplevde det samme skuespill av fotballbrorskap med titusener av europeere i Stockholm høsten 1941. Da den danske dommer engang tok feil til fordel for svenskene, pep tilskuerne og forlangte oprørt retten for gjestene. Øredøvende bifall trøstet oss for nederlaget mot en klart overlegen, praktfullt spillende motstander. Neste dag brakte en avis en kjempeoverskrift: „Den vakreste fotballkamp som noensinne er spilt i Råsunda."

Forsakte mennesker mener ofte at store stater skulde ikke la sig slå i fotball av mindre stater. Måtte da ikke Kina slå alle sine rivaler tosifret? Nei, nettop d e t gir nasjonenes spill den evige tiltrekning, nettop nå i krigstid: ikke ytre makt, men indre spilledyktighet avgjør det. Det lille Sveits, hvis innbyggere kunde få plass i Berlin ble i 1939 — ubeseiret i nesten et dusin spill — uoffisiell europamester. I 1941 jublet Danmark over sine uovervinnelige fotballspillere. De vant over det samme svenske lag, som Tyskland like før ble slått av, men de vendte også hjem fra maktprøven i Dresden med den mektige nabo med et „1—1". De eldre dansker følte sig satt tilbake til de tider da Danmark var Kontinentets første fotballstormakt, for ca. 30—40 år siden. De mindre nasjoner kan være store i sporten: hvis tyskerne eller italienerne taper kampen mot Ungarn, forekommer det ikke eksperten så underlig. Ungarske trenere underviser i fotball over hele jordkloden. Og da det lyktes det tyske nasjonalmannskap om våren 1941 å slå disse balltrollmenn med 7—0, trodde mange i utlandet at det var en trykkfeil.

I Europa har fotballspillet sine egne lover. Måtte man ikke holde Italias, Spanias, Portugals og Balkans fotballtilskuere for de mest lidenskapelige i hele verden? Skulde ikke derimot fotballtilskuerne i vår jordklodes strenge nord følge spillet kjølige, uten ord og uten ophisselse? Men vi vedder at en fredelig fallskjermgjest, som landet i Stockholm eller i Rom, i Barcelona eller i København fra ukjent himmelegn, med sin beste vilje ikke kunde avgjøre hvilken språkmumlig som mottok ham ... Stockholm innehar sågar ubestridelig e n rekord: Ikke noe annet sted i Europa organiseres talekorene så taktfast og drønnende som der. De har sin egen megafonbevæpnete talekor-komponist. Stockholms største klubb har et eget vel ansett orkester; berømte tenorer underholder de utålmodige tilskuere. I Italia har vi ennå ikke sett noen sanger på fotballplassen.

Skandinavere er høivoksne. Skandinavias fotballhelter av 1941 var imidlertid bitte små. „Tommeliten" Garvis Carlsson laget tre av de fire svenske mål mot Tyskland (4—2), i nærkamp med kanskje verdens beste ytter løper Kupfer. I Dresden beredte den danske „tommeliten" Kai Hansen, som neppe rakk den tyske keeper til skulderen, de tyske tilskuere og spillere de fleste sorger. Italias omjublede mesterløper har nå i mange år vært — den kjempelange romer Piola.

Det tyske mannskap stilte i 1940 og 1941 hyppigere til internasjonale kamper enn i mange fredsår. Det seiret oftere enn i mangen rolig tid. Med særlig glede takket de nye stater Slovakia og Kroatia Riket for at det straks trakk også dem inn i sporten i det europeiske samfunn. Full av stolthet sendte de sine unge landslag til Breslau (0—4) og Wien (1—5). Resultatene forekommer oss ikke her som det symbolsk viktige. Langt fra å drive propaganda dokumenterer Europas fotball-aktive stater at idrettslivet i deres land pulserer videre, helt ned til de minste seller i landsbyforeningene, under beskyttelse av de forbundne stridsmakter. Med Spanias liv blomstrer også dets berømte fotballspill op igjen.

Våren 1941 spurte fagverdenen: er det tyske mannskap med „hvirvelstormen" ikke sågar sterkere enn tidligere? Desto mer ærefullt føler man nå resultatene, som deres motstandere opnådde i nasjonenes åpne kamp. En anselig spilleplan for europeiske landskamper i år 1942 tar allerede form.

Dr. Friedebert Becker.

Til høire den svenske „tommeliten" Garvis Carlsson i kampen Sverige —Tyskland oen 5. oktober 1941 i Stockholm. Carlsson, en ny stjer ne på den europeiske fotballhimmel, gjorde tre mål i denne kampen!

Fotos: Schirner (2)

Rødt, grønt og gult

Om lappenes forkjærlighet for farver

Nordsveriges lapper liker det farverike. Ingen lappelue, som vil gå for å være noe, mangler store røde ullkvaster, ingen grøn kofte mangler de gule og røde duskene, som ofte går igjen på gamasjene. Et farverikt sjal også! Rødt, grønt og gult lyser det på de prunkløse, men varme pelsene av rensdyrfell. Med rødt, grønt og gult garnerer menneskene fra det høie nord sin vinters hvite ensformighet og den grågrønne sommer. Rødt, grønt og gult er deres glede

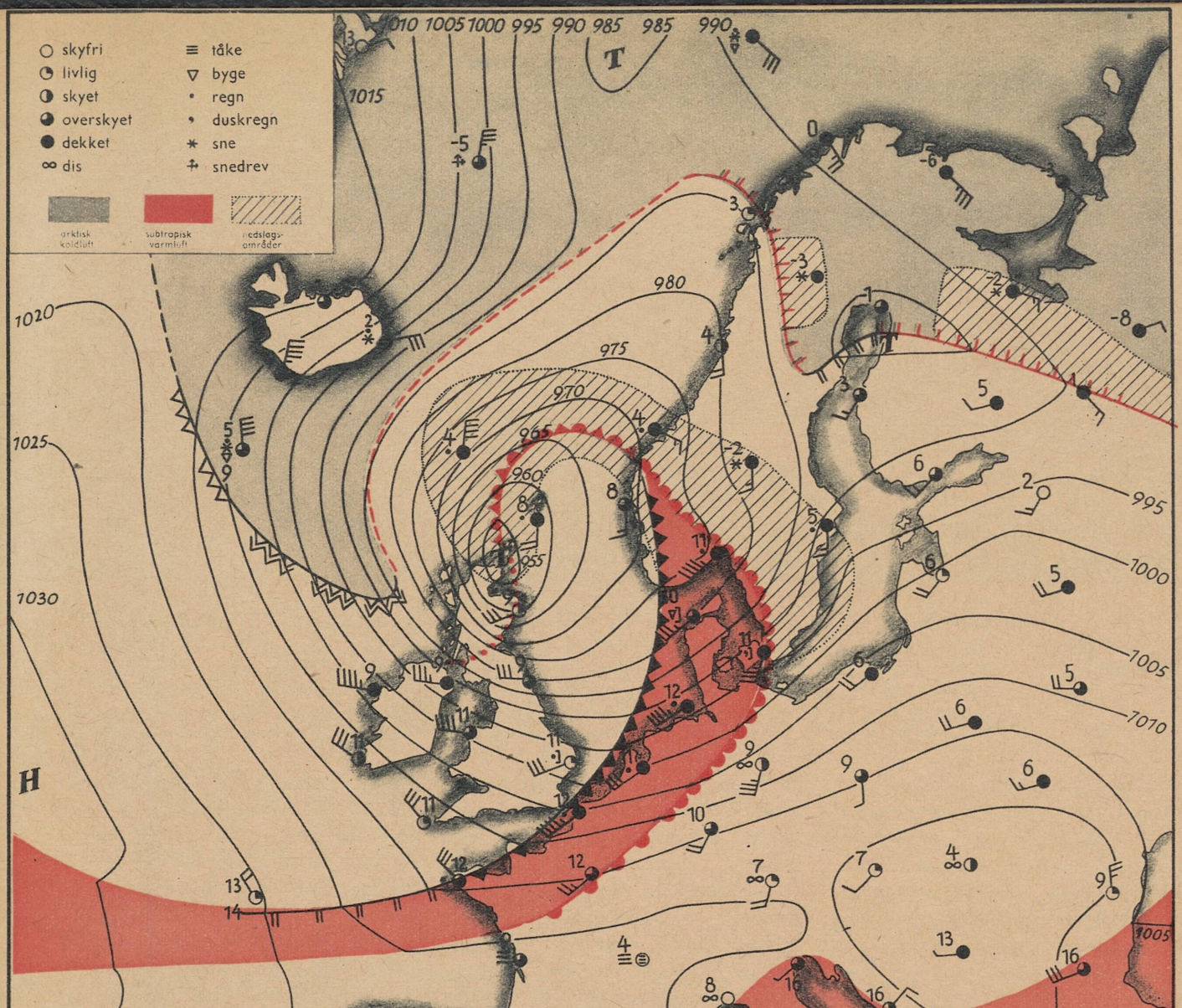
Ansiktet er hårdt og farvene broket: Lappens livskamp er hård, men livslysten triumferer

Fotos:
Algard-Stockholm

En velkommen gjest sydfra i lappeteltet: det må fotograferes

Et lavtrykk nærmer sig fra Island

På den annen side viser værkartet i riksværtjenesten værsitvasjonen den 19. oktober 1935 i meteorologenes tegnspråk. Her er alle disse tegn omsatt i bilder, og man ser: over Shetlandsøiene ligger det et stormsentrum, som ryster ned sine regnskurer og snevær over Nordishavet og Skandinavia. Mens det over Sydeuropa og Middelhavet ennå hersker sommerlig varmt vær, begynner i Nordeuropa allerede vinteren med kulde og snevær

RIKSVÆRVARSLINGSTJENESTENS VÆRKART FOR 19. OKTOBER 1935. De tall som er inntegnet ved siden av de enkelte steder, angir temperaturen i celsiusgrader. pilene vindretningen og fjærene på pileskaftet vindstyrken. Ved Kanalen f. eks. hersker vindstyrke 9 (66—77 kilometer i timen). Stedene med samme lufttrykk er forbundet med tykt optrukne linjer (isobarer). I dette værkart er der bearbeidet ca. 12000 enkeltobservasjoner fra ca. 500 europeiske værstasjoner. Meteorologen leser på dette kartet alt som er verd å vite om værsituasjonen, som vi har gjengitt i populær form på det farvelagte bilde til venstre

Vær for Europa

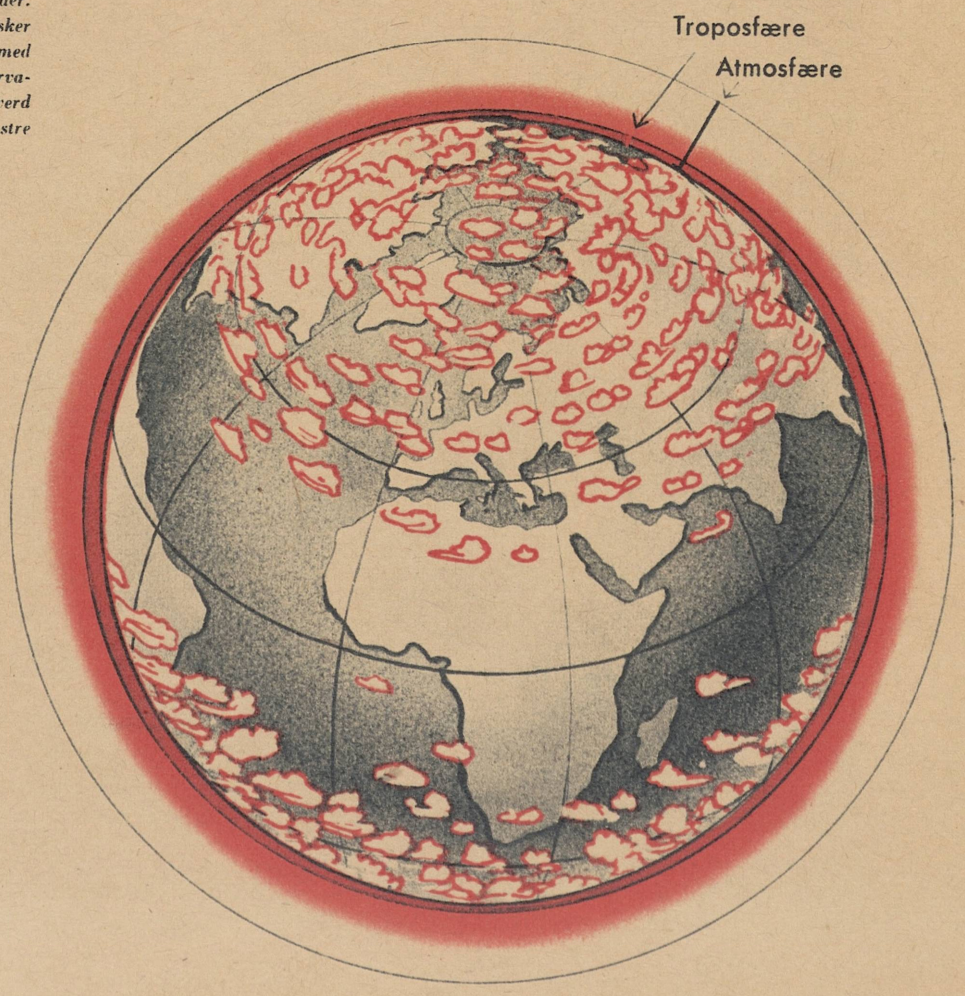
Europa er rikt, og i fremtiden vil det bli ennå rikere; men aldri må dets rikdom forlede det til å øde sine skatter, til passivt å prisgi sine 500 millioners innbyggeres liv, helse og eiendom for angrep fra været. Det må sikre sine skib og trafikkfly mot overraskelser ved storm og skodde så vel som norske sildefiskeres og tyske hvalfangeres liv, det gjelder å bevare Ukrainas kornakrer eller de nordtyske kvegbølinger for haglskader, for hurtig innsettende kulde, Frankrikes vinstokker, vintrærne ved Rhinen, Main og Donau, Nederlands grønnsakkulturer eller Sydvest-Tysklands frukttrær for ødeleggende frost, makedonske og greske tobakksplantninger eller Italias appelsinlunder for farlig uvær og endelig våre grubearbeidere for døden ved ‚eksplosjoner' som plutselig synkende lufttrykk lokker frem av stenmassene.

Det er en europeisk opgave å utbygge Europas værtjeneste videre å knytte maskene i dets observasjonsnett ennå tettere for at værforandringer som nærmer sig kan bli opdaget og de truede områder advart i tide.

Det var tyske og italienske lærde der som de første — for halvannet århundre siden — forsto og energisk tok fatt på denne europeiske opgave. Accademia del Cimento i Florens lot anstille værobservasjoner samtidig på forskjellige steder, i Italia, i Innsbruck, Osnabrück og Warschau. Pfälzische Meteorologische Gesellschaft som ble stiftet i 1780 i Mannheim, fordelte nøie kontrollerte instrumenter til 39 utvalgte værobservasjonsstasjoner som fordelte sig nesten over alle land i Europa, bare England holdt sig utenfor!

Det var en tysk vitenskapsmann, Alexander von Humboldt, som i 1817 tegnet det første kart over varmefordelingen på jorden og som den første med vekten av sitt verdensry gikk inn for at staten skulde ta sig av værforskningen. På samme tid gjorde den tyske fysiker Brandes i Breslau utkast til de første „isobar-karter" hvor steder med samme lufttrykk var forbundet ved linjer — „isobarer" som ennå idag brukes i alle værkarter. Den tyske meteorolog Mahlmann, foreslo i 1842 som den første å stille den nettop opfunne elektriske telegraf i vær-og stormvarslingens tjeneste.

Sålenge ethvert menneskelig budskap og varsler mot storm og uvær kom hinkende i sneglefart efter haglskurene og kuldebølgene, kunde der ikke eksistere noen værvarsling på vitenskapelig basis. For styggeværsområder på Kontinentet beveger sig vanlig med en hastighet av 30 til 50 kilometer pr. time, ja man har endog iakttatt sykloner som tilbakela 100 kilometer og

VÅR KLODES LUFTDEKKE. Ca. tolv til femten tusen kilometer op i verdensrummet rekker den atmosfære hvor der ennå kan påvises spor av luft. Derimot når troposfæren, hvor skyene og sannsynligvis også været dannes ved Ekvator 17 til 18 tusen, over Mellem-Europa 10 til 11 tusen og over polene bare 7 til 9 kilometer. Derpå kommer stratosfæren og i 100 og videre 200 kilometers høide ionosfæren

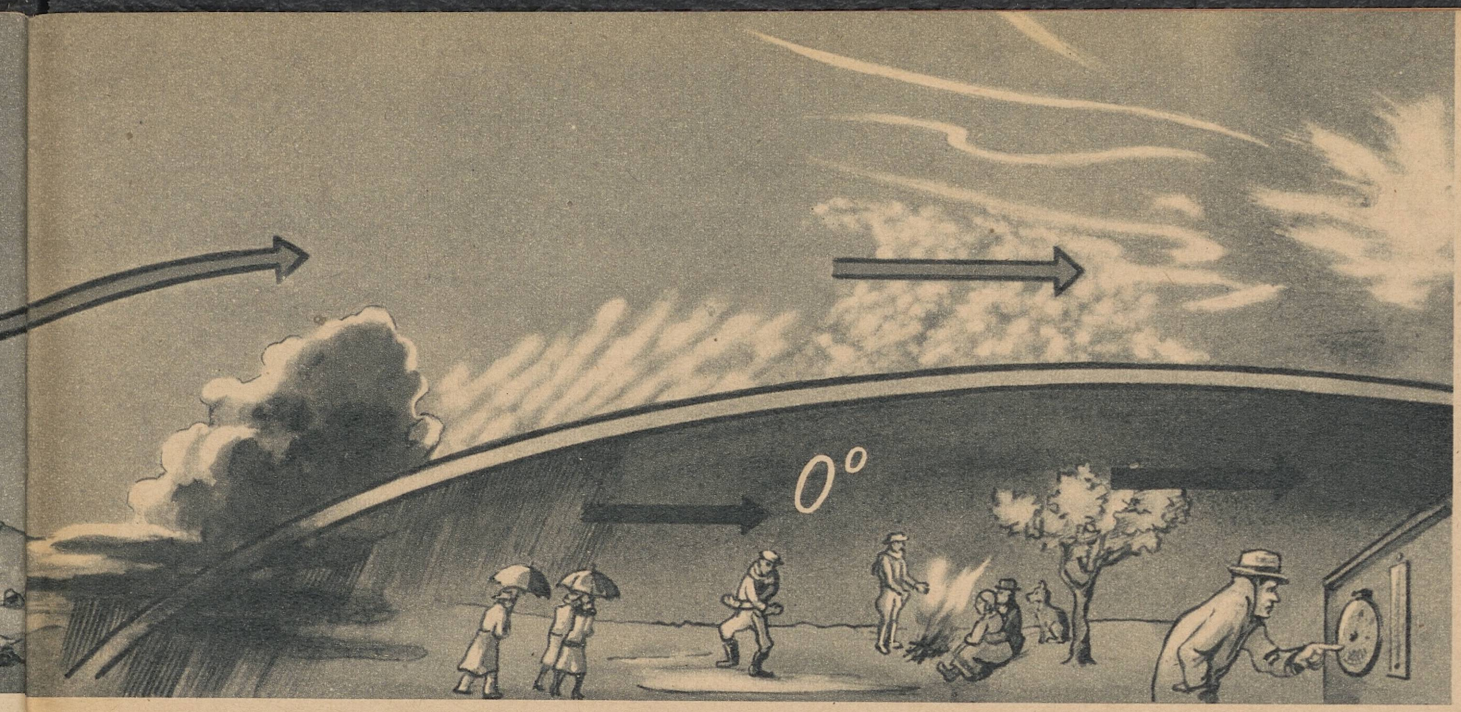
MELLEM TO DÅRLIGE VÆRPERIODER I APRIL. En værforstyrrelse, en syklon drar gjennem Europa (fra venstre til høire; vårt bilde skal altså leses fra høire mot venstre!). Da viser det sig høit oppe på himlen sirlige fjærskyer, de blir tykkere, slutter sig sammen til et skydekke som synker stadig lengere mot jorden og som stadig blir større og svartere. Det begynner å regne, lenge og vedvarende i tre hundre kilometers bredde. Så endelig holder det op, det er blitt varmt, solen bryter gjennem skyene, den blå himlen er der igjen og bare et par lysende hvite godværskyer . . . Men neste dag trekker der op en svart skyvegg, den tårner sig op, kalde byger pisker avsted, regnskurer faller, det blir stadig kjøligere, men skurene avtar hurtig, himlen klarner, den kalde luften har fått overtaket. Det er det typiske værforløp ved en syklon, et lavtrykksområde med varm- og kaldfront

mer pr. time. Således måtte først elektrisitetens vidunderkraft opdages og påtvinges teknikkens bissel før en værforutsigelse og værvarsling kunde bli mulig og virksom. Nå går den elektriske bølge med en hastighet av tre hundre tusen kilometer i sekundet forbi det verste uvær og foran de hurtigste stormer. Først da man hadde opfunnet telegraf og trådløs, radio og billedtelegraf, kunde Europas værvarsling advare mot kommende skade og beskytte mot overraskelser.

Frankrike har som den første stat i Europa æren av å ha innført en regelmessig værvarslingstjeneste. Krimkrigen var den direkte foranledning. Under en storm i bukten ved Balaklava i 1854 var det franske krigsskib Henry IV gått under fordi det ikke i rette tid var blitt varslet. Fra det følgende år av kom der daglig klokken ti et værkart for hele Frankrike hvor morgenobservasjonene allerede var nyttiggjort. Fem år senere ble der i Nederland innrettet den første stormvarseltjeneste for skibsfarten, i 1868 oprettedes Deutsche Seewarte som utga de første værkarter for Atlanterhavet. Tyske, danske og norske polarekspedisjoner, dristige høideflyvninger fra observatoriet i Lindenberg, zeppelinluftskibets nordpolstokt, som den russiske meteorolog Moltsjanoff deltok i, det tyske skib „Meteor"s forskningsreiser, den italienske general Nobiles strandede polflyvning, belgieren Piccards tapre ballongopstigning i stratosfæren, nordmannen Bjerknes' forskninger, som han bygget på sine mangeårige studier i Leipzig, og endelig tyske tindebestigeres Himalaya-ekspedisjoner, alle tjente mer eller mindre også utforskningen av værforholdene, og de har stadig beriket vår viten om foreteelsene i atmosfæren.

Blant pionérene innen meteorologien vil man neppe finne navnet på noen englender. Rigtiknok kunde de besøkende på verdensutstillingen i London i 1851 kjøpe et værkart for 1 penny og som ble trykt daglig på grundlag av telegrafiske rapporter fra toogtyve stasjoner. Men på en meteorologkongress i Friedrichshafen bekjente den britiske delegerte med et rolig smil at englenderne sannsynligvis heller gir avkall på å delta i den europeiske værtjeneste enn å opgi sin vane med å måle temperaturen i Fahrenheitgrader! ... Europas nasjoner var forlengst blitt enige om termometeret med

hundredelingen, i alle værmeldinger ble temperaturen angitt i centigrader, bare ikke i de britiske. Også på det meteorologiske område holdt England stivt på sin „splendid isolation", akkurat som det stadig stivnakket har motsatt sig de europeiske overenskomster i jernbane- og lufttrafikken. Det måler ennå idag lufttrykket med sin engelske tommestokk, sine vindstyrker i engelske mil pro time. Da man for decennier tilbake tok fatt på å fastsette ensartede tider for værobservasjonene over hele Europa, og å innføre tre meldinger daglig, — morgen, middag og aften, — da var det igjen England som saboterte denne beslutning av den europeiske meteorologkonferanse. En avlesning av instrumentene klokken to „var ikke overensstemmende med dets livsvaner" . . . Likesom det hittil ikke var i overensstemmelse med dets livsvaner å anerkjenne Europas og dets folk som likeberettigede i verden, likesom det stadig betraktet dem som føielige vasaller og talte foraktelig om „kontinentalerne" når det tenkte på europeere . . .

Europa har også uten engelsk pionérarbeid bygget op sin værvarsling. I det europeiske område var der i 1939 oprettet over tusen observasjonsstasjoner. Over hundre var fordelt alene over Tyskland som dessuten på seks tusen steder lot gjennemføre daglige nedbørsmålinger. Frankrike rådet over sytti værtjenestestasjoner, Italia, Norge og Sverige hadde hver femti, Spania tredve, Portugal, og dets øier i Atlanterhavet, tyve. Danmark, Tyrkia, Finnland og Romania, Nederland og Ungarn, Belgia og Bulgaria, Sveits og Hellas, alle har med sine meteorologer og værvarslingsstasjoner bestrebt sig på et resultatrikt europeisk samarbeid . . .

Endog Sovjet, som engstelig blendet alle vinduer mot vest, syntes å ville la åpen en takluke, et ørlite takvindu som i det minste tillot et blikk på himlen som også spente sig over Europa . . . De sovjetske værstasjoner — to hundre til Ural med polarstasjonen på Wunschkap — ga sine meldinger til Europa. Kanskje gjorde de det motvillig, men i de europeiske kommisjoner og konferanser var også Sovjet representert ved sine meteorologer.

I juni 1939 samledes så i Berlin meteorologer fra alle deler av verden til en kongress. Der var kommet japanere og værforskere fra Amerika, australiere og meteorologer fra Afrika, alle europeiske nasjoner var representert, bare Sovjets representanter uteble! . . . Fra Leningrad skrev Moltsjanoff at han beklaget meget at han ikke kunde få anledning til å hilse på sine europeiske kolleger, men . . . han var dessverre forhindret. I et annet brev anmodet Sovjetunionens hydrografisk-meteorologiske tjeneste om at meteorologene F. og W. måtte bli strøket av medlemslistene da de ikke lenger tilhørte tjenesten . . . På kongressen meddelte sveitsermeteorologen Lugeon at han hadde gjort forskjellig forsøk på åpnå forbindelse med det russiske kommisjonsmedlem P. men at alle disse forsøk hadde vært forgjeves . . .

Sovjet hadde altså atter lukket denne siste takluken, men skjebnen for de menn som nysgjerrig hadde stukket op hodet for å se over til Europa, disses skjebne tør ikke være tvilsom efter alt det som tyske soldater har sett og oplevet hos bolsjevikene . . . Ti uker efter dette møte kastet London krigsfaklen inn på det europeiske kontinent. Den offentlige værvarslingstjeneste måtte nødtvunget instilles. Hva der inntil da var blitt prestert, hva meteorologene yter i denne krig og fremfor alt hvilke store og takknemlige opgaver der venter dem i et nytt Europa, det vil bli omtalt i en annen artikel.

Ludwig Kapeller

SIEMENS

Dynamomaskinen 75 år

Efterat Werner Siemens allerede i år 1866 hadde opdaget det dynamoelektriske prinsipp, sendte han en innberetning om det den 17. januar 1867 til Akademiet for Vitenskap, Berlin. I denne innberetning fremhevet han at teknikken dermed hadde fått et middel til å frembringe elektrisk strøm i enhver ønskelig styrke. Siden da er de forlangte ytelser virkelig vokst kjempemessig. For tiden er det i Siemens-fabrikkene nesten fullført fire av de største vannkraft-generatorer, som hittil ble bygget i Europa. Hver av dem har en yteevne på 100 000 kilovolt-ampère.

1866
Den første dynamomaskin av Werner Siemens 27 Watt yteevne

1941
Den største vannkraft-generator som er bygd i Europa, yteevne 100 000 kilovolt-ampère.

SIEMENS & HALSKE AG · SIEMENS-SCHUCKERTWERKE AG
BERLIN-SIEMENSSTADT

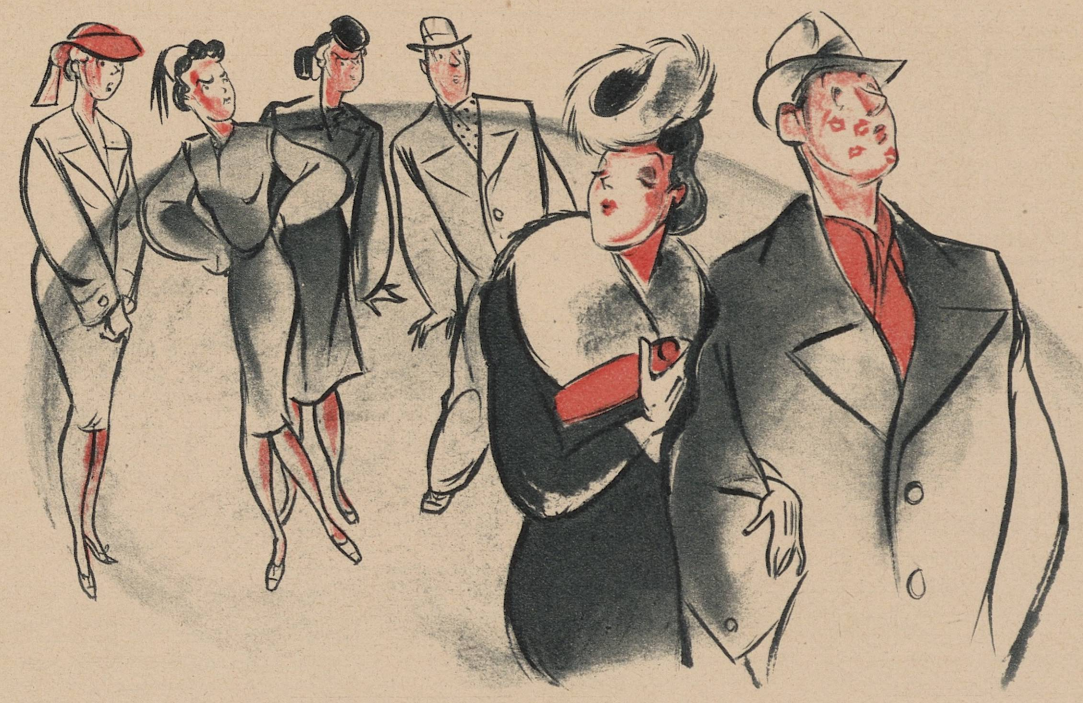
„Hm, hva kunde jeg egentlig forby ham?? Tidligere — da det ennå fantes tobakk og alkohol — da var det lett å foreskrive en diét . . .“

„Simulant ! ! !“

„Ta to bønner i dag . . .“

Om lebestift og alkohol, om tobakk, strømper og andre herlige saker

Besitterstolthet ! (Hun har ennå „lager“ av lebestifter.)
Tegninger: v. Malachowski

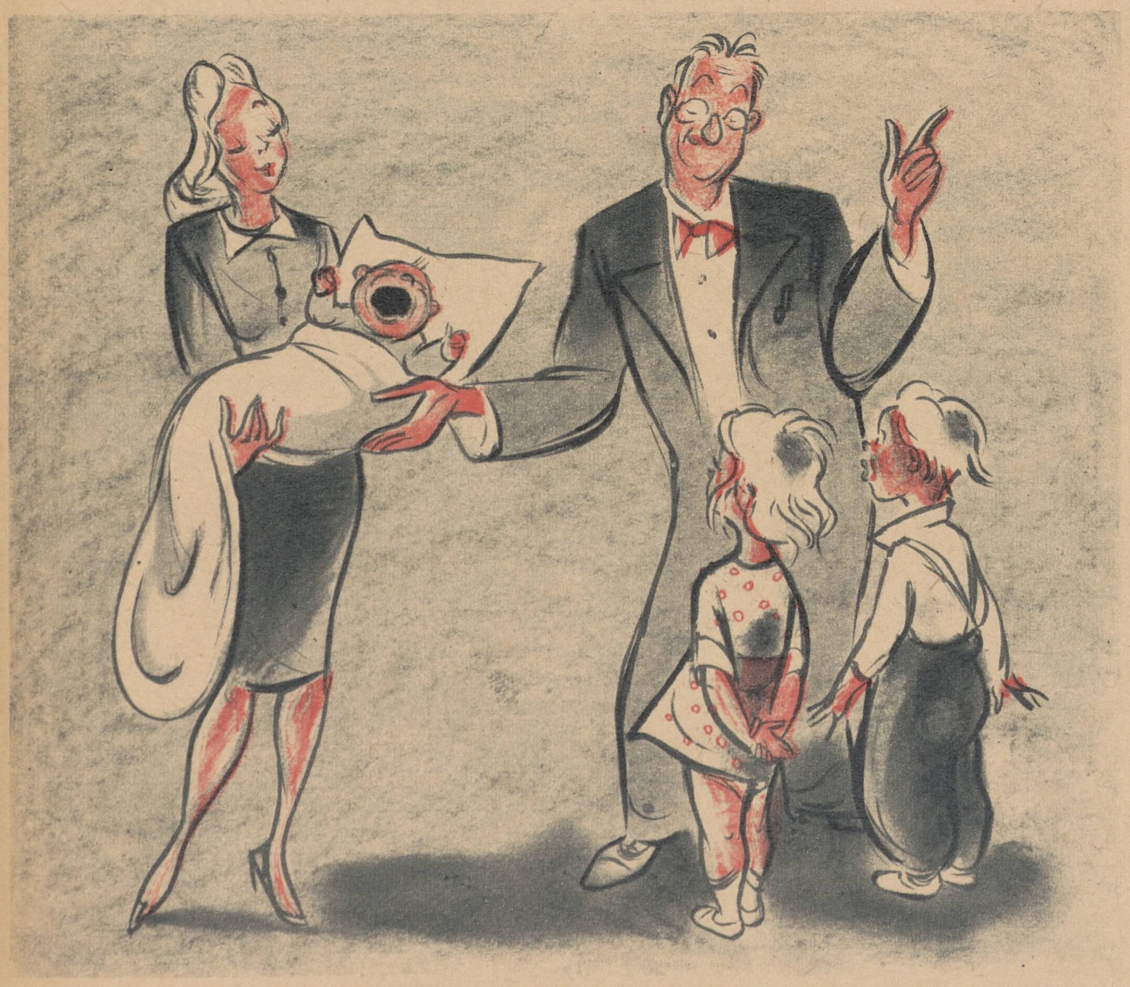
„Kamfervann vilde irritere Deres hud for meget, madame. ta heller vår milde regnvannsblanding for Deres hud . . .“

„Ta to bønner idag, Mathilde, jeg vil gjerne ha „Mokka double“!. . .“

„Hva — toalettpapir idag igjen? De fikk jo en rull forrige uke . . .“

„Iår får dere bare en levende dukke i presang!“

Vilde hun være mindre charmerende hvis . . .?“

. . . hun ikke hadde et rede på hodet . . .

. . . hun vilde holde op å røke . . .

. . . hun ikke hvert minutt malte lebene . . .

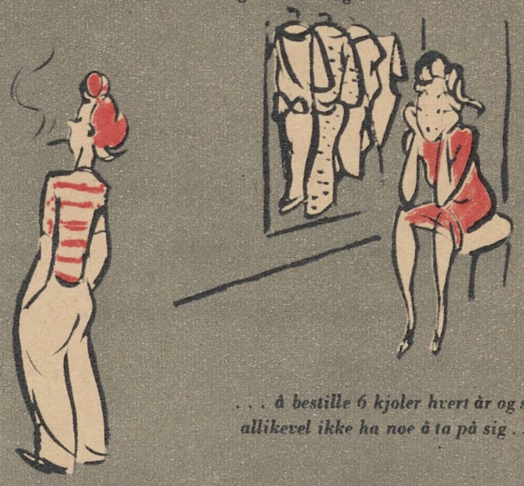

. . . hun ikke lenger uavlatelig passet på maskene på strømpene . . .

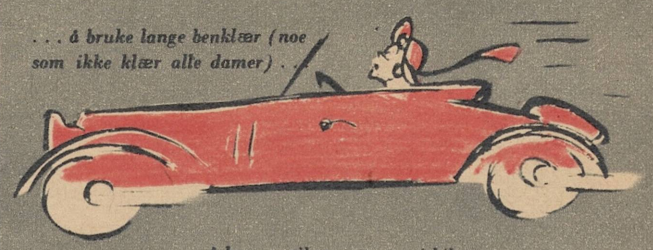
. . . eller hvis hun måtte venne sig av med å drikke cocktails? . . .

Er det virkelig nødvendig . . .

. . . å bestille 6 kjoler hvert år og så allikevel ikke ha noe å ta på sig . . .

. . . å bruke lange benklær (noe som ikke klær alle damer) . . .

. . . å komme til stevnemøtet i bil og allikevel komme for sent . . .???

Nei! Selv om hun kommer til fots — blir hun ventet utålmodig . . .

. . . og forekommer oss idag — da hun må gi avkall på så meget — mer charmerende enn noensinne!

Fortsatt fra side 32

Vei eller omvei

og besøke henne uten at noen merket det?

Han lyttet spent, men ikke en lyd hørtes fra hendes værelse.

Kvinnen hadde satt sig i stolen ved kaminen og lukket øinene. Hun ventet.

Da det banket på, tok hun en bok som lå opslått på et lite bord ved siden av og lot som om hun leste.

Hennes gamle tjener trådte inn sammen med sin engstelige kone som ikke på noen måte kunde tillate at deres matmor ble alene med de rå mannfolk så sent på kvelden.

Tre uniformerte fulgte like i helene på det gamle par.

En av dem, efter snorene å dømme en overordnet, erklærte med barsk stemme hva deres ærend var og at de måtte fortsette den husundersøkelse som de uten resultat hadde begynt i husets nedre etasje. Der opholdt sig en flyktet ugjerningsmann i huset, som måtte finnes her hvis da ikke jorden i mellemtiden hadde opslukt ham. Som palassets eierinne var hun alene ansvarlig for det som foregikk i huset og hun kunde spare sig for bryderi og stor pengebot, hvis hun øieblikkelig utleverte vedkommende til politiet så han kunde få sin fortjente straff, for det tilfelle at hun av misforstået medlidenhet hadde gitt ham husly.

„Jeg vilde aldri gi en forbryter husly", sa damen og så først nå op fra sin bok med et smil. „Og hvorledes skulde han også klare å finne veien inn hit? Men dere får gjøre hva deres plikt tilsier. Tjenerne vil vise dere videre omkring."

Så var hun alene igjen, lot boken synke og lukket øinene på ny. Smilet sto ennå om hennes lepper.

Volker, tenkte hun, Volker, Volker, Volker. Hennes åndedrett sang hans navn.

Hun hørte mennene buldre og bråke, snart i nærheten, snart lengere unna. De tok sig god tid og gikk grundig til verks. Kvinnen satt der ganske rolig, tross spenningen.

Efter en tidsfrist som hun ikke var i stand til å si var kort eller lang, hørte hun atter skrittene i forværelset. Der ble banket med grove hender på døren. I forveien for de to gamle kom politibetjentene til syne igjen og så sig mistroisk om. En av dem kom tilfeldigvis til å banke mot veggen til høire for sig. Det klang hult. Bakenfor var det sikkert et rum som kunde brukes til å skjule noen.

Han med snorene mistet nå tålmodigheten. Han overfuste den betjenten som hadde banket på. Naturligvis klang det hult, i alle fire hjørnene. Treverket var avrundet, som man så, og murene var i rett vinkel. Han var sandelig hul selv også! Hvorledes skulde noen komme gjennem treveggen hvis han da ikke var en ånd?

„Damen vilde nok vise oss gjemmestedet", tordnet han og inntok en stram holdning, „hvis hun visste at hun herberget ham som nettop har skutt hennes sønn . . ." Kvinnen for sammen. Hun var blitt slått av en usynlig hånd.

Hun tok efter armlenene i stolen. Hun var askegrå i ansiktet. Hvis hun reiste sig nå, så vilde hun falle om. De to gamle skyndte sig bort for å støtte henne. Hun skjøv dem vennlig tilside, reiste sig, vaklet ikke, men sto ganske rolig.

„Jeg beklager, mine herrer . . ." sa hun iskoldt og betydde dem med et vink å trekke sig tilbake. Mennene slo hælene sammen og forsvant uten å si et ord mer. Men den gamle tjener dukket efter en stund op igjen og spurte efter sin matmors ønsker.

Nei, takk, det var ikke mer i dag. Hvis han bare vilde legge på kaminen som var sluknet i mellem tiden.

Dette ble gjort. Den gamle mann gikk. Trestykkene knitret i kaminen igjen. Volker hørte det helt inn i sitt avlukke.

Han gikk frem og tilbake mellem kleshengerne, hvor kjolene hang og danset, tre skritt frem, tre skritt tilbake. Han befølte treverket innenfra, der hvor åpningen var gjennemskåret. Der fant han en hemmelig fjær som han trykket på.

Damen sto med rank holdning midt i værelset.

Langsomt, meget langsomt, beveget han sig henimot henne, ventet på at hun skulde røre sig, at hun skulde slå op øinene og se på ham.

Han falt på kne ved siden av henne.

„Min sønn Harald er blitt skutt i natt", sa hun og la sin hånd på hans hode. „Du vil herefter måtte være en sønn for mig."

Tegninger: Hanna Nagel.

Anekdoter

Kongen takker Ved en middag hos Fredrik den store var også oberst von Forcade til stede. Han var i slaget ved Kesselsdorf blitt hårdt såret og hadde siden en stiv fot. Da kongen så ham stå i en gruppe av offiserer, bar han en stol bort til ham: Han bød mig sin sunnhet, da kan hans konge i det minste by ham en stol.

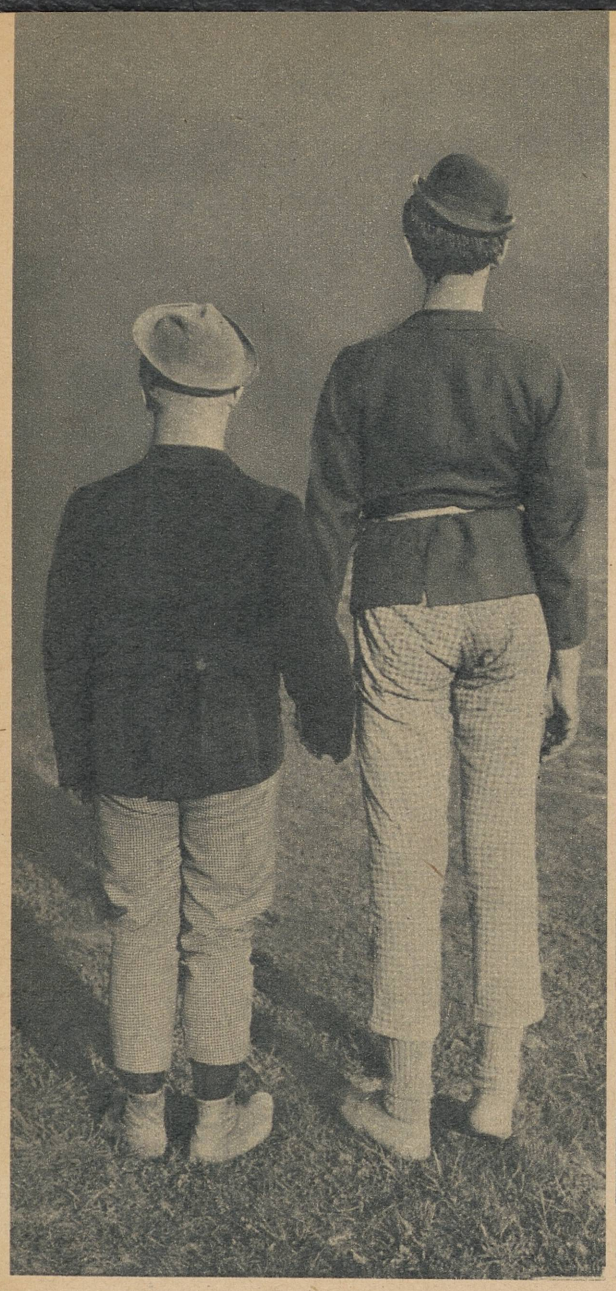
Den tilbakeholdende violin Paganini syntes ikke videre om at han alltid måtte spille når han var invitert bort. Såsnart en eller annen vert ba ham: „Glem endelig ikke Deres violin!" svarte han i alminnelighet:
„Min violin pleier ikke spise ute."

En sjøreise På et engelsk skoleskib måtte kadettene engang under et øvelsestokt beregne skibets posisjon efter lengdeog breddegraden. Det var intet annet å se enn himmel og hav. Den navigasjonsoffiseren som hadde rettet opgavene, befalle en av kadettene: „Ta luen av Dem! Efter Deres beregninger står De midt inne i Westminster Abbey!"

En liten omvei I den bulgarske by Gabrovo så en borger en dag en mann stå på gaten i 30 graders kulde og spurte ham om han ventet på noen. „Riktig!" svarte den andre. „Jeg slo i stykker vinmuggen min her, — når den er frosset, vil jeg bære den hjem."

På anmodning sender vi Dem gjerne gratis og uforbindtlig den interessante og farvetrykte bok „Der Kampf gegen den Schmerz" fra Togalwerk Lugano (Sveits) eller fra Togalwerk München 8.

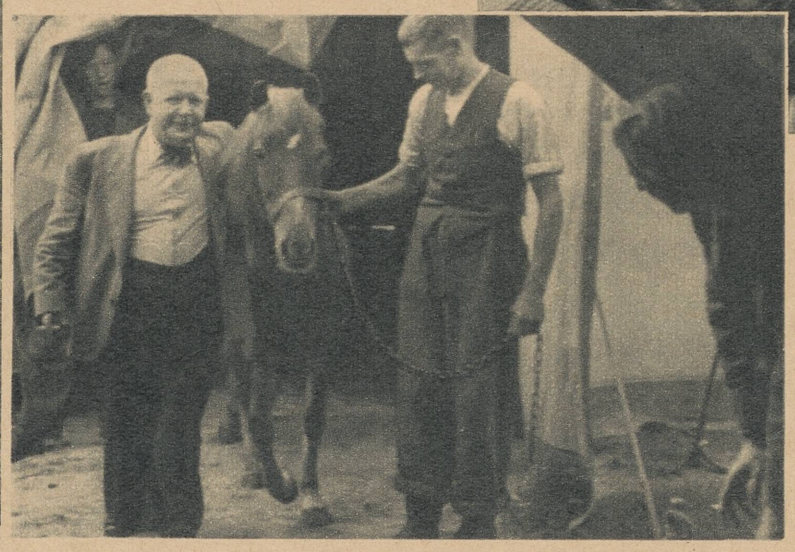
Tilhenger'n uten Telegrafstolpen

Fotos:
Barbara Lüdecke. Brinckmann & Co.

DE SYNTES Å VÆRE UADSKILLELIGE. Helt tilfeldig lærte den lange lærer Schenstrøm den lille klovn Madsen å kjenne i København for 15 år siden. De besluttet å bli et „komisk" par — og som „Telegrafstolpen og Tilhenger'n" har de to dansker gjennem mange år og i utallige filmer satt millioner av menneskers lattermuskler i bevegelse — over hele Europa

NÅ ER TILHENGER'N ALENE. Den lille tykke Tilhenger'n vendte tilbake til sin gamle „kjærlighet" — sirkus — som klovn og innehaver. Men han trenger alltid en ved siden av sig, selv om det bare er en ung sjøløve . . .

. . . ELLER EN PONNI. Jo yngre, desto bedre, om det er menneske eller dyr. Og det gjør ham ingenting, at hans yndlingspublikum, barna, ikke lenger vet hvor berømt den gamle onkel Madsen engang var over hele verden — sammen med Telegrafstolpen

Signal nr. 3, 3. årgang, 1. Februarnummer 1942. / Utkommer hver 14 dag / Sjefredaktør: Wilhelm Reetz, Stedfortreder: Hugo Mosslang / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstrasse 22-26
All rett forbeholdes / All rights reserved

MAUSER

Jakt-, sports-
og forsvarsvåpen
finmekaniske verktøi
bokførings- og
addéringsmaskiner

MAUSER

MAUSER-WERKE AG OBERNDORF / NECKAR

F. OLLERICH

Signal

Ubåtmenn „kjemper“ 750 meter over havet

Sneballkamp i et rekreasjonshjem for krigsmarinen i Riesengebirge

PK-foto: krigskorrespondent Wagner